

Smart decisions. Lasting value.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ
31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ОПЕРАТОР РИНКУ»
та

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

AC Crowe Ukraine

04219 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
тел: +38 044 391 3003
office@crowe-ac.com.ua

Audit / Tax / Advisory

Зміст

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА.....	3
ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	3
Думка	3
Основа для думки.....	3
Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності	3
Ключові питання аудиту.....	3
Інша інформація	4
Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за фінансову звітність.....	5
Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності	5
ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ.....	6
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ, АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР РИНКУ».....	11

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку
Акціонерам та управлінському персоналу
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР РИНКУ»

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР РИНКУ» (далі - Товариство), що складається із звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2024 року, звіту про сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2024 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно Міжнародних стандартів аудиту (далі - МСА).

Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 2.2 «Безперервність діяльності Товариства» до фінансової звітності, в якій зазначено, що діяльність Товариства, як і діяльність інших підприємств в Україні, зазнає та продовжуватиме зазнавати у найближчому майбутньому впливу невизначеності, спричиненою повномасштабною збройною агресією РФ проти України. Керівництво Товариства стежить за розвитком подій і, за необхідності, вживає заходи для мінімізації будь-яких негативних наслідків, наскільки це можливо. Передбачається, що подальший негативний розвиток політичної ситуації, падіння макроекономічних показників у світі, погіршення умов зовнішньої та внутрішньої торгівлі може і далі негативно впливати на діяльність Товариства у такий спосіб, що наразі не може бути визначений. Керівництво вважає, що ним здійснюються всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Товариства. Ці події або умови, разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 2.2, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у

контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Повнота і своєчасність визнання доходу від господарських операцій, що відбуваються на ринку електричної енергії.

Ми звертаємо увагу на Примітку 16 до фінансової звітності де розкрито інформацію про те що виручка визнається відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Товариство є оператором ринку на добу наперед та внутрішньодобового ринку електричної енергії, обов'язки якої полягають у організації та проведенні торгів. Виручка Товариства визнається як агентська винагорода у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Ми зосередили свою увагу на цій області в якості ключового питання аудиту в зв'язку з тим, що виручка є одним із ключових показників діяльності Товариства, що призводить до ризику, пов'язаного з тим, що виручка може бути відображена в невідповідному періоді або може зазнати викривлення з метою досягнення контрольних показників.

Як наш аудит розглядав ключове питання аудиту

Ми розглянули підходи керівництва Товариства щодо застосування облікової політики при застосуванні п'ятикрокового аналізу МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» з визнання виручки.

Ми вивчили організацію та надійність системи бухгалтерського обліку доходів по операціям з купівлі-продажу електроенергії на ринку «на добу наперед» (РДН) та внутрішньодобовому ринку (ВДР), а також доходів по іншим допоміжним послугам, які Товариство розпочало надавати у звітному періоді.

Наші аудиторські процедури включали:

- огляд умов договорів та дослідження первинних документів на вибірковій основі;
 - перевірку моменту визнання доходу.
- Крім того, ми оцінили достатність розкриття інформації щодо цього питання у фінансовій звітності

Інша інформація

Управлінський персонал Товариства відповідно до вимог законодавства України несе відповідальність за подання разом з фінансовою звітністю іншої інформації:

- 1) Звіту про управління – відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який отримано аудитором до дати цього звіту;
- 2) Регулярної річної інформації емітента цінних паперів - відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», яка на дату цього звіту не надана аудитору (крім фінансової звітності та звіту про корпоративне управління).

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на таку іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення або невідповідність законодавству.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Стосовно звіту про управління ми не виявили фактів, які потрібно було б включити до нашого звіту, крім питань які описані в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності».

Стосовно річної інформації емітента цінних паперів, ми очікуємо отримати таку інформацію після дати цього звіту. Після нашого ознайомлення зі змістом регулярної річної інформації Товариства, як емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що така інформація містить суттєве викривлення, ми повідомимо інформацію про це питання додатково Наглядовій раді та розглянемо вплив цього питання на фінансову звітність і необхідність подальших дій стосовно цього нашого Звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ і вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість

Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Наглядової раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглідівій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглідівій раді, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА
КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА»

Місцезнаходження

04219, м. Київ, Оболонська набережна 33

Інформація про реєстрацію в реєстрі
аудиторських фірм та аудиторів

Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 3681

Суб'єкт аудиторської діяльності, який має
право проводити обов'язковий аудит
фінансової звітності

Суб'єкт аудиторської діяльності, який має
право проводити обов'язковий аудит
фінансової звітності підприємств, що
становлять суспільний інтерес

Найменування органу, який призначив
суб'єкта аудиторської діяльності на
проведення обов'язкового аудиту

Міністерство енергетики України

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності	07.02.2025
---	------------

Загальна тривалість виконання аудиторських завдань без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень для надання послуг з обов'язкового аудиту	Перший рік
--	------------

Ми підтверджуємо, що думка аудитора, наведена у Звіті щодо аудиту фінансової звітності, узгоджується з додатковим звітом Наглядовій раді.

Ми не надавали Товариству неаудиторські послуги, визначені ст.6 Закону України про аудиторську діяльність.

Ключовий партнер з аудиту та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА», незалежні від Товариства під час проведення аудиту.

Ми не надавали Товариству або контролюванім нею суб'єктам господарювання інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, та послуг, що розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності, в період, охоплений фінансовою звітністю та під час аудиту фінансової звітності.

МСА вимагають, щоб аудитор планував та проводив аудит таким чином, щоб отримати достатню впевненість у відсутності в фінансовій звітності суттєвих викривлень. Термін «достатня впевненість» допускає деякий ризик наявності суттєвих невідповідностей грошового характеру, які можуть залишитися невиявленими; також допускається, що аудитор не може надати абсолютної гарантії точності та повноти фінансової звітності. Аудит включає вибірккову перевірку підтвердження чисел та пояснень, що наводяться в фінансовій звітності. Умови МСА вимагають планування аудиту таким чином, щоб забезпечити достатню ймовірність того, що помилки та невідповідності, здатні суттєво вплинути на фінансову звітність, були виявлені. Однак, оскільки аудитор не буде проводити перевірку всіх операцій, здійснених суб'єктом господарювання протягом року, проведений аудит не може забезпечити повну впевненість у тому, що помилки та невідповідності, у тому числі випадки шахрайства, будуть виявлені.

Вимоги до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Відповідно до Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які затверджені рішенням НКЦПФР від 22.07.2021 №555 (далі Рішення №555), аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Відомості про аудиторську фірму

Ідентифікаційний код юридичної особи	33833362
Вебсторінка/вебсайт суб'єкта аудиторської діяльності	www.crowe.com.ua
Дата та номер договору на проведення аудиту	13.02.2025 №12/5-То
Дата початку та дата закінчення проведення аудиту	14.02.2025 – 25.03.2025

Відповідно до вимог пункту 2 частини 1 розділу II Рішення № 555 надаємо інформацію щодо учасника ринку капіталу:

Відомості про суб'єкт господарювання

Повне найменування

Інформація про кінцевого бенефіціарного власника (у разі наявності) та структуру власності

Чи є суб'єкт господарювання контролером/учасником небанківської фінансової групи

Чи є суб'єкт господарювання підприємством, що становить суспільний інтерес

Материнські компанії

Дочірні компанії

Думка аудитора щодо правильності розрахунку пруденційних показників, встановлених нормативно-правовим актом НКЦПФР для відповідного виду діяльності, за звітний період (для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР РИНКУ»

На нашу думку, інформація про структуру власності станом на 31.12.2024 розкрита відповідно до вимог, встановлених Положенням про форму та зміст структури власності, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19.03.2021 №163, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2021 за №768/3639.

Ні

Ні

Відсутня материнська компанія

Відсутні дочірні компанії

Товариство не здійснює розрахунок пруденційних показників, оскільки дія Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, яке затверджено Рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 №1597, не поширюється на діяльність Товариства, тому ми не висловлюємо думку по даному питанню

Відповідно до вимог пункту 1 частини 4 розділу II Рішення № 555 висловлюємо думку/висновок аудитора щодо:

Думка аудитора щодо відповідності розміру статутного капіталу установчим документам або інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Думка аудитора щодо повноти та достовірності розкриття інформації щодо складу і структури фінансових інвестицій

Думка аудитора щодо інформації про наявність інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність юридичної особи у майбутньому, та оцінку ступеня їх впливу

На нашу думку, розмір статутного капіталу відповідає установчим документам та інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Фінансові інвестиції у фінансовій звітності відсутні.

В розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» цього звіту наведена інформація про наявність факторів та обставин, які можуть вплинути на діяльність Товариства в майбутньому.

Відповідно до вимог частини 8 розділу II Рішення № 555 надаємо інформацію щодо учасника ринку капіталу:

Дані щодо перевірки інформації, зазначеної у пунктах 1-4 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»

Ми перевірили наступну інформацію, включену до Звіту про корпоративне управління:

- посилання на власний кодекс корпоративного управління, яким керується АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який

Думка аудитора щодо інформації, зазначеної у пунктах 5-9 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»

Підсумки перевірки фінансово-господарської діяльності за результатами фінансового року, підготовлені ревізійною комісією

Товариство добровільно вирішило застосовувати з розкриттям відповідної інформації про практику корпоративного управління, застосовану понад визначені законодавством вимоги;

- інформацію про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на зборах рішень;
- про персональний склад Наглядової ради та колегіального виконавчого органу АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», їхніх комітетів, інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень.

Інформація, яка міститься в Звіті про корпоративне управління за 2024 рік розкрита відповідно до вимог пунктів 1-4 частини третьої ст.127 Закону про ринки капіталу.

На підставі роботи, проведеної нами під час аудиту, ми прийшли до висновку, що інформація, а саме:

- опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ»;
- перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ»;
- інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента;
- порядок призначення та звільнення посадових осіб АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ»;
- повноваження посадових осіб АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ»,

розкрита у Звіті про управління АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» за 2024 рік, як того вимагається пунктами 5-9 частини третьої ст.127 Закону про ринки капіталу.

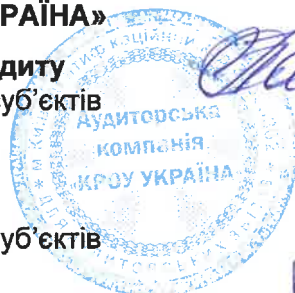
Звіт Комітету з питань аудиту, управління ризиками та комплаєнсу Товариства за II півріччя 2024 року затверджено протоколом засідання Наглядової ради АТ «Оператор ринку» від 19.02.2025 №03/2025.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є КОСТЕНКО Сергій.

За та від імені ТОВ АК «КРОУ УКРАЇНА»

Директор з аудиту/ Партнер з аудиту
№ 100613 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності

Партнер із завдання
№ 100561 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності

Ольга САМУСЕВА

Сергій КОСТЕНКО

26 березня 2025 року

Контактна інформація

Київський офіс

04219 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
office@crowe-ac.com.ua

Одеський офіс

65048 Одеса, Україна
вул. Велика Арнаутська, 2А,
оф. 319
Тел: +38 048 728 8225
odesa@crowe-ac.com.ua

Харківський офіс

61072 Харків, Україна
вул. Тобольська, 42
Тел: +38 057 720 5991
kharkiv@crowe-ac.com.ua

Crowe AVR, Ukraine

04219 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
avr@crowe-ac.com.ua

Crowe Accounting Ukraine

04219 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
account@crowe-ac.com.ua

Про нас

AC Crowe Ukraine - член міжнародної аудиторської мережі Crowe Global, 9-ї в світі за величиною, яка складається з 200 незалежних фірм, що надають аудиторські та консультаційні послуги у 140 країнах світу та мають 800 офісів.

AC Crowe Ukraine спеціалізується на наданні професійних послуг – аудит, податки, консалтинг.

У зв'язку з агресією Російської Федерації на території України, Crowe Global прийнято рішення щодо виключення з мережі представників Російської Федерації та Республіки Білорусь.

Посилання на офіційне джерело:

<https://www.crowe.com/global/news/crowe-global-statement-on-conflict-in-ukraine>

www.crowe.com.ua/croweacu

AC Crowe Ukraine is a member of Crowe Global, a Swiss Verein. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. AC Crowe Ukraine and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global. Crowe Global does not render any professional services and does not have an ownership or partnership interest in AC Crowe Ukraine.

© 2025 AC Crowe Ukraine

Акціонерне товариство «ОПЕРАТОР РИНКУ»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2024 року

ЗМІСТ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ	3
ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2024 РІК	5
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2024 РІК	7
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2024 РІК.....	9
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	11
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2024 РІК.....	12
1. Інформація про Товариство	12
2. Основа для підготовки фінансової звітності.....	13
3. Облікова політика, основні облікові оцінки та припущення	16
4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації	34
5. виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності.....	36
6. Нематеріальні активи	38
7. Основні засоби	39
8. Запаси	41
9. Дебіторська заборгованість.....	41
10. Грошові кошти та їх еквіваленти	42
11. Інші оборотні активи.....	43
12. Зміни у власному капіталі	44
13. Інші довгострокові зобов'язання	44
14. Визнані зобов'язання.....	44
15. Кредиторська заборгованість	45
16. Дохід від реалізації.....	45
17. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	46
18. Інші операційні доходи.....	47
19. Адміністративні витрати	47
20. Інші операційні витрати	47
21. Фінансові витрати.....	47
22. Витрати (дохід) з податку на прибуток	47
23. Розрахунки з бюджетом.....	49
24. Поточні забезпечення	49
25. Інформація щодо пов'язаних осіб	49
26. Цілі та політика управління фінансовими ризиками.....	50
27. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	55
28. Події після звітного періоду.....	58
29. Коментар керівництва	58

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"	за ЄДРПОУ
Територія	ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЇВ	за КАТОТТГ ¹
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ
Вид економічної діяльності	Торгівля електроенергією	за КВЕД
Середня кількість працівників ²	136	
Адреса, телефон	вулиця Симона Петлюри, буд. 27, м. КИЇВ, 01032, Україна, (044)2050118	

Коди		
2025	01	01
43064445		
UA80000000001078669		
230		
35.14		

Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати
(Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками).

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Актив	Код рядка	Прим.	31.12.2023	31.12.2024
1	2	3	4	5
I.Необоротні активи	1000	6	32 854	45 458
Нематеріальні активи				
первісна вартість	1001		62 299	77 255
накопичена амортизація	1002		(29 445)	(31 797)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6,7	32	708
Основні засоби	1010	7	46 145	67 905
первісна вартість	1011		79 505	110 952
знос	1012		(33 360)	(43 047)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	5 748
Відстрочені податкові активи	1045	22	-	43
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		79 031	119 862
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	8	1 071	911
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	154 993	604 023
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	9	22 464	6 182
з бюджетом	1135	23	5 093	692
у тому числі з податку на прибуток	1136		4 515	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	5 635	2 935
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	54 618	34 122

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	Код рядка	Прим.	31.12.2023	31.12.2024
Рахунки в банках	1167	10	54 618	34 122
Витрати майбутніх періодів	1170		4 863	11 968
Інші оборотні активи	1190	11	29 258	74 277
Усього за розділом II	1195		277 995	735 110
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		357 026	854 972

Пасив	Код рядка	Прим.	31.12.2023	31.12.2024
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12	103 921	103 921
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415	12	2 937	4 750
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		39 155	50 595
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		146 013	159 266
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	22	320	-
Пенсійні зобов'язання	1505		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13	2 816	11 285
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		3 136	11 285
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	14	11 979	19 194
товари, роботи, послуги	1615	15	154 431	602 635
розрахунками з бюджетом	1620	23	18 651	26 620
у тому числі з податку на прибуток	1621	23	-	3 139
розрахунками зі страхування	1625		798	1 624
розрахунками з оплати праці	1630		4 134	8 384
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15	1 823	4 502
Поточні забезпечення	1660	24	15 133	20 665
Доходи майбутніх періодів	1665		545	390
Інші поточні зобов'язання	1690		383	407
Усього за розділом III	1695		207 877	684 421
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття	1700		-	-
Баланс			357 026	854 972

В.о. генерального директора
ПЕРЕВІРЕНО АДІТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
Головний бухгалтер

26.03.2025

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Юлія ЛИТВИНЧУК

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2024 РІК
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР
РИНКУ"**
(найменування)

КВЕД:
35.14

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	Коди		
	2025	01	01
	43064445		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2024 рік

Форма №2 Код за ДКУД			1801003	
Стаття	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	391 363	313 219
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(125 111)	(103 037)
Валовий :				
прибуток	2090		266 252	210 182
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	7 214	13 486
Адміністративні витрати	2130	19	(149 999)	(128 243)
Витрати на збут	2150		-	-
Інші операційні витрати	2180	20	(62 047)	(42 242)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		61 420	53 183
збиток	2195		-	-
Доход від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		-	-
Інші доходи	2240		171	423
Дохід від благодійної допомоги	2241		-	-
Фінансові випрати	2250	21	(1 746)	(1 045)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270		-	(20)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		59 845	52 541
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22	(11 645)	(13 333)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		48 200	39 208
збиток	2355			-

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2024 РІК (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Найменування показника	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		48 200	39 208

Найменування показника	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500		1 490	910
Витрати на оплату праці	2505		175 338	145 357
Відрахування на соціальні заходи	2510		27 475	23 287
Амортизація	2515		36 472	29 389
Інші операційні витрати	2520		96 382	74 579
Разом	2550		337 157	273 522

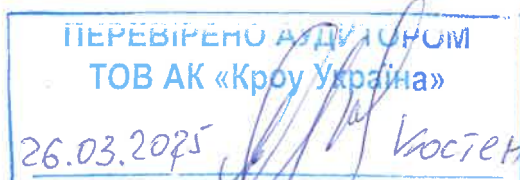
Назва статті	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		103 921	103 921
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		103 921	103 921
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		463.81	377.29
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		463.81	377.29
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

В.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Юлія ЛИТВИНЧУК

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2024 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

2025	01	01
43064445		

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР
РИНКУ"
(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2024 рік

Форма №3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:			466 899	376 918
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	10		
Повернення податків і зборів	3005		-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006		-	-
Цільового фінансування	3010	10	984	1 831
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	10	984	1 831
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	10	4 502	1 823
Надходження від повернення авансів	3020	10	6	3
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	10	7 289	13 982
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	10	274	34
Інші надходження	3095	10	160 701 556	98 199 491
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100	10	(29 066)	(14 863)
Праці	3105	10	(128 950)	(118 602)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	10	(28 924)	(25 127)
Зобов'язань із податків і зборів	3115		(156 204)	(103 180)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	10	(4 353)	(26 915)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	10	(119 104)	(46 604)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	10	(32 747)	(29 661)
Витрачання на оплату авансів	3135	10	(19 794)	(13 208)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	10	(91)	-
Інші витрачання	3190	10	(160 761 395)	(98 253 801)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		57 086	65 301
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		-	-
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:	3215		-	-
відсотків				
дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:			-	-
фінансових інвестицій	3255			
необоротних активів	3260	10	(27 203)	(29 577)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(27 203)	(29 577)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2024 РІК (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

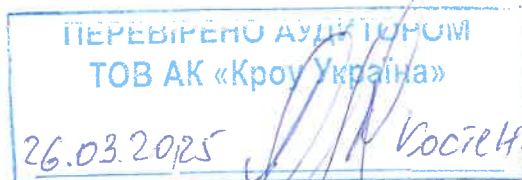
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Викуп власних акцій	3345		-	-
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355	10	(31 366)	(46 986)
Інші платежі	3390	10	(19 013)	(17 622)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	10	(50 379)	(64 608)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	10	(20 496)	(28 884)
Залишок коштів на початок року	3405		54 618	83 502
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		-	-
Залишок коштів на кінець року	3415		34 122	54 618

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Юлія ЛИТВИНЧУК

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2024 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2025	01	01
43064445		

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"
(найменування)

Звіт про власний капітал за 2024 рік

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	103 921	-	-	2 937	36 213	-	-	143 071
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	2 942	-	-	2 942
Скоригований залишок на початок року	4095	103 921	-	-	2 937	39 155	-	-	146 013
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	48 200	-	-	48 200
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку : Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(34 947)	-	-	(34 947)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	1 813	(1 813)	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	1 813	11 400	-	-	13 253
Залишок на кінець року	4300	103 921	-	-	4 750	50 595	-	-	159 266

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Юлія ЛИТВИНЧУК

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
26.03.2025
Костенко С.А.

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2023 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Коди		
2024	01	01
43064445		

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"

(найменування)

Звіт про власний капітал за 2023 рік

Форма №4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	103 921	-	-	2 937	40 866	-	-	147 724
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	103 921	-	-	2 937	40 866	-	-	147 724
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	39 266	-	-	39 266
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(40 246)	-	-	(40 246)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(673)	-	-	(673)
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	-	(4 653)	-	-	(4 653)
Залишок на кінець року	4300	103 921	-	-	2 937	36 213	-	-	143 071

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Юлія ЛИТВИНЧУК

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
26.03.2025
Костенко С.А.

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Акціонерного товариства «Оператор ринку» (далі – АТ «Оператор ринку», Товариство) станом на 31 грудня 2024 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ»).

При підготовці фінансової звітності керівництво Товариства несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і припущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до фінансової звітності;
- Підготовку фінансової звітності, виходячи з допущення, що Товариство продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Товариства також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю в Товаристві;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Товариства і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Товариства;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

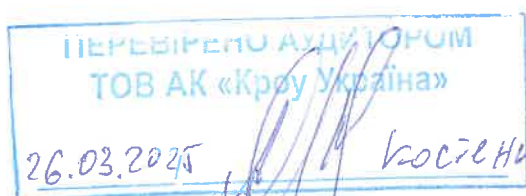
Фінансова звітність Товариства за 2024 рік була затверджена 06 лютого 2025 року від імені Товариства.

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Юлія ЛИТВИНЧУК

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2024 РІК

1. Інформація про Товариство

Дана фінансова звітність АТ «Оператор ринку» за рік, що закінчився 31 грудня 2024 року.

На виконання Закону України від 13 квітня 2017 року № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон України № 2019-VIII) Кабінетом Міністрів України постановою від 17 квітня 2019 року № 324 було утворено державне Товариство «Оператор ринку» шляхом виділу з Державного підприємства «Енергоринок».

28 липня 2021 року Кабінет Міністрів України розпорядженням № 832-р визначив Міністерство енергетики України уповноваженим органом управління єдиного майнового комплексу державного підприємства «Оператор ринку».

20 грудня 2021 року ДП «Оператор ринку» перетворено в акціонерне товариство «Оператор ринку» (далі – АТ «Оператор ринку» або Товариство).

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 454 затверджений Статут ДП «Оператор ринку», наказом Міністерства енергетики України від 20 грудня 2021 року № 344 затверджено Статут АТ «Оператор ринку», де зазначено, що Товариство є правонаступником усіх прав та обов'язків державного підприємства «Оператор ринку».

30 грудня 2023 року наказом Міністерства енергетики України № 408 затверджено нову редакцію Статуту АТ «Оператор ринку».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 403-р затверджено розподільчий баланс виділу державного підприємства «Гарантований покупець» і державного підприємства «Оператор ринку» станом на 31.05.2019. 18 червня 2019 року ДП «Оператор ринку» набуло статусу юридичної особи шляхом внесення відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 24 червня 2019 року № 1169 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308» затверджені Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі – Правила РДН/ВДР); постановою НКРЕКП від 25 червня 2019 року № 1216 ДП «Оператор ринку» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

Запуск нової моделі ринку електричної енергії, який передбачено Законом України № 2019-VIII, відбувся вчасно у термін 01.07.2019, при цьому, перші торги на ринку «на добу наперед» розпочалися вже 30.06.2019.

01 липня 2019 року ДП «Оператор ринку» набуло статусу платника податку на додану вартість шляхом включення його до Реєстру платників ПДВ.

Відповідно до Статуту Товариство діє на принципах повної господарської самостійності і самоокупності, несе відповідальність за наслідки своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань перед партнерами і державою.

Основними напрямками діяльності АТ «Оператор ринку» є забезпечення функціонування ринку «на добу наперед» (далі - ринок «на добу наперед», РДН) та внутрішньодобового ринку (далі - внутрішньодобовий ринок, ВДР), та організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку.

На ринку «на добу наперед» купівля-продаж електроенергії здійснюється на наступну добу за днем проведення торгів. Ціна на цьому сегменті ринку визначається за принципом граничного ціноутворення із забезпеченням мінімізації ціни та максимізації обсягів торгівлі.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

На внутрішньодобовому ринку купівля-продаж електроенергії здійснюється безперервно після завершення торгів на ринку «на добу наперед» та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії. Цей сегмент ринку дає змогу учасникам ринку скорегувати свої торгівельні позиції.

На виконання Закону України № 2019-VIII та відповідно до Правил РДН/ВДР, які затверджені постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 розрахунки за куповану та продану електричну енергію на РДН та ВДР здійснюються з використанням банківських рахунків умовного зберігання – рахунків ЄСКРОУ, які відкриті учасниками ринку в Уповноважених банках – АТ «Ощадбанк» та АБ «Укргазбанк».

ЄСКРОУ рахунки унеможливили появу боргів на сегментах нового енергоринку РДН та ВДР, мінімізували ризики для АТ «Оператор ринку» та забезпечили виконання учасниками ринку фінансових зобов'язань. З 01 січня 2024 до 31 грудня 2024 року АТ «Оператор ринку» забезпечено 100% розрахунки за електричну енергію на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку.

Вартість послуг АТ «Оператор ринку» складається з двох складових — фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням оператора ринку, а також платежу за здійснення операцій з купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку. Розмір фіксованого платежу та тариф за здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР погоджено постановою НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2616.

У 2024 році, відповідно до постанов НКРЕКП від 04 червня 2024 року № 1092 «Про включення АТ «Оператор ринку» до реєстру адміністраторів платформ інсайдерської інформації» та від 28 червня 2024 року № 1232 «Про набуття АТ «Оператор ринку» статусу адміністратора передачі даних», відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1466 (зі змінами), АТ «Оператор ринку» включено до реєстру адміністраторів платформ інсайдерської інформації та надано статус адміністратора передачі даних.

Також, відповідно до пункту 11 частини третьої статті 51 Закону України № 2019-VIII АТ «Оператор ринку» повинен забезпечити функціонування торгової площадки з продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Система внутрішнього контролю в АТ «Оператор ринку» є комплексним механізмом, спрямованим на забезпечення ефективного та ефективного управління ризиками, контролю за виконанням процедур та політик, а також забезпечення відповідності діяльності Товариства вимогам законодавства та стандартам внутрішнього управління.

В Товаристві існують такі рівні внутрішнього контролю:

- 1-а лінія захисту – структурні підрозділи (здіянні особи Товариства);
- 2-а лінія захисту – менеджер з управління ризиками та комплаєнсу;
- 3-а лінія захисту – внутрішній аудитор.

2. Основа для підготовки фінансової звітності

2.1 Заява про відповідність

Зазначена фінансова звітність була підготована у відповідності з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), виданими Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО).

При підготовці даної фінансової звітності керівництво ґрунтувалося на своєму кращому знанні розумінні Міжнародних стандартів фінансової звітності та інтерпретацій, фактів і обставин, які

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

могли вплинути на цю фінансову звітність, які були випущені та вступили в силу на момент підготовки цієї фінансової звітності.

Фінансова звітність складена станом на 31 грудня 2024 року й охоплює період з 01 січня 2024 по 31 грудня 2024 року.

Фінансова звітність складена у національній валюті України – гривні. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн»), якщо не вказано інше.

2.2 Безперервність діяльності Товариства

Дана фінансова звітність складена за припущенням щодо безперервності діяльності Товариства, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності.

Товариство здійснює свою діяльність в Україні. 2024 рік для України проходив у важких умовах війни. Військове вторгнення російської федерації в Україну створює суттєві ризики для економічної, фінансової та соціальної інфраструктури України та її територіальної цілісності. Внаслідок цього, здійснення діяльності пов'язане з ризиками, які нетипові для інших країн. Вищезазначене питання вказує на те, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. В свою чергу, керівництво продовжує докладати зусиль для виявлення та пом'якшення впливу на Товариство та впевнене в здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

З часу запровадження воєнного стану Товариство працювало і продовжує працювати в штатному режимі, всі розрахунки з учасниками РДН та ВДР проводяться за розкладом.

Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Товариство не було здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення безперервності діяльності, спираючись на впевненість керівництва в тому, що Товариство буде продовжувати звичайну господарську і операційну діяльність протягом наступних 12 місяців з моменту складання цієї фінансової звітності.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та такі, що можливо оцінити, результати впливу зазначених факторів на фінансовий стан і результати діяльності Товариства у звітному періоді. Керівництво не може передбачити всі зміни, які можуть мати вплив на економіку в цілому, а також те, які наслідки вони можуть мати на фінансовий стан Товариства в майбутньому. Керівництво вважає, що здійснює всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Товариства. Дана фінансова звітність не включає коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

У 2024 році Україна продовжує програмну співпрацю з МВФ, що є важливим для розширення фінансування з боку інших міжнародних організацій та приватних інвесторів, ознака якості та результативності проведених ринкових реформ.

Реструктуризація державного боргу на 23,4 млрд доларів стала головною подією року у фінансовій сфері.

Міжнародна фінансова допомога залишилася критично важливою для України. У 2024 році країна отримала понад \$41 млрд зовнішнього фінансування. Проте, для підтримки бюджету уряд був

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

змушений підвищити податки, що створило додатковий фінансовий тиск на громадян і бізнес. Зокрема, з 01 грудня 2024 року для фізичних осіб збільшено військовий збір з 1,5% до 5%.

Протягом останніх місяців 2024 року курс долара в Україні встановлював нові рекорди, що відображало поступову девальвацію гривні: так, на початку року офіційний курс складав 38 грн за долар, проте вже наприкінці року він зріс до 42 грн за долар, перевищивши психологічний бар'єр. У жовтні 2023 року Національний банк ухвалив рішення перейти до режиму керованої гнучкості обмінного курсу - за цього режиму офіційний курс визначається на основі курсу за операціями на міжбанківському ринку, а не встановлюватиметься директивно Національним банком, проте регулятор активно контролює значні коливання. Динаміка національної валюти, в цілому, співпала з прогнозами, адже Мінекономіки в бюджетному проєкті-2024 передбачало курс на рівні 42,1 грн/дол. наприкінці року, що фактично підтвердилося. Водночас, завдяки міжнародній фінансовій допомозі, міжнародні резерви України зберігаються на високому рівні. Лише за листопаді 2024 року їхній обсяг збільшився на 9% і досяг 39,9 мільярдів доларів. За словами представників НБУ, це стало можливим завдяки значним обсягам надходжень від міжнародних партнерів та зменшенню обсягів чистого продажу валюти Національним банком на валютному ринку. Така ситуація дає змогу зберегти стабільність фінансової системи навіть в умовах девальваційного тиску.

Економіка України є відкритою, недиверсифікованою та вважається ринковою з ознаками перехідної, має критичну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на міжнародному ринку капіталу.

Широкі проблеми безпеки стали викликом для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового сегментів в Україні, а операційне середовище відтоді залишається ризикованим і має високий рівень невизначеності.

Для оцінки економічних наслідків знадобиться час, враховуючи швидкий характер розвитку ситуації та непередбачуваність війни.

Діяльність Товариства регулюється державою у частині встановлення відпускних тарифів та в частині здійснення загального контролю з ліцензованих видів діяльності. Товариство здійснює ліцензійну діяльність оператора ринку електричної енергії відповідно до постанов НКРЕКП.

Станом на 31.12.2024, активи Товариства знаходяться у місті Києві за межами зони активних бойових дій. Активи, які знаходяться на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією на територіях (АР Крим, Донецька обл., Запорізька обл., Луганська обл., Харківська обл., Херсонська обл., м. Севастополь) у АТ «Оператор ринку» станом на 31.12.2024 відсутні.

Інформація про вторгнення

У зв'язку повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну, вся енергетична галузь країни знаходиться під сильною загрозою атак зі сторони ворогів. Наслідки цих подій важко передбачити, але вони можуть мати у подальшому серйозний вплив на українську економіку та бізнес Товариства.

Умови діяльності в Україні залишаються складними: війна затягується, а росія надалі застосовує тактику терору. Масштабні обстріли населених пунктів та руйнування інфраструктури посилюють ризики для економіки та фінансової стабільності.

Масштаб та затяжний характер війни в Україні надалі підвищує ризики для світової економіки. Посилена війною глобальна інфляція та відповідне посилення монетарної політики сповільнюють економіку та загрожують рецесією ключовим партнерам України. Проте фінансова, військова та гуманітарна допомога Україні залишається на високому рівні, як і санкційний тиск на росію.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Війна привела до втрат фізичного капіталу від руйнувань підприємств, житла та інфраструктури. Також дуже суттєвими є втрати людського капіталу через міграцію та загибель громадян. Для відновлення від наслідків війни економіці може знадобитися дуже тривалий період та допомога з боку міжнародних партнерів.

У 2024 році динаміка війни в Україні практично вийшла зі стратегічного глухого кута й зараз перебуває в певному стратегічному балансі, про що свідчить проведення росією Авдіївсько-Покровської операції, а Україною — Курської операції. Наразі росія повністю захопила військову ініціативу на фронті. Просування російських військ значно прискорилося: російські сили захопили понад 3000 квадратних кілометрів у період із 01 січня по 26 грудня 2024 року. Для порівняння, за весь 2023 рік фронт змінився лише на 200 кв. км на користь українських військ.

Наслідки військового вторгнення росії на територію України охопили всі сфери життя та суттєво вплинули на український бізнес. Ситуація розвивається швидко та іноді не передбачувано — керівництву Товариства необхідно постійно оцінювати вплив ситуації на бізнес для подальшого прийняття правильних та своєчасних управлінських рішень.

Керівництво стежить за розвитком поточної ситуації і, за необхідності, наскільки це можливо, вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків. Подальший негативний розвиток цих подій та їх негативний вплив на фінансовий стан та результати діяльності Товариства наразі неможливо передбачити.

Ринок РДН та ВДР працює стабільно з першого дня вторгнення в Україну. АТ «Оператор ринку» продовжує працювати в штатному режимі 24/7 задля забезпечення електричною енергією усіх об'єктів критичної інфраструктури України.

3. Облікова політика, основні облікові оцінки та припущення

Товариство прийняло документ «Розкриття інформації про облікові політики», який вніс зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» з 01 січня 2023 року. Хоча поправки не призвели до змін у самій обліковій політиці, вони вплинули на інформацію про облікову політику, що розкривається у фінансовій звітності. Поправки вимагають розкриття інформації про «суттєві», а не «значні» аспекти облікової політики. Поправки також надають керівництву щодо застосування принципу суттєвості до розкриття інформації про облікову політику, допомагаючи компаніям надавати корисну інформацію про облікову політику, характерну для конкретної компанії, яка необхідна користувачам для розуміння іншої інформації у фінансовій звітності. Керівництво переглянуло розкриття облікової політики та оновило інформацію, розкрити у примітці «Основні облікові оцінки та припущення».

Оціночні судження і припущення, включають:

- терміни експлуатації основних засобів;
- зобов'язання з пенсійного забезпечення та інші виплати працівникам.

Витрати за пенсійним забезпеченням за програмою з фіксованою сумою виплат визначаються з використанням актуарних оцінок. Актуарна методика розрахунку передбачає здійснення припущень щодо ставки дисконтування, очікуваного рівня доходності активів, майбутнього збільшення заробітної плати, рівня смертності та майбутнього збільшення пенсій. У зв'язку з тим, що такі програми є довгостроковими за своєю природою, зроблені припущення містять елемент невизначеності.

Усі припущення переглядаються на звітну дату. При визначенні відповідної ставки дисконтування керівництво Товариства бере до уваги поточні відсоткові ставки по державним позикам. Рівень смертності базується на публічно наявних таблицях рівня смертності для України.

Підготовка фінансової звітності Товариства вимагає від її керівництва винесення суджень та визначення оціночних значень і припущень на кінець звітного періоду, які впливають на

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

відображені у звітності суми доходів, витрат, активів і зобов'язань, а також на розкриття інформації про умовні зобов'язання. Проте невизначеність у відношенні цих припущень і оціночних значень може привести до результатів, які можуть зажадати в майбутньому істотних коригувань до балансової вартості активу або зобов'язання, щодо яких приймаються подібні припущення та оцінки.

Допущення і оцінні значення Товариства засновані на вихідних даних, які воно мало в своєму розпорядженні на момент підготовки фінансової звітності. Проте поточні обставини і допущення відносно майбутнього можуть змінюватися зважаючи на ринкові зміни або непередбачувані Товариству обставини. Такі зміни відображаються в допущеннях у міру того, як вони відбуваються. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Визнання виручки від операцій

Товариство є оператором ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку електричної енергії, обов'язки якого полягають у організації та проведенні торгів. Зважаючи на те, що:

- Товариство не впливає на формування ціни на електричну енергію, а саме не подає заявки з цінами купівлі-продажу електричної енергії;
- Товариство здійснює купівлю-продаж електричної енергії виключно за запитом та в обсягах визначених продавцем та/або покупцем;
- відповідальність за небаланси електричної енергії несе оператор системи передачі;
- Товариство виконує функцію із організації купівлі-продажу електричної енергії та відповідає лише за проведення розрахунків за результатами торгів.

За договорами купівлі-продажу електричної енергії Товариство виступає агентом та не визнає виручку від купівлі-продажу електричної енергії. Виручка Товариства визнається як агентська винагорода у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Також, Товариство виступає агентом та не визнає виручку від операцій купівлі-продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі - ГПЕЕ) зважаючи на те, що:

- Товариство не впливає на формування ціни на ГПЕЕ;
- Товариство здійснює купівлю-продаж ГПЕЕ виключно за запитом та в обсягах визначених продавцем та/або покупцем;
- функції Товариства полягають лише у наданні Учасникам доступу до площадки з продажу ГПЕЕ, забезпеченні організації і проведенні торгів ГПЕЕ відповідно до Правил продажу ГПЕЕ.

Строк корисного використання нематеріальних активів та основних засобів

Амортизація нематеріальних активів та знос основних засобів нараховуються протягом строку їх корисного використання. Строки корисного використання засновані на оцінках керівництва того періоду, протягом якого актив приносить прибуток. Ці строки періодично переглядаються на предмет подальшої відповідності.

Знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості

Керівництво оцінює збитки від знецінення шляхом оцінки можливості погашення дебіторської заборгованості на основі аналізу строків виникнення дебіторської заборгованості та відповідного

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

коефіцієнту знецінення стосовно кожного часового інтервалу. Факти, що приймаються до уваги в ході оцінки платоспроможності відповідної групи дебіторів за часом виникнення, враховують аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення, а також очікувану вірогідність не погашення заборгованості групою дебіторів у відповідному часовому проміжку. Якщо фактичне погашення заборгованості виявиться меншим ніж за оцінкою управлінського персоналу, Товариство відображає в своєму обліку додаткові витрати у зв'язку із знеціненням заборгованості.

Обов'язкові платежі в бюджет

Акціонерне товариство «Оператор ринку», як акціонерне товариство, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, за підсумками календарного року зобов'язане спрямувати частину чистого прибутку на виплату дивідендів згідно пункту 5 статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

Розрахунок дивідендів на державну частку складається та подається до контролюючих органів разом з фінансовою звітністю до 01 липня року, що настає за звітним згідно підпункту 49.19 статті 49 Податкового кодексу України.

Відповідно до наказу АТ «Оператор ринку» від 18.12.2020 № 254 «Про облікову політику», Товариство до 01 травня року, що настає за звітним, повинно прийняти рішення про відрахування не менше 30 відсотків чистого прибутку на виплату дивідендів. Дивіденди сплачуються до Державного бюджету України у строк не пізніше 01 липня року, що настає за звітним. Кабінетом Міністрів України базовий відсоток відрахування може бути змінений, та ця зміна має бути повідомлена у відповідній постанові Кабінету Міністрів України, що може бути прийнята в наступному за звітним році.

В разі, якщо до дати складання звітності відома оновлена базова ставка відрахування дивідендів, то сума зобов'язання з дивідендів розраховується за оновленою ставкою, та в такому випадку, повідомлення оновленої ставки в постанові Кабінету Міністрів України розглядається як коригуюча подія, що сталася після звітної дати.

Якщо до дати складання звітності оновлена базова ставка не відома (не випущено відповідної постанови Кабінету Міністрів України), зобов'язання по сплаті дивідендів визначається за базовою ставкою 30%, відповідно до наказу АТ «Оператор ринку» від 18.12.2020 № 254 «Про облікову політику».

Розмір та база внесків на регулювання визначається на підставі відповідної постанови НКРЕКП.

Внески на регулювання сплачуються щоквартально суб'єктами господарювання до спеціального фонду державного бюджету протягом перших 30 днів поточного кварталу, наступного за звітним. Сплачені понад необхідний розмір внески на регулювання не підлягають поверненню і враховуються при сплаті внеску на регулювання в наступних періодах. Відповідно, витрати по нарахуванню зобов'язання по сплаті внеску, мають бути відображені у тому ж звітному періоді, в якому відображено дохід (виручка) за операціями, які відносяться до виконання функцій оператора ринку.

Основні положення облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до усіх періодів, поданих у цій фінансовій звітності.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи визнаються активом, якщо є ймовірність отримання майбутніх економічних вигід від використання активів та собівартість активу можна достовірно оцінити.

Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс Товариства за первісною вартістю (собівартістю), коли вони стають придатними для використання у визначений спосіб.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Собівартістю об'єкту нематеріальних активів вважається сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення.

Після первісного визнання в якості активу, нематеріальні активи обліковуються за моделлю собівартості (історична собівартість за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення).

Для всіх видів нематеріальних активів Товариство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації. Нарухування амортизації нематеріального активу здійснюється щомісячно впродовж строку експлуатації та починається з моменту, коли цей актив є придатним для використання, тобто коли він перебуває у тому місці і стані, які необхідні для його використання, підтвердженням чого є акт введення в експлуатацію, та нараховується, починаючи з першого місяця після місяця введення в експлуатацію. Амортизація нематеріального активу припиняє нараховуватися в місяці, в якому актив вибуває шляхом його списання, продажу або іншої передачі.

Строк використання нематеріальних активів визначається на підставі технічних паспортів та іншої документації комісією із введення активу в експлуатацію. У випадку відсутності зазначення строку дії (використання) в таких документах Товариство використовує оціночні (оцінені) строки корисної експлуатації.

Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю.

На кінець кожного фінансового року Товариство переглядає:

- строк корисної експлуатації, ліквідаційну вартість і метод нарахування амортизації нематеріальних активів з визначенням строком корисної експлуатації;
- період амортизації нематеріальних активів з невизначеним строком корисної експлуатації (чи продовжують і надалі події та обставини підтверджувати оцінку невизначеного строку корисної експлуатації цього активу).

Незавершені капітальні інвестиції містять витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням нематеріальних активів та не амортизуються до моменту, коли нематеріальні активи доведені до стану, придатного до використання.

Основні засоби

Об'єкти основних засобів відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення за їхньою наявністю.

Первісна вартість основних засобів складається з вартості їх придбання, включаючи невідшкодовані податки на придбання, а також будь-які витрати, пов'язані з приведенням основних засобів у робочий стан та їх доставкою до місця використання.

Первісна вартість основного засобу збільшується у випадку здійснення ремонту, реконструкції, модернізації, добудовування, дообладнання, що призводять до збільшення майбутніх економічних вигід від його використання та оцінка таких витрат може бути достовірно визначена.

Усі інші витрати на ремонти, реконструкції відображаються у складі витрат звітного періоду. Якщо суттєві компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці основних засобів.

Об'єкти основних засобів знімаються з обліку при їх вибутті або у випадку, якщо від їх подальшого використання не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток від вибуття активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід у періоді, в якому визнання активу припиняється. Після вибуття активу, що був отриманий від власника, первісна вартість такого активу з додаткового капіталу перекласифіковується до нерозподіленого прибутку.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Знос відображається у звіті про сукупний дохід і нараховується на основі прямолінійного методу з використанням норм зносу, що визначаються, зважаючи на передбачуваний термін служби кожної одиниці основних засобів. Амортизація основних засобів розраховується щомісячно прямолінійним методом відповідно до строків корисного використання. Строки корисного використання визначає комісія по веденню в експлуатацію основних засобів.

Знос придбаних активів та активів, отриманих від власника, починається з моменту, коли відповідний актив був введений в експлуатацію. Термін корисного використання, відповідні норми амортизації та ліквідаційна вартість визначаються для кожного об'єкта згідно з затвердженими в Товариства вимогами.

Для цілей розрахунку амортизації ліквідаційна вартість основних засобів прирівнюється до нуля, крім як для групи «Транспортні засоби», якщо інше не установила комісія при введенні об'єкта в експлуатацію. Для групи «Транспортні засоби» ліквідаційною вартістю є вартість продажу транспортного засобу у віці, в якому закінчився термін корисного використання, який був визначений при оприбуткуванні транспортного засобу або переглянутого терміну корисного використання, якщо мав місце перегляд.

Товариство капіталізує витрати на позики, що мають безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частину вартості цього активу.

Незавершені капітальні інвестиції включають в себе роботи з будівництва, виготовлення, реконструкції, модернізації, технічного переоснащення (шляхом модернізації), придбання об'єктів основних засобів, які на дату балансу не введені в експлуатацію, а також аванси сплачені для придбання таких необоротних активів.

Придбані (виготовлені) основні засоби включають у себе промислово-технологічне обладнання, електричне устаткування, передавальні пристрої, побутове обладнання, комплектуючі тощо.

Незавершені капітальні інвестиції відображаються по собівартості за вирахуванням збитків від знецінення. Незавершене капітальне будівництво та придбані (виготовлені) основні засоби не амортизуються до моменту закінчення будівництва відповідних активів і вводу їх в експлуатацію, коли основні засоби доведені до стану, придатного до використання.

Зменшення корисності нефінансових активів

Одиницею, яка генерує грошові кошти є вся сукупність всіх активів Товариства. На кожну звітну дату Товариство визначає, чи є ознаки можливого зменшення корисності активу. Якщо такі ознаки існують, або якщо необхідно виконати щорічне тестування активу на зменшення корисності, Товариство оцінює суму очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу - це більша з наступних величин: справедливої вартості активу або сукупності активів, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на продаж, і вартості використання активу. Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком активів, які не генерують надходження грошових коштів, які, в основному, незалежні від надходжень, що генеруються іншими активами або групами активів. Якщо балансова вартість активу перевищує його суму очікуваного відшкодування, актив вважається таким, корисність якого зменшилася і списується до вартості відшкодування. Під час оцінки вартості використання, майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризики, притаманні активу. Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про фінансові результати за період, в складі тих категорій витрат, які відповідають функції активу, корисність якого зменшилася.

На кожну звітну дату товариство визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності більше не існують або зменшилися. Якщо така ознака є, розраховується сума відшкодування. Раніше визнані збитки від зменшення корисності відновлюються тільки у тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу, з часу останнього визнання збитку від зменшення корисності.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

У зазначеному випадку балансова вартість активу підвищується до суми очікуваного відшкодування. Отримана сума не може перевищувати балансову вартість (за вирахуванням амортизації), за якою цей актив визнавався б у випадку, якщо б у попередні роки не був визнаний збиток від зменшення корисності. Сторнування вартості визнається у звіті про прибутки та збитки за період. Після такої зміни вартості майбутні амортизаційні відрахування коригуються таким чином, щоб амортизувати переглянуту балансову вартість активу, за вирахуванням ліквідаційної вартості, на систематичній основі протягом строку корисної служби.

Облік фінансових інструментів

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання визнається у звіті про фінансовий стан тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною контрактних положень щодо цього інструмента. Оцінка фінансових інструментів на звітну дату здійснюється залежно від класифікації фінансового активу та фінансового зобов'язання. Класифікація визначається під час первісного визнання відповідного фінансового інструменту та залежить від його характеру та призначення.

Класифікація фінансових активів

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за:

- амортизованою собівартістю,
- справедливою вартістю через інший сукупний дохід або
- справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Для визначення методу оцінки фінансових активів застосовуються два критерії:

- бізнес-модель Товариства з управління фінансовими активами; та
- установлені договором характеристики грошових потоків за фінансовим активом.

Якщо Товариство оцінює бізнес-модель для новостворених або новопридбаних фінансових активів, для цілей такої оцінки розглядається інформація про те, як грошові потоки реалізовувались у минулому, разом із усією іншою доречною інформацією. Товариство застосовує судження під час оцінювання своєї бізнес-моделі з управління фінансовими активами та розглядає всю доречну інформацію, наявну на дату такого оцінювання.

Боргові фінансові активи можуть бути віднесені до категорії за амортизованою вартістю або до категорії за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, тільки в разі, якщо договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми. Основна сума – це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Прогенти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство до категорії «Фінансовий актив, що оцінюється за амортизованою собівартістю» відносить грошові кошти та їх еквіваленти, кошти на депозитних договорах, строком розміщення понад 90 днів, кошти на спеціальному рахунку, що зберігаються там на виконання Закону України

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

«Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», заборгованість за нарахованими відсотками по депозитних рахунках, дебіторську заборгованість з покупцями та замовниками за електричну енергію та послуги Товариства, дебіторську заборгованість за іншими розрахунками, які виникають на підставі відповідного контракту та погашення якої відбуватиметься грошовими коштами (наприклад, заборгованість за видані поворотні позики). Придбані боргові інструменти інших емітентів (облігації, векселі), відображаються в цій категорії, якщо на дату їх придбання прийнято рішення утримання таких цінних паперів до дати їх погашення без можливого продажу. Таке рішення оформлюється розпорядчим документом генерального директора та надається бухгалтерії для відповідного обліку.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

До цієї категорії Товариство відносить боргові інструменти інших емітентів, в разі, якщо на дату їх придбання Товариство не має наміру тримати їх до дати погашення. Також до цієї категорії Товариство відносить акції інших емітентів, якщо вони придбані зі стратегічною метою участі в даному емітенті, тобто без намірів використання цих активів у торговій діяльності. Це рішення є безвідкличним та не може бути змінено у подальшому. На дату придбання такого боргового або дольового інструменту таке рішення оформлюється розпорядчим документом директора та надається бухгалтерії для відповідного обліку. Не зважаючи на ведення обліку за моделлю справедливої вартості для боргових інструментів в прибутку/збитку визнаються процентні доходи за методом ефективної ставки відсотка та витрати на створення резерву під очікувані кредитні збитки. Стосовно дольових інструментів дивіденди по них визнаються в прибутку/збитку на дату, коли отримано право на дивіденди.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство класифікує фінансові зобов'язання як такі, що надалі оцінюються за:

- справедливою вартістю через прибуток або збиток, або
- амортизованою собівартістю.

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.
- договорів фінансової гарантії.
- зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.
- умовної компенсації, визнаної Товариством як набувачем при об'єднанні бізнесу. Така умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

До складу фінансових зобов'язань Товариства, що обліковуються за амортизованою вартістю, відноситься: кредиторська заборгованість за електричну енергію; кредиторська заборгованість перед постачальниками товарів, робіт, послуг; інша кредиторська заборгованість, яка є договірною

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

та погашення якої відбуватиметься грошовими коштами; кредити банків або позики, отримані від інших підприємств; власні боргові цінні папери, що випущені.

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток) або мінус (у випадку фінансового зобов'язання, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток) витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання.

При первісному визнанні Товариство оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування згідно з МСФЗ 15.

Подальша оцінка фінансового активу або фінансового зобов'язання здійснюється відповідно до його класифікації. Вартість фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, зменшується на суми витрат під очікувані кредитні збитки.

Метод ефективного процента

Оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань, які оцінюються за амортизованою собівартістю здійснюється із використанням методу ефективного відсотка. Розрахунок за методом ефективного відсотка здійснюється шляхом застосування ефективної ставки відсотка до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна ставка розраховується як ставка, що точно призводить майбутні грошові потоки за фінансовим інструментом до його первісної вартості. У випадку, якщо номінальна (передбачена договором на придбання фінансового інструмента) ставка відсотка суттєво відрізняється від ринкової ставки для аналогічних фінансових інструментів, то для розрахунку ефективної ставки відсотка обирається ринкова ставка. Номінальна ставка вважається ринковою ставкою, якщо угода укладена на ринкових умовах та не існує жодних свідчень, що доводять неринкові умови угоди. Завжди вважаються угодами з ринковими умовами угоди, що укладаються з банками та іншими фінансовими установами на отримання позикових коштів або розміщення коштів, операції з придбання та продажу облігацій, в тому числі облігацій державної позики. Не вважаються ринковими умовами умови угод, що укладаються з фізичними та юридичними умовами на безоплатній або практично безоплатній основі та строк дії таких угод перевищує один рік з дати їх укладання. В такому разі, справедлива вартість фінансового інструменту визначається як дисконтована вартість майбутніх договірних грошових потоків. Ставка дисконтування визначається на підставі офіційно оприлюдненої середньої ставки кредитування банками України з умовами кредитування, наближеними до умов угоди, укладеної Товариством, розрахунок якої здійснюється Національним банком України та публікується на його сайті.

Процентний дохід розраховується за методом ефективного відсотка. Розрахунок здійснюється шляхом застосування ефективної ставки відсотка до валової або балансової вартості фінансового активу.

Процентні витрати розраховується за методом ефективного відсотка. Розрахунок здійснюється шляхом застосування ефективної ставки відсотка до валової балансової вартості фінансового зобов'язання.

Якщо вплив дисконтування не є суттєвим, Товариство використовує «нульову» ставку відсотка для короткострокових безвідсоткових фінансових інструментів.

Зменшення корисності фінансових інструментів

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, дебіторської заборгованості за орендою, за договірним активом або за зобов'язанням із кредитування, і за договором фінансової гарантії та зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом у спосіб, що відображає:

- об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей;
- обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Товариство використовує спрощений підхід із використанням матриці забезпечень для визначення кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю та дебіторською заборгованістю орендарів, передбачений п. Б5.5.35 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Нарахування резерву сумнівних боргів (очікуваних кредитних збитків) здійснюється на підставі проведеної оцінки сумнівності дебіторської заборгованості (зростання кредитного ризику або ризику дефолту (невиконання контрагентом зобов'язань) з урахуванням змін критеріїв такого кредитного ризику на звітну дату.

Оцінка має базуватися на обґрунтованій та підтвердженій інформації, доступній без надмірних витрат та зусиль, і враховувати критерії значного збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом, у значенні, наведеному в міжнародних стандартах фінансової звітності, порівняно з датою його первісного визнання (перелік показників та їх граничних значень, які свідчать про зростання ризику дефолту порівняно з датою визнання фінансового інструменту), специфіку підприємства, макроекономічні і політичні/регуляторні чинники та реальну історичну прогнозу фінансову дисципліну дебіторів, результати претензійно-позовної роботи щодо них.

Також, оцінка очікуваних кредитних збитків щодо торговельної дебіторської заборгованості здійснюється кожного звітного періоду (календарний рік) за описаними вище критеріями оцінки. На основі оцінки, здійснюється розрахунок резерву очікуваних кредитних збитків на кінець кожного звітного періоду (останній день календарного року). При цьому в обліку повинно бути відображене коригування на різницю між розрахованою сумою резерву на звітну дату і вже створеним резервом в попередніх періодах.

Рішення про створення резерву сумнівних боргів (очікуваних кредитних збитків) на звітну дату може приймати комісія з нарахування резерву сумнівних боргів (резерву очікуваних кредитних збитків) (далі – Комісія) за результатами розгляду розрахунків очікуваних кредитних збитків та висновків про наявність дебіторської заборгованості з ознаками сумнівності (ознаками зміни кредитного ризику). Рішення фіксується протоколом засідання Комісії та є підставою для відображення в обліку Товариства.

Величина резерву сумнівних боргів (очікуваних кредитних збитків) розраховується оцінювальним шляхом на підставі аналізу дебіторської заборгованості (фінансового інструменту), скорегованих на коефіцієнти сумнівності за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань та визначається виключно на підставі рішення Комісії.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Резервування очікуваних кредитних збитків не здійснюється щодо дебіторської заборгованості за електричну енергію, якщо вона є не простроченою. Така дебіторська заборгованість є абсолютно збалансованою з відповідною кредиторською заборгованістю та її погашення забезпечене через існування системи безакцептного списання коштів з ескроу-рахунків контрагентів.

Знецінення коштів на поточних, спеціальних та депозитних рахунках не здійснюється, якщо вони розміщені в банківській установі, кредитний рейтинг якої вище чим А Національної рейтингової шкали та якщо на звітну дату не існує факту прострочення з боку банку повернення коштів.

Знецінення інших фінансових активів здійснюється за моделлю три крокового очікування кредитних збитків. На дату первісного визнання такого фінансового активу Товариство визначає майбутні грошові потоки, стосовно яких є ризик їх не отримання (подія дефолту), та здійснює дисконтування таких потоків під первісну ефективну ставку, та застосовує очікуваний відсоток вірогідності дефолту, що може статися протягом наступних 12 місяців. Якщо на звітну дату очікування дефолту суттєво не збільшилося, то Товариство продовжує оцінювати резерв під очікувані кредитні збитки з розрахунку вірогідності настання події дефолту протягом 12 місяців.

Якщо на звітну дату ризик не отримання грошових потоків, що були передбачені відповідним договором, суттєво зріс, проте подія дефолту є лише вірогідною, сума резерву під очікувані кредитні збитки визначається як сума дисконтованих грошових потоків, які не очікується отримати, під первісну ефективну ставку, та застосовує очікуваний відсоток вірогідності дефолту, що може статися протягом всього життєвого циклу фінансового активу.

При настанні події дефолту сума резерву під очікувані кредитні збитки визначається як сума дисконтованих грошових потоків, які не очікується отримати, під первісну ефективну ставку.

Припинення визнання фінансових інструментів

Припинення визнання фінансового активу

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

- спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу; або
- Товариство передає фінансовий актив (частину фінансового активу або частину групи однорідних фінансових активів), і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Товариство передає фінансовий актив або його частину лише тоді, коли:

- передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або
- зберігає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу, але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою, яка відповідає одночасно всім вимогам, визначеним в п. 3.2.5. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

При припиненні визнання фінансового активу або його частини, в прибутку чи збитку Товариства визнається:

- різниця між балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання) та одержаною компенсацією (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) – при припиненні визнання фінансового активу в цілому;

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

– різниця між балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання), віднесеною на ту частину, визнання якої припиняється та компенсацією, одержаною за ту частину, визнання якої припиняється (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) – якщо переданий актив є частиною більшого фінансового активу, а передана частина відповідає критеріям припинення визнання в цілому, то попередня балансова вартість більшого фінансового активу розподіляється між тією частиною, визнання якої триває надалі, та тією частиною, визнання якої припиняється, на основі співвідношень справедливих вартостей таких частин станом на дату передавання. З цією метою збережений актив з обслуговування розглядається як та частина, визнання якої в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Товариства триває надалі.

Товариство припиняє визнання дебіторської заборгованості, якщо Товариство не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення дебіторської заборгованості в цілому або її частини. Списання дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву очікуваних кредитних збитків. У випадку недостатності суми нарахованого резерву очікуваних кредитних збитків (або у випадку не нарахування такого резерву), сума перевищення безнадійної дебіторської заборгованості над величиною сформованого резерву (у розрізі контрагентів) виключається з складу активів та списується на інші операційні витрати.

Припинення визнання фінансового зобов'язання

Товариство припиняє визнання фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), яке було погашене або передане іншій стороні, та виплаченою компенсацією, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається в прибутку або збитку.

Товариство проводить взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань лише тоді, коли Товариство має юридично забезпечене право на взаємозалік визнаних сум і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання.

Оцінка справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 – Ціни котирування (не скориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання
- Рівень 2 – Моделі оцінки, в яких суттєві для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найнижчого рівня ієрархії, можна спостерігати прямо або опосередковано;
- Рівень 3 – Моделі оцінки, в яких суттєвих для оцінки справедливої вартості вихідних даних, що відносяться до найнижчого рівня ієрархії, немає у відкритому доступі.

У випадку активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Товариство визначає необхідність їх переведення між рівнями ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Для цілей розкриття інформації про справедливу вартість Товариство класифікувало активи та зобов'язання на основі їх характеру, притаманним їм характеристикам і ризикам, а також застосованого рівня в ієрархії справедливої вартості, як зазначено вище.

Запаси

Запаси – це активи, які утримуються для подальшого продажу в умовах ведення звичайної господарської діяльності Товариства, або утримуються у формі основних чи допоміжних матеріалів, що будуть використані у процесі надання послуг.

Для цілей бухгалтерського обліку запаси Товариства включають матеріали та інші матеріальні цінності, які призначені для господарських потреб, використовуються при наданні послуг/виконанні робіт.

Одиницею обліку запасів є окреме їх найменування або однорідна група, що мають однакове призначення та однакові умови використання.

Придбані матеріальні активи мають вартість до 1000 грн за одиницю, або очікуваний строк використання яких менше року (незалежно від вартості) вони вважаються малоцінними швидкозношуваними предметами (далі - МШП).

Відповідно, вартість МШП, не слід визнавати запасами, вони підлягають врахуванню у складі витрат одразу при їх отриманні. Підтвердженням використання запасів в господарських операціях є акт на списання МШП на витрати, який складається в момент їх отримання. З метою забезпечення збереження вказаних предметів, вести оперативний кількісний облік таких предметів на позабалансовому рахунку за місцями експлуатації і матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання.

При відпуску запасів оцінка їх вибуття здійснюється за собівартістю перших за часом надходження запасів за методом ФІФО.

Товариство використовує один і той же метод оцінки для всіх одиниць запасів, які мають однакове призначення та однакові умови використання.

Вартість МШП повністю списується на відповідну статтю витрат при їх закупівлі. Подальший облік МШП ведеться в кількісному вираженні на відповідних позабалансових рахунках.

Гроші та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів на банківських поточних та спеціальних рахунках, готівки у касі та короткострокових банківських депозитів зі строком первісного розміщення до 90 днів. Відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», Товариство, як кваліфікований надавач електронних довірчих послуг, здійснює таку діяльність за умови внесення коштів на поточний рахунок із спеціальним режимом використання у банку (рахунок в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів) або страхування цивільно-правової відповідальності для забезпечення відшкодування шкоди, яка може бути завдана користувачам таких послуг чи третім особам. Розмір внеску на поточному рахунку із спеціальним режимом використання у банку (рахунку в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів) або страхової суми не може становити менш як 1000 мінімальних розмірів заробітної плати. Відповідно, кошти, що зберігаються на такому рахунку не вважаються грошовими коштами або їх еквівалентами. Залишок таких коштів відображається в складі необоротних активів в категорії «фінансові активи за амортизованою вартістю», та в розкриттях за ліквідністю зазначається в складі найостаннішого часового проміжку погашення фінансових активів.

Забезпечення

Забезпечення – поточне зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення, яке виникає на Товаристві внаслідок минулих подій, та від погашення якого очікується відтік економічних ресурсів, які втілюють економічні вигоди. Забезпечення визнається Товариством, якщо:

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

- існує зобов'язання внаслідок минулої події;
- ймовірно, що виконання (погашення) зобов'язання призведе до вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.

Сума, визнана як забезпечення, має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на кінець звітного періоду. Найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання – це сума, яку Товариство обґрунтовано сплатило б для погашення зобов'язання, або передало б його третій стороні на кінець звітного періоду. Майбутні події, які можуть впливати на суму, потрібну для погашення зобов'язання, враховуються в розрахунку суми забезпечення, коли є достатні об'єктивні свідчення того, що такі події відбудуться.

Забезпечення довгострокових зобов'язань визнаються у сумі їх теперішньої вартості з застосуванням ефективної ставки дисконтування. Для дисконтування довгострокових забезпечень застосовується ставка додаткового залучення кредитних ресурсів.

Забезпечення для покриття майбутніх збитків діяльності Товариства не створюється.

Забезпечення використовуються для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких вони були створені. Залишок суми забезпечення переглядається на дату річної звітності. Якщо ймовірність відтоку ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, перестає існувати, відповідне зобов'язання необхідно анулювати. Суми створених забезпечень та відповідні коригування визнаються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Довгострокові забезпечення виплат працівникам

Щорічно, перед складанням річної фінансової звітності Товариство розраховує залишок довгострокового забезпечення по виплаті одноразової матеріальної допомоги, яка надається працівнику при його звільненні за власним бажанням у зв'язку з виходом на пенсію (за віком, на пільгових умовах, по інвалідності) вперше. Розрахунок базується на розмірі стажу роботи в електроенергетиці та відповідної кількості посадових окладів, яка залежить від стажу роботи в електроенергетиці. Виплати по закінченні трудової діяльності – це програми виплат по закінченні трудової діяльності, в рамках яких у Товариства виникають зобов'язання з пенсійних виплат в майбутньому. Виплати по закінченню трудової діяльності Товариства включають зобов'язання щодо виплати пенсій, передбачені Колективним договором. Зобов'язання з виплат по закінченню трудової діяльності визнаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Товариства як забезпечення в порядку, визначеному МСБО 19 «Виплати працівникам».

Сума забезпечення визначається незалежним актуарієм. Розподіл суми поточних послуг на собівартість наданих послуг та адміністративні витрати здійснюється пропорційно чисельності працівників, визначеної на кінець звітного року, витрати на оплату праці яких відображаються відповідно в складі собівартості наданих послуг та адміністративних витрат. Вартістю раніше виконаних робіт працівником є збільшення поточної вартості зобов'язань за програмою з визначеною виплатою щодо робіт, виконаних працівником у попередніх періодах, що виникає у звітному періоді в результаті запровадження виплат по закінченні трудової діяльності або інших довгострокових виплат працівникам або в результаті їхніх змін.

Податок на прибуток

Поточний податок

Поточні податкові активи і зобов'язання за поточний та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваною до отримання як відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, які застосовуються для розрахунку цієї суми, – це ставки і закони, прийняті або практично прийняті на звітну дату.

Відстрочений податок

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань за усіма тимчасовими різницями на звітну дату між балансовою вартістю активів і зобов'язань, для цілей фінансового обліку та вартістю, що приймається до уваги у податковому обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за усіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первинного визнання активу або зобов'язання у господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподаткований прибуток або збиток; і

Відстрочені податкові активи визнаються за усіма оподатковуваними тимчасовими різницями і перенесенням на наступні періоди податкових збитків, якщо існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, щодо якого можна застосувати тимчасову різницю, а також використовувати податкові збитки, перенесені на наступні періоди, крім випадків, коли:

- відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, виникає у результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і який на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- щодо податкового збитку, що переноситься на наступні податкові періоди, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує ймовірність отримати достатній оподатковуваний прибуток, у відношенні якого можна застосувати раніше накопичений податковий збиток

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату складання звіту про фінансовий стан і зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподатковуваного прибутку, який дозволив би реалізувати частину або усю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються на кожну дату звіту про фінансовий стан і визнаються тоді, коли виникає ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашення зобов'язання, на підставі діючих або оголошених (і практично прийнятих) на дату звіту про фінансовий стан податкових ставок і положень податкового законодавства. Відстрочений податок, який належить до статей, визнаних не у складі прибутку чи збитку, також не визнається у складі прибутку або збитку. Статті відстрочених податків визнаються відповідно до операцій, які покладені в їхню основу, або у складі іншого сукупного доходу, або безпосередньо в капіталі. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку за наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи у рахунок поточних податкових зобов'язань і якщо вони відносяться до податків на прибуток, накладених тим самим податковим органом на той же суб'єкт господарювання.

Для розрахунку податку на прибуток застосовані такі ставки податку на прибуток:

2024 рік	18%
----------	-----

При розрахунку сум відстрочених податкових активів і зобов'язань Товариство використовувала ставки податку, які, як очікується, діятимуть у період сторнування тимчасових різниць, які призвели до виникнення відповідних відкладених податкових активів і зобов'язань.

Визнання доходів

Об'єктом обліку доходів від реалізації є індивідуальний контракт з клієнтом. Під контрактом розуміється угода між двома або більше сторонами, яка породжує юридично захищені права та обов'язки, яка необов'язково має юридичну форму договору. Товариство обліковує *договір з клієнтом*, який належить до сфери застосування цього стандарту, тільки тоді, коли виконуються всі перелічені далі критерії:

- сторони договору схвалили договір (письмово, усно чи у відповідності з іншою звичною практикою ведення бізнесу) і готові виконувати свої зобов'язання;
- можливо визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг, які будуть передаватися;
- можливо визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;
- договір має комерційну сутність (тобто очікується, що ризик, час або величина майбутніх грошових потоків суб'єкта господарства зміняться внаслідок договору);
- цілком імовірно, що Товариство отримає компенсацію, в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту.

На момент укладення договору Товариство оцінює товари або послуги, обіцяні у договорі з клієнтом, та визначає як зобов'язання щодо виконання кожну обіцянку передати клієнтові товар чи послугу (або сукупність товарів чи послуг), які є відокремленими або серію відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою. Товар або послуга, обіцяні Товариством клієнтові, є відокремленими, якщо виконуються обидва такі критерії:

- клієнт може мати вигоду від товару або послуги або саму по собі, або разом з іншими ресурсами, які клієнт може легко отримати (тобто цей товар або послуга здатна бути відокремленою);
- обіцянку Товариства передати товар або послугу клієнтові можна відокремити від інших обіцянок у даному договорі (тобто товар або послуга є відокремленою у контексті даного договору).

Відповідно до вимог Концептуальної основи, дохід — це збільшення активів або зменшення зобов'язань, наслідком якого є зростання власного капіталу, крім як унаслідок здійснення внесків держателями вимог до власного капіталу. Витрати — це зменшення активів або збільшення зобов'язань, наслідком якого є зменшення власного капіталу, крім як унаслідок здійснення розподілу держателям вимог до власного капіталу. Операції з купівлі-продажу електричної енергії не змінюють власний капітал Товариства, оскільки ціна купівлі не може відрізнитися від ціни продажу та навпаки.

Також МСФЗ 15 містить спеціальні додаткові вимоги щодо класифікації сторони у договорі як принципала чи агента. Зокрема, вони полягають у наступному: якщо у наданні товарів або послуг клієнтові задіяна інша сторона, то суб'єкт господарювання має визначити, який характер має його обіцянка: чи вона є зобов'язанням щодо виконання, яке передбачає надання зазначених товарів або послуг ним самим (у такому випадку суб'єкт господарювання є принципалом), чи організацію надання цих товарів або послуг іншою стороною (у такому випадку суб'єкт господарювання є агентом).

Суб'єкт господарювання визначає чи він є принципалом, чи агентом для кожного окремого товару або послуги, обіцяних клієнтові. Зазначений товар або послуга є відокремленим товаром або послугою (або відокремленою сукупністю товарів або послуг), які будуть надані клієнтові. Якщо договір з клієнтом містить більше ніж один зазначений товар або послугу, суб'єкт господарювання може бути принципалом для деяких зазначених товарів або послуг і агентом для інших.

Щоб визначити характер своєї обіцянки, суб'єкт господарювання має: (а) ідентифікувати зазначені товари або послуги, які будуть надані клієнтові (як, наприклад, право на товар або послугу, що

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

надається іншою стороною; та (б) оцінити, чи контролює він кожен зазначений товар або послугу перед передачею товару або послуги клієнту.

Суб'єкт господарювання є принципалом, якщо він контролює зазначений товар або послугу до того, як він передає цей товар або послугу клієнтові. Однак суб'єкт господарювання не обов'язково контролює зазначений товар, якщо суб'єкт господарювання отримує юридичне право власності на цей товар лише на дуже короткий час безпосередньо перед тим, як юридичне право власності переходить до клієнта. Суб'єкт господарювання, який є принципалом, може задовольняти зобов'язання щодо виконання з надання зазначеного товару або послуги сам, або він може залучити іншу сторону (наприклад, субпідрядника), щоб задовольнити все або частину зобов'язання щодо виконання від свого імені.

Коли інша сторона бере участь у наданні товарів або послуг клієнту, суб'єкт господарювання, який є принципалом, отримує контроль над будь-чим із далі наведеного: (а) товаром або іншим активом від іншої сторони, який потім передається клієнту; (б) правом на послугу, яку має виконувати інша сторона, яке надає суб'єкту господарювання можливість спрямувати цю сторону на надання послуги клієнту від імені суб'єкта господарювання; (в) товаром або послугою від іншої сторони, що надалі поєднуються із іншими товарами або послугами в наданні зазначеного товару або послуги клієнту. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання надає суттєві послуги з поєднання товарів або послуг, наданих іншою стороною, у зазначений товар або послугу, щодо яких клієнт уклав договір, суб'єкт господарювання контролює зазначений товар або послугу до того, як цей товар або послугу передано клієнту. Це відбувається тому, що клієнт спочатку отримує контроль над компонентами зазначених товарів або послуг (які включають товари або послуги від інших сторін) та спрямовує їх використання для створення комбінованого результату, який є зазначеним товаром або послугою.

Суб'єкт господарювання є агентом, якщо зобов'язання щодо виконання суб'єкта господарювання полягає в організації надання зазначеного товару або послуги іншою стороною. Суб'єкт господарювання, що є агентом, не контролює зазначений товар або послугу, надані іншою стороною, до того, як цей товар або послуга була передана клієнту. Коли (або в міру того, як) суб'єкт господарювання, який є агентом, задовольняє зобов'язання щодо виконання, то цей суб'єкт господарювання визнає дохід у розмірі будь-якої плати або комісії, на які він очікує отримати право в обмін на організацію надання зазначеного товару або послуги іншою стороною. Платою або комісією суб'єкта господарювання може бути чиста сума компенсації, яку суб'єкт господарювання залишає собі після сплати іншій стороні компенсації, отриманої в обмін на товари або послуги, які мають бути надані цією стороною.

Показники того, що суб'єкт господарювання контролює зазначений товар або послугу до того, як вони передаються клієнтові (а отже є принципалом) включають, зокрема, таке:

- Суб'єкт господарювання несе першочергову відповідальність за виконання обіцянки надати зазначений товар або послугу. Це, зазвичай, включає відповідальність за прийнятність зазначеного товару або послуги (наприклад, першочергову відповідальність за відповідність товару або послуги вимогам клієнта). Якщо суб'єкт господарювання несе першочергову відповідальність за виконання обіцянки надати вказаний товар або послугу, це може означати, що інша сторона бере участь в наданні зазначеного товару або послуги від імені суб'єкта господарювання.
- Суб'єкт господарювання несе ризик щодо запасів до того, як зазначені товари або послуги були передані клієнту, або після передачі контролю клієнту (наприклад, якщо клієнт має право на повернення). Наприклад, якщо суб'єкт господарювання отримує або зобов'язується отримати зазначений товар або послугу перед укладанням договору з клієнтом, це може означати, що суб'єкт господарювання має здатність керувати використанням товару або послуги та отримувати практично всі інші вигоди від них до того, як їх буде передано клієнту.
- Суб'єкт господарювання може на власний розсуд встановлювати ціни на зазначені товари або

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

послуги. Встановлення ціни, яку клієнт сплачує за зазначений товар або послугу може означати, що суб'єкт господарювання має можливість керувати використанням цього товару або послуги та отримувати практично всі інші вигоди. Проте, агент може мати можливість встановлення цін в деяких випадках. Наприклад, агент може мати певну гнучкість у встановленні ціни для отримання додаткового доходу від своєї послуги з організації надання іншими сторонами товарів або послуг.

Зважаючи на те, що:

- Товариство не впливає на формування ціни на електричну енергію, а саме не подає заявки з цінами купівлі-продажу електричної енергії;
- Товариство здійснює купівлю-продаж електричної енергії виключно за запитом та в обсягах визначених продавцем та/або покупцем;
- відповідальність за небаланси електричної енергії несе оператор системи передачі;
- Товариство виконує функцію із організації продажу електричної енергії та відповідає лише за проведення розрахунків за результатами торгів.

Отже, відповідно до МСФЗ 15, за договорами купівлі-продажу електричної енергії Товариство виступає агентом та повинне визнавати у складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Визнання витрат

Товариство визнає витрати в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за умови дотримання двох критеріїв:

- є ймовірність зменшення (вибуття) майбутніх економічних вигод, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- витрати (сума зменшення активів або збільшення зобов'язань) може бути достовірно визначена.

Основні особливості визнання витрат у звіті про прибутки та збитки такі:

- дотримання безпосереднього взаємозв'язку між понесеними витратами та заробленим доходом від конкретних статей або відповідності понесених витрат доходам;
- використання процедур систематичного і раціонального розподілу у випадку, коли виникнення економічних вигід очікується протягом декількох звітних періодів і зв'язок з доходом можна визначити лише в широких межах або непрямо;
- визнання витрат відбувається негайно (у періоді їх понесення) у випадках, коли: (1) вони не створюють очікуваних майбутніх економічних вигід; (2) актив перестає відповідати критеріям визнання активу в балансі; (3) витрати не можливо прямо пов'язати з доходом певного періоду; (4) при виникненні зобов'язань без визнання конкретного активу.

Витрати в бухгалтерському обліку Товариства класифікуються:

- собівартість наданих послуг з організації торгів;
- адміністративні витрати;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати.

Капіталізації підлягають лише ті витрати, що безпосередньо відносяться до придбання, будівництва (поліпшення) чи створення кваліфікаційного активу. Інші фінансові витрати визнаються у складі прибутку чи збитку відповідного періоду.

Облік оренди

Загальні підходи до обліку оренди

Об'єктом обліку в операціях оренди є окремий договір оренди. На початку дії договору Товариство оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є договором оренди, чи договором, який містить оренду, якщо договір передає Товариству право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Датою початку оренди є, як правило, дата підписання акту приймання-передачі базового активу або іншого документа, який підписується Товариством та орендодавцем і засвідчує передачу об'єкта майна в оренду Товариству. В більшості випадків Товариство визначає строк оренди в рамках строку дії орендного договору в кількості повних календарних місяців від дати початку оренди до дати закінчення строку дії договору. Товариство переглядає строк оренди, якщо її період, який не підлягає достроковому припиненню, був змінений.

В договорах оренди, в яких Товариство виступає орендарем, компоненти оренди відокремлюються від компонентів, які не є орендою і які обліковуються згідно з іншими стандартами (наприклад, комунальні платежі та інші додаткові платежі, передбачені договорами оренди). Окремий ідентифікований актив в таких договорах є об'єктом обліку як актив з права користування. Одночасно з його визнанням визнається орендне зобов'язання.

Товариство не визнає актив з права користування та орендне зобов'язання та відображає в обліку орендні платежі, пов'язані з орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі, якщо така основа більше відображає модель отримання вигоди від об'єкта оренди, щодо:

- короткострокової оренди, коли строк оренди не перевищує 12 місяців і не очікується його пролонгація, та
- оренди, за якою базовий актив є малоцінним, тобто його вартість не перевищує 20 мінімальних заробітних плат, визначених на 01 січня року отримання орендованого активу.

Нарахування амортизації об'єктів прав оренди здійснюється на щомісячній основі прямолінійним методом, починаючи з дати визнання.

На дату початку оренди орендне зобов'язання оцінюється Товариством за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити, і витрати (зусилля) на її визначення є прийнятними та значно меншими ніж потенційний вплив точності оцінки ставки на фінансову звітність Товариства. В іншому разі Товариство застосовує ставку додаткових запозичень. Для оцінки ставки додаткових запозичень Товариство використовує інформацію Національного банку України, стосовно середньої ставки банківських кредитів, що надаються на умовах, аналогічних умовам договору оренди в частині строку та валюти розрахунків.

Зобов'язання за договорами оренди відображаються у звіті про фінансовий стан у складі інших довгострокових і поточних зобов'язань із розкриттям детальної інформації у примітках до фінансової звітності. Процентні витрати за зобов'язанням з оренди відображаються у складі фінансових витрат. Якщо орендні платежі передбачені у іноземній валюті (не має значення, чи будуть платежі у валюті або в еквіваленті в гривнях, але за курсом, що кожного разу в обов'язковому порядку застосовується для здійснення оплати оренди, таке зобов'язання вважається зобов'язанням в іноземній валюті, та його залишок підлягає перерахунку в гривні на кінець кожного місяця.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

В тому числі до договорів оренди Товариство відносить договір з розробником програмного забезпечення, яке використовується для проведення торгів електричною енергією, оскільки такий договір має ознаки договору оренди згідно з МСФЗ 16 «Оренда». А саме, Товариство отримує економічні вигоди від використання даного активу, оскільки завдяки цьому програмному забезпеченню можливо проведення торгів електричною енергією та отримання доходу за надання послуг Товариства. Це програмне забезпечення суттєво модифіковано під вимоги Товариства та не може бути використано жодною іншою компанією, отже Товариство контролює та керує правом використання даного активу. На дату переходу на МСФЗ Товариство розраховує вартість активу з права користування та зобов'язання по несплачених орендних платежах та відображає необхідні коригування при переході на МСФЗ.

Зміни в обліковій політиці

Згідно з частиною 5 статті 8 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Міністерством енергетики України було розглянуто облікову політику за міжнародними стандартами фінансової звітності АТ «Оператор ринку», яка викладена у редакції наказу Товариства від 29 грудня 2021 року № 11 «Про облікову політику АТ «Оператор ринку», та погоджено її листом від 05.01.2022 №26/1.3-23.2-177.

Протягом звітного року приводився у відповідність до затвердженої структури Товариства додаток 2 «Структура витрат» цієї облікової політики шляхом викладення її у новій редакції (накази Товариства від 19.01.2024 № 29 «Про внесення змін до облікової політики АТ «Оператор ринку» та від 31.12.2024 № 574 «Про внесення змін до Облікової політики АТ «Оператор ринку»).

Наказом Товариства від 16.07.2024 № 275 «Про облікову політику АТ «Оператор ринку» облікову політику доповнено додатком 4 «Методи обчислення величини резерву сумнівних боргів (резерву очікуваних збитків) та способу визначення коефіцієнта сумнівності для дебіторської заборгованості Товариства», визначено засади обліку доходів від забезпечення функціонування торгової площадки продажу ГПЕЕ, надання послуг із зарядки акумуляторів електромобілів та надання інших інформаційних послуг, визначених статутом Товариства.

Події після звітної дати

Події, що відбулися після звітної дати і до дати затвердження фінансових звітів до випуску та які надають додаткову інформацію щодо фінансової звітності Товариства, відображаються у фінансовій звітності. Події, що відбулися після звітної дати і які не впливають на фінансову звітність Товариства на цю дату, розкриваються у примітках до фінансової звітності, якщо такі події суттєві.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

Товариство прийняло документ «Розкриття інформації про облікові політики», яким було внесено зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» з 01 січня 2023 року. Хоча правки не призвели до змін у самій обліковій політиці, вони вплинули на інформацію про облікову політику, що розкривається у фінансовій звітності. Поправки вимагають розкриття інформації про суттєві, а не значні аспекти облікової політики. Поправки також надають керівництво щодо застосування принципу суттєвості до розкриття інформації про облікову політику, допомагаючи компаніям надавати корисну інформацію про облікову політику, характерну для конкретної компанії, яка необхідна користувачам для розуміння іншої інформації у фінансовій звітності. Керівництво переглянуло розкриття облікової політики та оновило інформацію, розкрити у примітці «Основні облікові оцінки та припущення».

МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2024 рік, зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами не вносилися.

Поправка зміщує акцент з очікування та наміру суб'єкта господарювання рефінансувати або відстрочити зобов'язання на більш об'єктивний критерій - чи має суб'єкт господарювання право зробити це на кінець звітного періоду.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія матиме поточні і непоточні зобов'язання зі спеціальними умовами (ковенантами).

Товариство не застосовувало зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами у фінансовій звітності за 2024 рік.

МСФЗ 16 «Оренда»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2024 рік, доповнення щодо операцій продажу і зворотної оренди не вносилися.

Документ «Орендне зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди», випущений у вересні 2022 року, орендар-продавець застосовує до річних звітних періодів, що починаються 01 січня 2024 року або пізніше.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія здійснюватиме операції продажу зі зворотною орендою.

Товариство не застосовувало зміни щодо операцій з продажу зі зворотною орендою у фінансовій звітності за 2024 рік.

МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2024 рік, доповнення щодо угод про фінансування постачальників не вносилися.

Поправки уточнюють вимоги до розкриття інформації з метою посилення чинних вимог, які покликані допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив фінансових угод з постачальниками на зобов'язання, грошові потоки та схильність до ризику ліквідності.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 01 січня 2024 року або після цієї дати. Дostroкове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це.

Вплив відповідних змін на фінансову звітність товариства не очікується.

Товариство не застосовувало зміни щодо розкриття інформації про угоди фінансування постачальників у фінансовій звітності за 2024 рік.

МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2024 рік, доповнення щодо відсутності можливості обміну валют не вносилися.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 01 січня 2025 року або після цієї дати. Дostroкове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це. При застосуванні поправок організація не повинна перераховувати порівняльну інформацію.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія використовуватиме в своїй діяльності валюту з відсутністю обміну.

Товариство не застосовувало зміни щодо відсутності можливості обміну валюти у фінансовій звітності за 2024 рік.

МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2024 рік, доповнення щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством не вносилися.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

У грудні 2015 року Рада з МСФЗ вирішила відкласти дату набуття чинності поправок до того часу, поки вона не завершить роботу над будь-якими поправками, що є результатом її дослідницького проекту щодо методу участі в капіталі. Дострокове застосування поправок, як і раніше, дозволяється. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

Вплив відповідних змін на фінансову звітність товариства не очікується.

Товариство не застосовувало зміни щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством у фінансовій звітності за 2024 рік.

5. виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

На виконання наказу Міністерства енергетики України від 20 березня 2024 року № 126 «Про деякі питання оплати винагороди членам Наглядової ради Акціонерного товариства «Оператор ринку» щодо внесення змін до договорів з членами Наглядової ради АТ «Оператор ринку», які укладено за умов, затверджених наказом Міністерства енергетики України від 06 лютого 2023 року № 37 «Про затвердження умов цивільно-правових договорів з членами Наглядової ради Акціонерного товариства «Оператор ринку» в частині перегляду суми річної винагороди членів Наглядової ради АТ «Оператор ринку» Товариством було переглянуто розмір річної винагороди членів Наглядової ради АТ «Оператор ринку» за 2023 та 2024 рік та здійснено перерахунок у бік зменшення. Для відображення змін минулих періодів було скориговано сальдо на початок звітного року на відповідну суму, а саме:

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду до проведення коригування	Зміни	На кінець звітного періоду після проведення коригування
II. Оборотні активи				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
з бюджетом	1135	5 161	-68	5 093
у тому числі з податку на прибуток	1136	5 161	-646	4 515
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 249	2 386	5 635
Усього за розділом II	1195	275 677	2 318	277 995
Баланс	1130	354 708	2 318	357 026

Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду до проведення коригування	Зміни	На кінець звітного періоду після проведення коригування
I. Власний капітал				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	36 213	2 942	39 155
Усього за розділом I	1495	143 071	2 942	146 013
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Поточна кредиторська заборгованість за:				
розрахунками з бюджетом	1620	18 773	-122	18 651

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

розрахунками з оплати праці	1630	4 637	-503	4 134
Інші поточні зобов'язання	1690	382	1	383
Усього за розділом III	1695	208 501	-624	207 877
Баланс	1900	354 708	2318	357 026

Відповідні зміни також відображено у звіті про власний капітал:

Стаття	Код рядка	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
Залишок на початок року	4000	36 213
Коригування:	4005	
Зміна облікової політики		
Виправлення помилок	4010	
Інші зміни	4090	2 942
Скоригований залишок на початок року	4095	39 155

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

6. Нематеріальні активи

У складі нематеріальних активів відбулися наступні зміни:

	Авторське право та суміжні з ним права	Право на користування програмним забезпеченням для функціонування РДН/ВДР	Незавершені капітальні інвестиції	Всього:
Первісна вартість				
на 1 січня 2023 року	20 604	20 810	16 789	58 203
Придбання	18 837	-	32	18 869
Модернізація	3 044	-	-	3 044
Введено в експлуатацію/створено	-	-	(16 789)	(16 789)
Вибуття	(996)	-	-	(996)
на 31 грудня 2023 року	41 489	20 810	32	62 331
Придбання	6 436	28 913	-	35 349
Модернізація	103	614	-	717
Введено в експлуатацію/створено	-	-	676	676
Вибуття	(300)	(20 810)	-	(21 110)
на 31 грудня 2024 року	47 728	29 527	708	77 963
Накопичена амортизація				
на 01 січня 2023 року	(8 207)	(5 203)	-	(13 410)
Нараховано амортизації за рік	(6 788)	(10 405)	-	(17 193)
Списано амортизації за рік	1 158	-	-	1 158
на 31 грудня 2023 року	(13 837)	(15 608)	-	(29 445)
Нараховано амортизації за рік	(11 275)	(12 430)	-	(23 705)
Списано амортизації за рік	543	20 810	-	21 353
на 31 грудня 2024 року	(24 569)	(7 228)	-	(31 797)
Балансова вартість				
на 01 січня 2023 року	12 397	15 607	16 789	44 793
на 31 грудня 2023 року	27 652	5 202	32	32 886
на 31 грудня 2024 року	23 159	22 299	708	46 166

Первісна вартість нематеріальних активів на початок 2024 року становить 62 299 тис. грн, знос 29 445 тис. гривень. Також у складі нематеріальних активів на початок року обліковувалися незавершені капітальні інвестиції на суму 32 тис. гривень. У 2024 році було введено в експлуатацію та модернізовано нематеріальних активів на загальну суму 36 034 тис. грн та списано на загальну суму 21 110 тис. грн з урахуванням залишку незавершених капітальних інвестицій на початок року. Нарахована амортизація нематеріальних активів за звітний період становить 23 705 тис. грн, зменшено амортизацію за рахунок списання програмних комплексів на загальну суму 21 353 тис. грн, в тому числі 20 810 тис. грн нематеріального активу «Право на

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

користування програмним комплексом «XMtrade®/PXS» у зв'язку із закінченням 30.06.2024 терміну дії договору з АТ «Сфера».

Залишок нематеріальних активів станом на кінець дня 31.12.2024 становить 77 255 тис. грн, крім того 708 тис. грн незавершені капітальні інвестиції, знос становить 31 797 тис. гривень. Залишкова вартість станом на кінець дня 31.12.2024 становить 45 458 тис. грн, крім того 708 тис. грн незавершені капітальні інвестиції.

Строки корисного використання нематеріальних активів становлять 10-120 місяців.

Довідково:

07 червня 2024 року між АТ «Оператор ринку» та АТ «Сфера» укладено договір №01-07062024 щодо отримання послуг (оренда активу з права користування програмним забезпеченням) для функціонування РДН/ВДР (програмний комплекс «XMtrade®/PXS») з 01.07.2024 по 30.06.2026.

Вартість послуг за цим договором складається з фіксованих місячних платежів у розмірі 29 600 євро. Товариством розраховано у валюті договору вартість активу з права користування та зобов'язання по несплачених орендних платежах та відображено в обліку у сумі 667 тис. євро (28 913 тис. грн на час визнання відповідно). Процентні (фінансові) витрати за орендними зобов'язаннями складають 43 тис. євро та нараховуються протягом часу використання активу.

Разом з цим, 10 вересня 2024 року між АТ «Оператор ринку» та АТ «Сфера» укладено договір № 12/57-ЗвОВ щодо надання послуг з оптимізації інфраструктури та налаштування програмного комплексу «XMtrade®/PXS». Відповідно до технічних вимог договору це послуга з оптимізації інфраструктури та налаштування програмного комплексу «XMtrade®/PXS» щодо експлуатації та технічного обслуговування компонентів вищезазначеного програмного комплексу (оновлення системи керування базами даних Oracle XMtrade®/PXS, тощо). Вартість послуг становила 14 тис. євро.

7. Основні засоби

У складі основних засобів відбулись наступні зміни:

	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Інші основні засоби	Малоцінні необоротні матеріальні активи (по кожному об'єкту)	Актив з права оренди майна	Незавершені капітальні інвестиції	Всього:
Первісна вартість									
на 01 січня 2023 року	23 152	33 081	1 573	430	20	1 536	3 442	594	63 828
Придбання	-	14 888	-	39	-	568	-	-	15 495
Модернізація	-	944	-	-	-	-	-	-	944
Модель собівартості	(28)	-	-	-	-	-	-	-	(28)
Введення в експлуатацію	-	-	-	-	-	-	-	(594)	(594)
Вибуття	-	-	-	(8)	-	(27)	(105)	-	(140)
на 31 грудня 2023 року	23 124	48 913	1 573	461	20	2 077	3 337	-	79 505

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Придбання	-	14 325	-	-	-	58	3 253	-	17 636
Модернізація	-	17 149	-	-	-	-	-	-	17 149
Модель собівартості	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Введення в експлуатацію	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вибуття	-	-	-	-	-	(1)	(3 337)	-	(3 338)
на 31 грудня 2024 року	23 124	80 387	1 573	461	20	2 134	3 253	-	110 952

Накопичена амортизація									
на 01 січня 2023 року	(2 483)	(18 309)	(141)	(231)	(3)	(1 536)	(265)	-	(22 968)
Нараховано амортизації за рік	(1 360)	(8 577)	(89)	(101)	(2)	(569)	(3 312)	-	(14 010)
Інші зміни	13	-	-	-	-	28	3 577	-	3 618
на 31 грудня 2023 року	(3 830)	(26 886)	(230)	(332)	(5)	(2 077)	-	-	(33 360)
Нараховано амортизації за рік	(1 279)	(8 281)	(1)	(69)	-	(58)	(3 337)	-	(13 025)
Інші зміни	-	-	-	-	-	1	3 337	-	3 338
на 31 грудня 2024 року	(5 109)	(35 167)	(231)	(401)	(5)	(2 134)	-	-	(43 047)

Балансова вартість									
на 01 січня 2023 року	20 669	14 772	1 432	199	17	-	3 177	594	40 860
на 31 грудня 2023 року	19 294	22 027	1 343	129	15	-	3 337	-	46 145
на 31 грудня 2024 року	18 015	45 220	1 342	60	15	-	3 253	-	67 905

Первісна вартість основних засобів на початок 2024 року становить 79 505 тис. грн, знос 33 360 тис. гривень. У складі основних засобів на початок року відсутні незавершені капітальні інвестиції. За 2024 рік було введено в експлуатацію та модернізовано основних засобів на загальну суму 34 785 тис. грн, вибуло на загальну суму 3 338 тис. гривень. Нарахована амортизація основних засобів за звітний період 13 025 тис. гривень. Списано амортизацію активу з права користування та інших основних засобів на загальну суму 3 338 тис. гривень. Залишок основних засобів станом на кінець дня 31.12.2024 становить 110 952 тис. грн., знос 43 047 тис. гривень. Залишкова вартість станом на кінець дня 31.12.2024 становить 67 905 тис. гривень.

Рішення щодо проведення незалежним оцінювачем визначення суми очікуваного відшкодування (зменшення корисності) та відсутності/наявності знецінення необоротних активів АТ «Оператор ринку» станом на 31.12.2024 року управлінським персоналом не приймалося. Знецінення необоротних активів відсутнє.

Залишкова вартість транспортних засобів на кінець звітного періоду становить 1 342 тис. гривень.

Діапазон строків корисного використання (експлуатації) основних засобів становить від 12 до 216 місяців, в тому числі по групах:

- будинки, споруди - 36 до 216 місяців;
- машини та обладнання - 12 до 120 місяців;
- транспортні засоби - 60 місяців;
- інструменти, прилади, інвентар, меблі - 12 до 144 місяців.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

АТ «Оператор ринку» у 2022 році для адміністративно-виробничої діяльності розпочало орендувати частину нежитлового приміщення загальною площею 863 м.кв. за адресою м. Київ, вул. Кудряшова (Мокра), 14-б відповідно до договору оренди з ТОВ «МАРТІН ЛОФТ» від 01.12.2022 №К-01/22. Відповідно до додаткової угоди до вищезазначеного договору строк оренди було продовжено на 2025 рік на аналогічних умовах. Дисконтована сума (теперішня вартість) за договором складає 3 253 тис. грн та 227 тис. грн процентних (фінансових) витрат за орендними зобов'язаннями підлягають донарахуванню.

На 31 грудня 2024 року основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

8. Запаси

Сума запасів складає:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Запасні частини	57	57
Паливо	246	215
Інші матеріали	608	799
	911	1 071

На дату балансу 31 грудня 2024 року Товариство не мало залишків запасів, що втратили свої первісні якості або стосовно яких змінилась кон'юнктура ринку і, відповідно, вартість яких потребує коригування до чистої вартості реалізації.

9. Дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги - це заборгованість покупців за куповану електричну енергію на РДН/ВДР та за послуги АТ «Оператор ринку»:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Дебіторська заборгованість	604 023	154 993
Резерв кредитних збитків	-	-
	604 023	154 993

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами складається з:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Розрахунки за виданими авансами за електроенергію	-	-
Розрахунки за виданими авансами на придбання ОЗ	4 752	22 405
Розрахунки за виданими авансами по господарській діяльності	1 430	59
	6 182	22 464

Інша поточна дебіторська заборгованість складається з:	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Розрахунки за претензіями	1 098	1 168
Розрахунки з іншими дебіторами (відсотки за залишками коштів на поточних рахунках підприємства, які знаходяться в установах банків)	313	598
Резерв кредитних збитків	(210)	(249)
Розрахунки з іншими кредиторами (в національній валюті)	1 734	4 118*

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

2 935

5 635

* - з урахуванням змін минулих періодів

Далі показані зміни у сумі резерву під очікувані кредитні збитки по іншій поточній дебіторській заборгованості:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Резерв під кредитні збитки за основною діяльністю на початок періоду	249	276
припинене визнання активу (використання резерву)	(39)	(27)
нарахування резерву	-	-
Резерв під кредитні збитки за основною діяльністю на кінець періоду	210	249

10. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
ПАТ «ОЩАДБАНК»	15 125	35 348
ПАТ «УКРГАЗБАНК»	4 864	3 931
ПАТ «УКРЕКСІМБАНК»	6	8
Державне казначейство України (електронний рахунок у СЕА ПДВ)	14 127	15 331
	34 122	54 618

Вищезазначені банки згідно з міжнародним рейтинговим агентством Fitch станом на 31 грудня 2024 року мають кредитний ризик «В».

Необхідності залучення кредитів банку на покриття збільшення потреби в оборотних коштах протягом звітного року не виникало.

Рух коштів в результаті господарської діяльності Товариства:

Рух коштів у результаті операційної діяльності:

Надходження від:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	466 899	376 918
цільового фінансування	984	1 831
авансів від покупців	4 502	1 823
повернення авансів	6	3
за залишками коштів на поточних рахунках	7 289	13 982
неустойки (штрафи, пені)	274	34
інших надходжень	160 701 556	98 199 491
у т.ч. за електроенергією*	160 698 810	98 199 491
Всього:	161 181 510	98 594 082

Витрати від:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
товарів (робіт, послуг)	(29 066)	(14 863)
оплати праці	(128 950)	(118 602)
ЄСВ	(28 924)	(25 127)
податку на прибуток	(4 353)	(26 915)

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

ПДВ	(119 104)	(46 604)
інших податків та зборів:	(32 747)	(29 661)
у т.ч. внесок на регулювання	(182)	(253)
у т.ч. ПДФО	(29 852)	(27 117)
оплати авансів	(19 794)	(13 208)
повернення авансів	(91)	
інших витрачань	(160 761 395)	(98 253 801)
у т.ч. за електроенергію*:	(160 698 810)	(98 199 491)
Всього:	(161 124 424)	(98 528 781)

*відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та облікової політики за міжнародними стандартами фінансової звітності АТ «Оператор ринку», Товариство виступає агентом та визнає у складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Чистий рух коштів від операційної діяльності за 2024 рік складає 57 086 тис. грн (за 2023 рік 65 301 тис. грн).

Витрати від інвестиційної діяльності:

	<i>31 грудня 2024</i>	<i>31 грудня 2023</i>
придбання необоротних активів		
придбання необоротних активів	(27 203)	(29 577)
Всього:	(27 203)	(29 577)

Чистий рух коштів у результаті інвестиційної діяльності за 2024 рік складає (27 203) тис. грн, (за 2023 рік (29 577) тис. грн).

Рух коштів у результаті фінансової діяльності:

	<i>31 грудня 2024</i>	<i>31 грудня 2023</i>
сплата дивідендів	(31 366)	(46 986)
інші платежі	(19 013)	(17 622)
Всього:	(50 379)	(64 608)

Чистий рух коштів у результаті фінансової діяльності за 2024 рік складає (50 379) тис. грн (за 2023 рік складає (64 608) тис. грн).

Чистий рух грошових коштів за звітний період становить (20 496) тис. гривень.

Станом на 31 грудня 2024 року обмеження щодо використання коштів на банківських рахунках відсутні.

11. Інші оборотні активи

Відповідно до облікової політики Товариства дебіторська та кредиторська заборгованість за реалізовану електричну енергію на РДН та ВДР відображається у звітності розгорнуто. Дебіторська та кредиторська заборгованість за електричну енергію, за послуги Товариства відображається у звітності з урахуванням податку на додану вартість, оскільки розрахунки з контрагентами фактично передбачають оплату і податку на додану вартість. Для уникнення подвійного включення показників залишків ПДВ у звітності, залишки за технічними рахунками

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту (рахунки 644 та 643) згортаються один з одним та відображається залишок на нетто-основі.

Інші оборотні активи станом на 31 грудня 2024 року у сумі 74 277 тис. грн (на 31 грудня 2023 року 29 258 тис. грн) складаються з сум податкового кредиту по незареєстрованим податковим накладним за електричну енергію.

12. Зміни у власному капіталі

Товариство отримало чистий прибуток за результатами фінансово-господарської діяльності за 2024 рік у сумі 48 200 тис. грн, нараховано дивіденди в сумі 34 947 тис. гривень.

Базою для нарахування дивідендів є чистий фінансовий результат (прибуток) за звітний період. Статутний капітал Товариства складає 103 921 тис. грн, був визначений відповідно до Порядку реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, що створюються у процесі приватизації та корпоратизації, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.02.2013 № 248. Зареєстрований статутний капітал на дату державної реєстрації Товариства (20 грудня 2021 року) було сформовано і сплачено повністю. Зміни розміру статутного капіталу з дати державної реєстрації не відбувалось.

Резервний капітал Товариства на початок звітного періоду складав 2 937 тис. гривень. У 2024 році за рахунок чистого фінансового результату (прибутку) за звітний період резервний капітал було збільшено на 1 813 тис. грн. і на кінець року він складав 4 750 тис. гривень.

13. Інші довгострокові зобов'язання

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Довгострокові зобов'язання	7 663	-
Забезпечення виплат працівникам	3 622	2 816
	11 285	2 816

Довгострокові зобов'язання - заборгованість перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування.

Забезпечення виплат працівникам – це програми виплат по закінченні трудової діяльності та забезпечення виплат працівникам до ювілейних дат, в рамках яких у Товариства виникають зобов'язання з пенсійних виплат в майбутньому.

Вартість довгострокових забезпечень виплат працівникам на 31 грудня 2024 року представлена наступним чином:

Показник	2024	2023
На початок звітного періоду	2 816	368
Вартість поточних послуг	957	2 382
Витрати на відсотки	523	66
Інші доходи/витрати	(674)	
На кінець звітного періоду	3 622	2 816

14. Визнані зобов'язання

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (код рядка 1610) представлена сумами дисконтованої заборгованості перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування та послуги з оренди приміщення ТОВ «МАРТИН ЛОФТ».

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

(У 2024 році Інші довгострокові зобов'язання (код рядка 1515) за винятком довгострокового забезпечення виплат працівникам також було представлено сумами дисконтованої заборгованості перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування.

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Довгострокове зобов'язання	7 663	-
Поточна частина зобов'язання	19 194	11 979
	26 857	11 979

Нижче наведено балансову вартість дисконтованих зобов'язань та їх рух протягом періоду:

	2024	2023
Станом на 01 січня	11 979	24 338
Приріст відсотків	1 222	979
Платежі	(15 383)	(17 622)
Інші зміни	29 039	4 284
Станом на 31 грудня	26 857	11 979
в т.ч.:		
Короткострокові зобов'язання	19 194	11 979
Довгострокові зобов'язання	7 663	-

15. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР	138 236	26 252
Кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН	464 117	128 004
Кредиторська заборгованість за інші товари та послуги	282	175
	602 635	154 431

Кредиторська заборгованість за одержаними авансами:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Кредиторська заборгованість за одержаними авансами за послуги	4 502	1 823
	4 502	1 823

16. Дохід від реалізації

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Дохід від оплати послуг	359 388	297 141
Дохід від фіксованого платежу	18 535	15 135
Інші послуги	13 440	943
	391 363	313 219

Обліковою політикою АТ «Оператор ринку» встановлено, що відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», Товариство виступає агентом та визнає у складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку. В бухгалтерському обліку платежі отримані від продажу електричної енергії на РДН та ВДР відображаються у складі

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

іншого доходу, здійснені платежі при купівлі електричної енергії на РДН та ВДР відображається у складі інших витрат та при складанні Звіту про фінансові результати визначаються згорнуто.

Загальний обсяг операцій купівлі/продажу електричної енергії становить:

	2024	2023
РДН	328 160	274 548
ВДР	31 228	22 594
	359 388	297 142

Ринок «на добу наперед»

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 01.01.2024 складає 128 004 тис. грн - це заборгованість покупців електричної енергії за 31 грудня 2023 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 01.01.2024 складає 128 004 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електричної енергії за 31 грудня 2023 року.

За 2024 рік куплено/продано електричної енергії на РДН 25 089 тис. МВт на загальну суму 146 860 969 тис. грн, та сплачено коштів 146 524 856 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 31.12.2024 складає 464 117 тис. грн - це заборгованість покупців електричної енергії за 31 грудня 2024 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 31.12.2024 складає 464 117 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електричної енергії за 31 грудня 2024 року.

Внутрішньодобовий ринок

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 01.01.2024 складає 26 252 тис. грн - це заборгованість покупців електричної енергії за період з 29 по 31 грудня 2023 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 01.01.2024 складає 26 252 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електричної енергії за період з 29 по 31 грудня 2023 року.

За 2024 рік куплено/продано електричної енергії на ВДР 2 387 тис. МВт. на загальну суму 14 285 937 тис. грн, та сплачено коштів 14 173 953 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 31.12.2024 складає 138 236 тис. грн - це заборгованість покупців електричної енергії за період з 29 по 31 грудня 2024 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 31.12.2024 складає 138 236 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електричної енергії за період з 29 по 31 грудня 2024 року.

17. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

	2024	2023
Витрати на оплату праці	56 973	47 693
Амортизація	31 988	24 965
Відрахування на соціальні заходи	10 420	8 652
Витрати майбутніх періодів (програмне забезпечення)	19 189	16 364
Внесок на регулювання	182	254
Матеріальні витрати	529	304

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

Інші витрати	5 830	4 805
Всього	125 111	103 037

18. Інші операційні доходи

	2024	2023
Дохід отримання відсотків	6 956	13 207
Дохід від визнаних судом штрафних санкцій	258	185
Дохід від операційної курсової різниці	-	-
Інші доходи		94
Всього	7 214	13 486

19. Адміністративні витрати

	2024	2023
Витрати на оплату праці	118 365	97 664*
Відрахування на соціальні заходи	17 055	14 280
Інформаційні, аудиторські та інші послуги	1 839	1 915
Розрахунково-касове обслуговування	2 084	2 057
Амортизація	4 463	4 386
Матеріальні витрати	961	606
Податки та збори	39	37
Інші витрати	5 193	7 298
Всього	149 999	128 243

*- з урахуванням змін минулих періодів

20. Інші операційні витрати

	2024	2023
Витрати щодо курсових різниць	565	941
Амортизація	20	38
Витрати на профспілку	698	20 666
Цільова допомога ЗСУ	50 000	20 000
Інші витрати операційної діяльності	10 764	597
Всього	62 047	42 242

21. Фінансові витрати

	2024	2023
Відсоткові витрати по дисконтованій заборгованості по АТ «Сфера» (нематеріальний актив з наданим правом користування)	930	683
Відсоткові витрати за орендними зобов'язаннями з оренди приміщення	293	296
Відсоткові витрати за пенсійним забезпеченням	523	66
Всього	1 746	1 045

22. Витрати (дохід) з податку на прибуток

Прибуток Товариства є базою оподаткування податком на прибуток підприємств. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2024 року, прибуток Товариства оподатковувався податком на прибуток

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

підприємств в Україні за ставкою 18%. Звірка між податком на прибуток та витратами з податку на прибуток:

	2024	2023
Поточний податок на прибуток	12 008	12 266*
Витрати/ (доходи) з відстроченого податку	(363)	1 067
Витрати/(доходи) з податку на прибуток	11 645	13 333

* - з урахуванням змін минулих періодів

Компоненти витрат з податку на прибуток для Товариства протягом років, які закінчилися 31 грудня, були представлені таким чином:

	2024	2023
Прибуток/(збиток) до оподаткування	59 845	52 541*
Витрати/(доходи) з податку на прибуток за податковою ставкою у розмірі 18%	10 772	9 457
Інші різниці	873	3 876
Витрати/(доходи) з податку на прибуток	11 645	13 333*

* - з урахуванням змін минулих періодів

Нижче представлені основні відстрочені податкові зобов'язання та активи, визнані Товариством, та зміни за рік:

	01 січня 2024 року	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2024 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	(320)	363	43
Основні засоби	(365)	370	5
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	45	(7)	38
Резерв на створення забезпечень для відшкодування майбутніх витрат	-	-	-
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	(320)	363	43

	01 січня 2023 року	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2023 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	747	(1 067)	(320)
Основні засоби	(1 034)	669	(365)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	1 411	(1 366)	45
Резерв на створення забезпечень для відшкодування майбутніх витрат	370	(370)	-
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	747	(1 067)	(320)

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

23. Розрахунки з бюджетом

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Податок на прибуток	-	4 515*
Податок з доходів фізичних осіб	654	533*
Податок на додану вартість	38	45*
	692	5 093

*- з урахуванням змін минулих періодів

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Частина чистого прибутку	14 460	10 880*
Податок на прибуток	3 139	-
Податок з доходів фізичних осіб	1 969	915*
Податок на додану вартість	6 507	6 798
Інші податки	545	58*
	26 620	18 651

*- з урахуванням змін минулих періодів

24. Поточні забезпечення

Поточні забезпечення станом на 31 грудня 2024 року становлять 20 665 тис грн (станом на 31 грудня 2023 року 15 133 тис грн) та представлені наступним чином:

Поточні забезпечення	2024	2023
Резерв під невикористані відпуски	20 424	15 009
Забезпечення за рішенням суду	-	-
Забезпечення виплат працівникам за виплатами до ювілеїв	241	124
	20 665	15 133

25. Інформація щодо пов'язаних осіб

У відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або значною мірою впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді питання, чи є сторони пов'язаними сторонами, до уваги береться зміст взаємовідносин сторін, а не лише їх юридична форма.

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між сторонами, що не є пов'язаними. Умови таких операцій можуть відрізнятися від умов операцій між сторонами, що не є пов'язаними.

Товариство знаходиться під безпосереднім контролем уряду України в особі Міністерства енергетики України і, відповідно, усі контрольовані Державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем.

Пов'язаними сторонами Товариства є:

- акціонери Товариства;
- провідний управлінський персонал та члени їхніх сімей;

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

- інші пов'язані сторони включають Державу, суб'єкти господарювання, пов'язані з органами державної влади (прямо та опосередковано), а також суб'єкти господарювання, які контролюються, мають спільний контроль або знаходяться під їх суттєвим впливом.

Відповідно до облікової політики АТ «Оператор ринку», для цілей складання звітності пов'язаними із Товариством особами вважати у тому числі членів Наглядової ради та членів родин (дружин, чоловіків, дітей і батьків) членів Наглядової ради Товариства.

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на і за роки, які закінчилися 31 грудня 2024 року та 31 грудня 2023 року, представлена у таблицях нижче.

Операції та залишки пов'язаними сторонами

Інші пов'язані сторони	2024	2023
Чистий дохід від реалізації продукції	96 590	115 532
Закупівлі та інші витрати	54	53
Нараховані відсотки за залишками коштів	6 956	13 207

Інші доходи	-	-
Витрати	2 929	2 667

Дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, інвестиції та кредиторська заборгованість

Інші пов'язані сторони	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	80 729	13 220
Інша поточна дебіторська заборгованість	265	598
Поточна дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	34 122	54 618
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(274 920)	(63 436)
Інша поточна кредиторська заборгованість	112	111
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	(257)	(181)
Інші необоротні активи	-	-

Компенсація провідному управлінському персоналу:

	2024	2023
Компенсація провідному управлінському персоналу (заробітна плата генерального директора АТ «Оператор ринку»)	3 242	3 268
Компенсація Наглядовій раді Товариства (винагорода членам Наглядової ради та інші виплати)	5 635	4 056

26. Цілі та політика управління фінансовими ризиками

В ході звичайної діяльності у Товариства виникають кредитний ризик, ризик ліквідності та валютний ризик.

(а) Огляд

При використанні фінансових інструментів Товариство зазнає таких видів ризиків:

- кредитний ризик;

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація щодо кожного із зазначених ризиків, яких зазнає Товариство, про цілі, політику, процедури оцінки та управління ризиками, а також про управління капіталом Товариства. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї консолідованої фінансової звітності.

Керівництво несе всю повноту відповідальності за організацію системи управління ризиками та нагляд за функціонуванням цієї системи.

Політика з управління ризиками розроблена з метою виявлення та аналізу ризиків, яких зазнає Товариство, встановлення належних лімітів ризику та впровадження засобів контролю ризиків, а також для здійснення моніторингу рівнів ризику та дотримання встановлених лімітів. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов та умов діяльності Товариства. Через засоби навчання та стандарти і процедури управління Товариство намагається створити таке впорядковане і конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої функції та обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Товариство знаходиться під впливом кредитного ризику, який представляє собою ризик того, що одна сторона фінансового інструменту призведе до фінансових втрат для іншої сторони внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті довгострокової дебіторської заборгованості Товариства на умовах відстрочення платежів з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Фінансові інструменти, за якими у Товариства може з'явитися значний кредитний ризик, представлені в основному дебіторською заборгованістю і грошовими коштами та їх еквівалентами та інвестиційними цінними паперами.

Товариство відстежує та аналізує кредитний ризик для кожного конкретного випадку на індивідуальній основі та ґрунтуючись на історичному досвіді. Керівництво Товариства вважає, що немає суттєвих ризиків втрат через зниження вартості активів. Максимальний розмір кредитного ризику Товариства за класами активів представлений балансовою вартістю фінансових активів у Звіті про фінансовий стан.

Керівництво Товариства здійснює аналіз торгової дебіторської заборгованості, що підлягає сплаті покупцями та замовниками, за строками її виникнення та стежить за простроченими залишками.

Балансова вартість фінансових активів включає відображення максимального кредитного ризику Товариства, та має наступне відображення:

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Дебіторська заборгованість	604 023	154 993
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 935	5 635*
Гроші та їх еквіваленти	34 122	54 618
	641 080	215 246

* - з урахуванням змін минулих періодів

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення та аналіз кредитного ризику станом на 31 грудня 2024 року :

	Коефіцієнт ризику	Валова балансова вартість	Очікуваний кредитний збиток	Чиста балансова вартість
- не прострочена	0%	606 344	-	606 344
- прострочення оплати більше ніж на 366 днів	до 100%	824	(210)	614
		607 168	(210)	606 958

Аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення та аналіз кредитного ризику станом на 31 грудня 2023 року :

	Коефіцієнт ризику	Валова балансова вартість	Очікуваний кредитний збиток	Чиста балансова вартість
- не прострочена	0%	157 603	-	157 603
- прострочена від 31 до 90 днів	5%	9	-	9
- прострочена від 366 до 730 днів	60%	16	-	16
- високий кредитний ризик (більше 730 днів)	100%	863	(249)	614
		158 491	(249)	158 242

Концентрація ризику щодо торгової дебіторської заборгованості характеризується наступними показниками:

За рік, що закінчився 31 грудня 2024 року 229 896 тисяч гривень або 59% від загальної виручки Товариства отримано від операцій з реалізації послуг десяти суттєвим покупцям.

За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року 227 322 тисяч гривень або 73% від загальної виручки Товариства отримано від операцій з реалізації послуг десяти суттєвим покупцям.

Заборгованість десяти основних покупців станом на 31 грудня 2024 року становила 392 532 тисяч гривень або 65% від загальної суми торгової дебіторської заборгованості.

Заборгованість десяти основних покупців станом на 31 грудня 2023 року становила 121 531 тисяч гривень або 78% від загальної суми торгової дебіторської заборгованості.

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Товариство не зможе виконати свої фінансові зобов’язання шляхом поставки грошових коштів чи іншого фінансового активу. Підхід до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов’язань Товариства по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і у надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків і ризику нанесення шкоди репутації Товариства.

Як правило, Товариство забезпечує наявність грошових коштів та їх еквівалентів, доступних на першу вимогу, в обсязі, достатньому для покриття очікуваних короткострокових операційних витрат, включаючи витрати на обслуговування фінансових зобов’язань; це не розповсюджується на екстремальні ситуації, які неможливо передбачити, наприклад, стихійне лихо.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Товариства, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами.

Розподіл фінансових зобов'язань за термінами погашення представлено наступним чином:

На 31 грудня 2024 року:

	До 3 міс.	Від 3 міс. до 12 міс.	Від 1 до 3 років	Більше 3 років
Інші довгострокові зобов'язання			7 663	3 622
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	4 798	14 396		
товари, роботи, послуги	602 635			
Доходи майбутніх періодів	33	99	258	
Інші поточні зобов'язання	407			
	607 873	14 495	7 921	3 622
Довідково:				
недисконтована сума за довгостроковими зобов'язаннями	3 848	11 544	7 695	

На 31 грудня 2023 року:

	До 3 міс.	Від 3 міс. до 12 міс.	Від 1 до 3 років	Більше 3 років
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	-	2 816
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	5 155	6 824	-	-
товари, роботи, послуги	154 431	-	-	-
Доходи майбутніх періодів	39	117	389	-
Інші поточні зобов'язання	383*	-	-	-
	160 008	6 941	389	2 816
Довідково:				
недисконтована сума за довгостроковими зобов'язаннями	5 349	7 262		

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику у межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності за ризик. Товариство несе фінансові зобов'язання з метою управління ринковими ризиками. Всі такі операції здійснюються згідно з інструкціями управлінського персоналу.

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Станом на 31 грудня 2024 року та станом на 31 грудня 2023 року схильність Товариства до валютного ризику представлена наступним чином:

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Євро	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	(7 663)	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(15 941)	(8 642)
	(23 604)	(8 642)

В таблиці наведено аналіз чутливості прибутку до оподаткування Товариства (в результаті зміни монетарних активів та зобов'язань) до потенційних змін обмінних курсів, за умови незмінності всіх інших параметрів.

Ризик розраховувався лише для монетарних залишків, деномінованих в іноземних валютах.

	Зростання/ (зниження) курсу обміну валют	Ефект на прибуток до оподаткування
31 грудня 2024 року		
Гривня/євро	5,00%	(1 180)
Гривня/євро	(5,00%)	1 180
31 грудня 2023 року		
Гривня/євро	5,00%	(432)
Гривня/євро	(5,00%)	432

Інші ризики зміни ринкових цін

Товариство не укладає договорів на придбання або продаж товарів, за винятком того, коли метою таких договорів є використання та продаж виходячи з очікуваних потреб Товариства. Такі договори не передбачають розрахунків на чистій основі.

(д) Управління капіталом

Товариство розглядає власний капітал як основне джерело для формування капіталу. Ціллю Товариства при управлінні капіталом є забезпечення безперервної діяльності Товариства для отримання прибутку для акціонерів та інших зацікавлених сторін, а також для забезпечення фінансування операційних та інвестиційних потреб.

	31 грудня 2024	31 грудня 2023
Грошові кошти та їх еквіваленти	(34 122)	(54 618)
Статутний капітал	103 921	103 921
Загальний залучений капітал	69 799	49 303

Політика Товариства передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку господарської діяльності у майбутньому.

Управлінський персонал контролює як структуру статутного капіталу, так і доходність капіталу.

Управлінський персонал намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, і перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

27. Справедлива вартість фінансових інструментів

Деякі принципи облікової політики Товариства та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як фінансових, так і нефінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання.

Справедлива вартість – це сума, за якою фінансовий інструмент можна обміняти у ході поточних операцій (крім випадків вимушеного продажу або ліквідації) між зацікавленими сторонами та яка найкращим чином може бути підтверджена ціною активного ринку. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, які відображаються в обліку за амортизованою вартістю, визначається шляхом дисконтування майбутніх договірних грошових потоків, очікуваних до отримання за поточною ринковою процентною ставкою, яка є доступною для Товариства, для подібних фінансових інструментів з аналогічним терміном погашення. Керівництво вважає, що балансова вартість фінансових активів та зобов'язань приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Нижче представлено порівняння балансової та справедливої вартості фінансових інструментів Товариства, відображених у фінансовій звітності:

	31 грудня 2024		31 грудня 2023	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Інші необоротні активи	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	604 023	604 023	154 993	154 993
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 935	2 935	5 635*	5 635*
Грошові кошти та їх еквіваленти	34 122	34 122	54 618	54 618
Кредиторська поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	19 194	19 194	11 979	11 979
Інші довгострокові зобов'язання	11 285	11 285	2 816	2 816
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	602 635	602 635	154 431	154 431
Інші поточні зобов'язання	407	407	383*	383*
	1 274 601	1 274 601	384 855	384 855

* - з урахуванням змін минулих періодів

У таблиці нижче представлена ієрархія оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Товариства станом на 31 грудня 2024 року:

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

	У звітті про фінансовий стан	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Фінансові активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	604 023	604 023	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 935	2 935	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	34 122	34 122	-	-
Разом активи	641 080	641 080	-	-
Фінансові зобов'язання				
Інші довгострокові зобов'язання	11 285	11 285	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	19 194	19 194	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	602 635	602 635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	4 502	4 502	-	-
Інші поточні зобов'язання	407	407	-	-
Разом зобов'язання	638 023	638 023	-	-

У таблиці нижче представлена ієрархія оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Товариства станом на 31 грудня 2023 року:

	У звітті про фінансовий стан	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Фінансові активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	154 993	154 993	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 635*	5 635*	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	54 618	54 618	-	-
Разом активи	215 246	215 246	-	-
Фінансові зобов'язання				
Інші довгострокові зобов'язання	2 816	2 816	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	11 979	11 979	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	154 431	154 431	-	-

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1 823	1 823	-	-
Інші поточні зобов'язання	383*	383*	-	-
Разом зобов'язання	171 432	171 432	-	-

* - з урахуванням змін минулих періодів

Умовні зобов'язання

(а) Страхування

Товариство не має повного страхового покриття щодо своїх активів, на випадок переривання діяльності або виникнення відповідальності перед третьою особою у зв'язку зі шкодою, заподіяною майну чи навколишньому середовищу в результаті аварій, пов'язаних з майном чи операціями Товариства, оскільки управлінський персонал отримує страховий захист тільки у разі, якщо вважає це економічно доцільним. Управлінський персонал вважає, що, виходячи з його оцінки страхових ризиків та наявності і доступності страхових продуктів в Україні, по цих ризиках був забезпечений відповідний страховий захист. Однак до тих пір, поки Товариство не отримає більш досконалі страхові продукти, потенційна втрата чи знищення тих чи інших активів створює відповідні ризики для операцій та фінансового стану Товариства.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Для української системи оподаткування характерною є наявність численних податків, а також законодавство, яке підлягає частим змінам, яке може застосовуватися ретроспективно, яке може тлумачитися по-різному та яке в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку податкових органів, які за законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірок, що проводяться податковими органами, протягом наступних трьох календарних років; однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше. Ці факти створюють більш серйозні податкові ризики в Україні, порівняно із типовими ризиками, притаманними країнам з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що Товариство створило достатній резерв з податкових зобов'язань, виходячи з власної інтерпретації податкового законодавства України, офіційних заяв і судових рішень. Однак тлумачення законодавства відповідними органами влади можуть відрізнятися, і якщо органи влади зможуть довести правильність таких власних тлумачень, які не співпадають з позицією Товариства, то це може суттєво вплинути на цю фінансову звітність.

Станом на 31 грудня 2024 року Товариством не було створено забезпечення у зв'язку з непередбаченими податковими зобов'язаннями. Судових спорів з податковою інспекцією не ведеться.

(в) Судові процеси

В ході своєї діяльності Товариство залучається до різних судових процесів. Забезпечення під майбутні платежі не створювалося оскільки відсутні такі події, які надають імовірність, що для погашення зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. Крім того, Товариство не виступає в якості відповідача у судових процесах зі своїми контрагентами, тому відсутні забезпечення для можливих втрат, що можуть бути понесені в результаті негативних судових рішень.

Резерв очікуваних кредитних збитків не нараховувався.

28. Події після звітного періоду

З часу запровадження воєнного стану Товариство працювало і продовжує працювати в штатному режимі, всі розрахунки з учасниками РДН та ВДР проводяться за розкладом.

Остаточне вирішення та наслідки цих подій важко передбачити, але вони можуть мати подальший серйозний вплив на українську економіку та бізнес Товариства. Керівництво продовжує докладати зусиль для виявлення та пом'якшення впливу на Товариство, однак існують фактори, поза сферою його відому чи контролю, зокрема про тривалість та серйозність ескалації конфлікту, будь-які можливі військові дії, а також подальші дії уряду та дипломатії.

Місією Товариства є надання доступних та якісних послуг учасникам ринку електричної енергії, що відповідатимуть найкращим європейським та світовим зразкам, з метою забезпечення прозорості функціонування та конкуренції на ринку електричної енергії.

Враховуючи стратегічні цілі АТ «Оператор ринку» на період 2022 – 2026 роки та імплементацію європейських нормативно-правових актів в українське законодавство, пріоритетними цілями на 2025-2026 роки визначені:

- об'єднання ринку електричної енергії України з ринками суміжних країн;
- організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами);
- запровадження клірингу при здійсненні купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами);
- організація надання інформаційно-консультативних послуг учасникам оптових енергетичних ринків.

З метою створення єдиної архітектури ринку електричної енергії з європейськими країнами, сприяння успішній ринковій реалізації електричної енергії, що генерується, серед іншого, відновлювальними джерелами електричної енергії, забезпечення подальшого підвищення рівня енергоефективності економіки, важливим є об'єднання ринку електричної енергії України з об'єднаним ринком електричної енергії Європи (Market Coupling).

Об'єднання ринку електричної енергії України з ринками суміжних країн є стратегічною метою України.

29. Коментар керівництва

За результатами фінансово-господарської діяльності в 2024 році АТ «Оператор ринку» отримало чистий прибуток в сумі 48 200 тис. гривень. Показник виконання рівня чистого прибутку у 2024 році склав 185%, у порівнянні із запланованим у фінансовому плані Товариства на 2024 рік.

Зростання чистого прибутку відбулось за рахунок:

- збільшення чистого доходу від реалізації послуг, що пов'язано із значним зростанням обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР наприкінці 2024 року;
- зменшення операційних витрат (амортизація, відрахування на соціальні заходи, інші операційні витрати).

27 липня 2023 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», яким внесено зміни до ряду Законів України, зокрема й до Закону України «Про ринок електричної енергії». Відповідно до зазначених змін, оператор ринку затверджує правила продажу ГПЕЕ на площадці

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів ГПЕЕ на такій торговій площадці.

З 16 серпня 2024 року НКРЕКП розпочато прийом від фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які мають намір отримати статус користувача реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – реєстр гарантій походження), заяв про створення облікового запису в реєстрі гарантій походження, а станом на початок жовтня 2024 року вже було створено понад 900 облікових записів та видано перші ГПЕЕ за вироблену в серпні 2024 року електричну енергію.

Рішенням Наглядової ради було затверджено Правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці оператора ринку і функціонування площадки розпочалось 10 жовтня 2024 року. Від початку її функціонування і до кінця 2024 року на площадці було реалізовано 122 393 ГПЕЕ.

30 травня 2024 року за рішенням зборів Асоціації органів-емітентів (Association of Issuing Bodies – AIB) Україна в особі НКРЕКП набула офіційного статусу члена асоціації. Асоціація, зокрема, об'єднує національні уповноважені органи Європи, що відповідають за обіг гарантій походження «зеленої» електроенергії та відновлюваних газів. Це ключовий крок для започаткування роботи української системи гарантій походження за принципами та правилами ЄС. Вступ до AIB також є умовою для міжнародної торгівлі гарантіями походження та подальшого визнання українських гарантій у Європейському Союзі та Енергетичному співтоваристві. Після виконання НКРЕКП всіх узгоджувальних процедур та підписання договорів з усіма країнами Енергетичного Співтовариства про взаємне визнання ГПЕЕ, для українських продавців ГПЕЕ з'явиться можливість експортувати їх на європейський ринок.

З метою визначення перспектив торгівлі ГПЕЕ після їх взаємного визнання з європейськими країнами, АТ «Оператор ринку» досліджує відповідний європейський досвід.

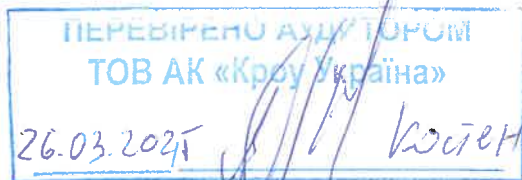
АТ «Оператор ринку» має на меті розвивати та удосконалювати напрями своєї діяльності, враховуючи європейський досвід та кращі практики розвитку операторів ринку країн ЄС. Розвиток та удосконалення напрямів діяльності Товариства направлені на підвищення прозорості та ліквідності ринку електричної енергії, конкуренції, створення нових можливостей для торгівлі електричною енергією та ГПЕЕ, формування механізмів гарантування виконання зобов'язань між учасниками ринку електричної енергії та між учасниками торгів ГПЕЕ тощо.

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Юлія ЛИТВИНЧУК

**Звіт керівника АТ «Оператор ринку» за 2024 рік
(звіт про управління)**

м. Київ

Зміст

1. Організаційна структура та опис діяльності товариства	3
<i>Організаційна структура.....</i>	<i>3</i>
<i>Опис діяльності товариства</i>	<i>5</i>
2. Результати діяльності.....	9
<i>Результати ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку</i>	<i>9</i>
<i>Результати торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії</i>	<i>18</i>
<i>Результати виконання функцій адміністратора передачі даних.....</i>	<i>21</i>
<i>Результати виконання функцій адміністратора платформи інсайдерської інформації.....</i>	<i>22</i>
<i>Фінансові результати діяльності</i>	<i>23</i>
3. Ліквідність та зобов'язання.....	26
4. Екологічні аспекти	29
5. Соціальні аспекти та кадрова політика	30
<i>Антикорупційний комплаєнс</i>	<i>31</i>
<i>Охорона праці та пожежна безпека</i>	<i>32</i>
6. Ризики.....	36
7. Дослідження та інновації та перспективи розвитку	39
<i>Дослідження та інновації.....</i>	<i>39</i>
<i>Перспективи розвитку.....</i>	<i>40</i>
8. Фінансові інвестиції.....	43
9. IT – інфраструктура та кібербезпека	43
10. Корпоративне управління	44

1. Організаційна структура та опис діяльності товариства

Організаційна структура

18 червня 2019 року утворено державне підприємство «Оператор ринку» на базі філії «Оператор ринку» державного підприємства «Енергоринок» шляхом виділу майна, прав та обов'язків стосовно нього відповідно до розподільного балансу для виконання функцій оператора ринку електричної енергії.

20 грудня 2021 року зареєстровано Акціонерне товариство «Оператор ринку» (далі – АТ «Оператор ринку», Товариство).

Товариство є юридичною особою, утвореною у формі акціонерного товариства, 100 відсотків акцій якого закріплюються в державній власності, внаслідок реорганізації шляхом перетворення державного підприємства «Оператор ринку» в приватне акціонерне товариство відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 534-р «Про перетворення державного підприємства «Оператор ринку» в акціонерне товариство».

Товариство є правонаступником усіх прав та обов'язків державного підприємства «Оператор ринку».

Чинну редакцію Статуту Акціонерного товариства «Оператор ринку», затверджено наказом Міністерства енергетики України від 30 грудня 2023 року № 408 (далі – Статут).

Найменування Товариства:

українською мовою – Акціонерне товариство «Оператор ринку»;
англійською мовою – joint-stock company «Market operator».

Скорочене найменування Товариства:

українською мовою – АТ «Оператор ринку»;
англійською мовою – JSC «Market operator».

Засновником Товариства є держава в особі Міністерства енергетики України, (далі – Міненерго), яке є його єдиним акціонером.

Органами управління Товариства є:

Вищий орган Товариства – Загальні збори акціонерів (далі – Загальні збори);

Наглядова рада;

Виконавчий орган Товариства – Генеральний директор.

1. Загальні збори

Повноваження Загальних зборів, передбачені Статутом та законодавством України, здійснюються єдиним акціонером, а саме Міненерго одноосібно.

Рішення Міненерго з питань, що належать до компетенції Загальних зборів, оформлюється письмово (у формі рішення (наказу)). Таке рішення Міненерго має статус протоколу Загальних зборів.

2. Наглядова рада

Згідно з законодавством України та Статутом Наглядова рада обирається та її повноваження припиняються Загальними зборами.

Наглядову раду Товариства призначено наказом Міненерго від 28 грудня 2022 року № 441 «Про обрання членів Наглядової ради Акціонерного товариства «Оператор ринку».

До складу Наглядової ради увійшли три незалежних члени та два представники акціонера (держави).

Відповідно до вимог законодавства та внутрішніх документів Наглядовій раді підпорядковано корпоративного секретаря, менеджера з управління ризиками та комплаєнсу та внутрішнього аудитора.

3. Виконавчий орган

Повноваження виконавчого органу у Товаристві здійснюється одноосібно генеральним директором.

Відповідно до законодавства України та Статуту генеральний директор обирається та його повноваження припиняються Наглядовою радою.

Заступники генерального директора, головний бухгалтер Товариства призначаються на посаду та звільняються з посади генеральним директором Товариства.

У звітному році у Товаристві функціонувало 14 структурних підрозділів, які підпорядковуються відповідно до напрямків роботи заступникам, головному бухгалтеру та безпосередньо генеральному директору. Розподіл функціональних обов'язків між генеральним директором, заступниками генерального директора та головним бухгалтером здійснюється на підставі відповідного наказу генерального директора.

Організаційна структура Товариства у 2024 році затверджувалась рішенням Наглядової ради (протокол засідання від 15 грудня 2023 року № 19) та вводилась в дію з 08 січня 2024 року наказом АТ «Оператор ринку» від 28 грудня 2023 року № 484 «Про введення в дію Організаційної структури та затвердження Структури управління АТ «Оператор ринку».

За новою організаційною структурою до керівного складу Товариства, окрім генерального директора, входять чотири заступника генерального директора за відповідними напрямками діяльності, зокрема заступник генерального директора із забезпечення діяльності товариства, заступник генерального директора із забезпечення торгів, заступник генерального директора із забезпечення розвитку, заступник генерального директора з корпоративного забезпечення та комунікацій, та головний бухгалтер.

Загальна структура Товариства складається з:
Департаментів:

- проведення торгів;
- економіки та фінансів;
- адміністративно-господарського забезпечення;
- забезпечення ІТ та інформаційної безпеки;

- аналізу ринку електричної енергії;
- правового забезпечення;
- бухгалтерського обліку;
- з регуляторних питань;
- спостереження за ринком.

Окремих відділів:

- корпоративного управління;
- роботи з персоналом;
- супроводження процедури закупівель;
- комунікацій;
- провадження діяльності з організації торгівлі продукцією.

Радників:

- з безпеки;
- з ринків;
- із зовнішньоекономічної діяльності.

У підпорядкуванні заступника генерального директора із забезпечення розвитку: менеджер із забезпечення розвитку.

У підпорядкуванні генерального директора:

- уповноважений з антикорупційної діяльності;
- провідний інженер з охорони праці;
- помічник генерального директора.

Самостійні структурні підрозділи діють на підставі положень про такі підрозділи. Для кожної посади складена посадова інструкція з чітко визначеними функціями, повноваженнями та відповідальністю працівників Товариства.

Опис діяльності товариства

АТ «Оператор ринку» ефективно здійснює свою діяльність та активно залучений до розвитку ринку електричної енергії.

Удосконалення ринку електричної енергії та діяльності Товариства можливе шляхом збільшення ліквідності ринку електричної енергії, впровадження нових інструментів згідно з європейською практикою, інтеграції ринку електричної енергії України до внутрішнього ринку Європейського Союзу, зокрема сполучення діючих ринку «на добу наперед» (далі – ринок «на добу наперед», РДН) та внутрішньодобового ринку (далі – внутрішньодобовий ринок, ВДР).

Стратегічні цілі розвитку АТ «Оператор ринку» визначаються з урахуванням поточного стану галузі, чинного законодавства, а також суттєво залежать від виконання Україною зобов'язань по Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та імплементації положень європейського законодавства у сфері електроенергетики у національне законодавство.

З метою створення єдиної архітектури ринку електричної енергії з європейськими країнами, сприяння успішній ринковій реалізації електричної енергії, забезпечення безпеки постачання електроенергії та забезпечення

підвищення рівня енергоефективності економіки АТ «Оператор ринку» здійснює низку заходів для об'єднання ринку електричної енергії України із єдиним сполученим ринком електричної енергії країн-членів Європейського Союзу (далі – ЄС).

Товариство тісно співпрацює зі стейкхолдерами на ринку електричної енергії для виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема, у межах Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, реалізації рішень Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства, для об'єднання ринку електричної енергії України з ЄС.

АТ «Оператор ринку» бере активну участь у процесі транспозиції положень європейського законодавства у сфері електроенергетики. Фахівці Товариства беруть участь у підготовці проектів законодавчих актів для імплементації Інтеграційного пакету у сфері електроенергетики, розглядають та надають пропозиції до законопроектів, що розробляються стейкхолдерами на ринку електричної енергії та зацікавленими сторонами. Також АТ «Оператор ринку» в координації з НЕК «Укренерго» та Міненерго розроблений законопроект, що імплементує європейське законодавство в частині об'єднання ринків електричної енергії.

Для ефективної інтеграції ринку електроенергії України до внутрішнього єдиного європейського ринку АТ «Оператор ринку», виконуючи покладені на Товариство функції, у статусі спостерігача в Комітеті всіх NEMO (ALL NEMO Committee) бере активну участь у його робочих та експертних групах.

За активного сприяння АТ «Оператор ринку» та незважаючи на відсутність в Україні транспозиції Інтеграційного пакету у сфері електроенергетики, у грудні 2024 року підписано Меморандум про взаєморозуміння, яким створено Локальний імплементаційний проєкт (далі – ЛІП) для впровадження об'єднання ринків електричної енергії, зокрема, України та Європейського Союзу. Документ передбачає взаємодію між усіма учасниками, залученими до процесу сполучення ринків, з метою забезпечення успішного запуску та ефективного функціонування об'єданого ринку електроенергії. Основне завдання ЛІП полягає в узгодженні регіональних транскордонних питань, що виникають під час об'єднання ринків електричної енергії України та країн ЄС. Сторонами ЛІП є оператори ринку електричної енергії та оператори систем передачі країн-членів ЄС, які мають спільний кордон з Україною (Республіка Польща, Угорщина, Словачька Республіка, Румунія), а також Республіка Молдова. Усі ці сторони безпосередньо залучені до процесу сполучення ринків.

У 2024 році Товариство розпочало здійснювати діяльність адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації відповідно до законодавства.

У рамках виконання функції адміністратора передачі даних АТ «Оператор ринку» використовує системи та засоби, які забезпечують своєчасність, безперебійність та регулярність передачі даних, зокрема, учасників оптового енергетичного ринку, а також безпеку, конфіденційність та повноту інформації, що передається.

Як адміністратор платформи інсайдерської інформації, Товариство адмініструє платформу інсайдерської інформації, на якій учасники оптового енергетичного ринку розміщують (оприлюднюють) інсайдерську інформацію, що підлягає розкриттю такими учасниками, та забезпечує невідкладне автоматичне оприлюднення (розкриття) такої інформації. При цьому, відповідальність за зміст та достовірність інформації несе учасник, а на період правового режиму воєнного стану доступ до інсайдерської інформації є обмеженим.

Також АТ «Оператор ринку» у 2024 році повністю забезпечено виконання вимог законодавства у частині впровадження та забезпечення функціонування торгової площадки з продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – ГПЕЕ). Доцільно зазначити, що на ринку ГПЕЕ існує проблема щодо необхідності підвищення зацікавленості споживачів та учасників ринку у використанні ГПЕЕ з метою стимулювання збільшення попиту на них. У зв'язку із цим питання взаємного визнання ГПЕЕ між ЄС і Україною набуває більшої нагальності. Крім того, Товариство виступає з ініціативою щодо включення до Регламенту (ЄС) 2023/956 про встановлення механізму прикордонного регулювання викидів вуглецю (СВАМ) положень щодо можливості використання ГПЕЕ для зменшення СВАМ сертифікатів.

Зважаючи на європейський досвід, оптимальним механізмом, який дозволив би підсилити конкуренцію та забезпечити прозорість у сегменті двосторонніх договорів, є запровадження біржової торгівлі електричною енергією. АТ «Оператор ринку» планує здійснювати діяльність з організації та проведення електронних аукціонів на ринку двосторонніх договорів з використанням як фінансових, так і нефінансових інструментів, передбачених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», а впровадження повноцінного клірингу на товарній біржі зможе гарантувати виконання усіх укладених договорів між учасниками на різних сегментах ринку, ураховуючи чинне законодавство.

АТ «Оператор ринку» співпрацює з центральними органами виконавчої влади, регуляторними органами, іншими державними структурами, міжнародними організаціями та учасниками ринку електроенергії України для забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринкової інфраструктури.

Також, відповідно до пункту 8-1 частини третьої статті 51 Закону України «Про ринок електричної енергії», АТ «Оператор ринку» має право надавати учасникам ринку інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії.

Ураховуючи норми зазначеного Закону, Стратегічного плану розвитку АТ «Оператор ринку» на 2022-2026 роки, а також необхідність підвищення рівня поінформованості учасників ринку електричної енергії та їхньої обізнаності щодо функціонування ринків електроенергії України та країн Європи, АТ «Оператор ринку» реалізовано надання наступних інформаційно-консультативних послуг у 2024 році:

послуги з доступу до вебсайту;
аналітичні матеріали щодо функціонування РДН та ВДР України;
ринок ДД (УЕБ) та РДН України;
послуга з погодинного моделювання цін спотових ринків Румунії,
Словаччини, Польщі та Угорщини.

Таким чином, впровадження та реалізація вищезазначених послуг забезпечили виконання Товариством стратегічної цілі щодо надання послуг із погодинного аналізу цін на ринках «на добу наперед» суміжних європейських країн та здійснення моделювання цін на спотових ринках електроенергії сусідніх європейських країн відповідно до цілей пункту 4.3 Стратегічного плану розвитку АТ «Оператор ринку» на 2022 - 2026 роки.

Товариством за результатами дослідження запитів, що надходять від учасників ринку та інших зацікавлених сторін, вирішено впровадити надання інформаційно-консультативних послуг, які дозволять підвищити обізнаність учасників ринку про ринок електричної енергії через проведення заходів для зацікавлених сторін. Завдяки таким заходам учасники мають можливість детальніше заглибитися у принципи роботи і функціонування ринку електричної енергії та, як наслідок, відкоригувати або вдосконалити свої торгові стратегії та операційну діяльність на ринку.

Так, у травні 2024 року АТ «Оператор ринку» започатковано надання інформаційно-консультативних послуг щодо роботи ринку електричної енергії України, які викликали велику зацікавленість серед представників не тільки енергетичної галузі та отримали схвальні відгуки, безпосередньо, від самих учасників ринку. Ураховуючи таку тенденцію, Товариство на постійній основі проводить комунікацію та опитування серед учасників, які вже взяли участь у консультаційних заходах, щодо розширення послуг та їхнього наповнення новими темами відповідно до потреб та існуючої ситуації на ринку.

Таким чином, з травня 2024 року АТ «Оператор ринку» реалізовано надання таких інформаційно-консультативних послуг:

- теоретична інформація про електроенергетику;
- ринок електроенергії України (європейська модель);
- старт роботи на ринку електроенергії: з чого почати та форми звітності;
- взаємодія нового учасника ринку з НЕК «Укренерго»;
- взаємодія нового учасника ринку з оператором системи розподілу;
- торгова стратегія компанії;
- торги на ринку двосторонніх договорів (РДД);
- торги на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку;
- імпорт-експорт електроенергії;
- балансуючий ринок електроенергії України;
- діяльність виробників електричної енергії з ВДЕ;
- діяльність зі зберігання електричної енергії;
- приєднання газопоршневих (ГПУ) та когенераційних установок (КГУ);

ринок електричної енергії для газопоршневих установок (ГПУ).

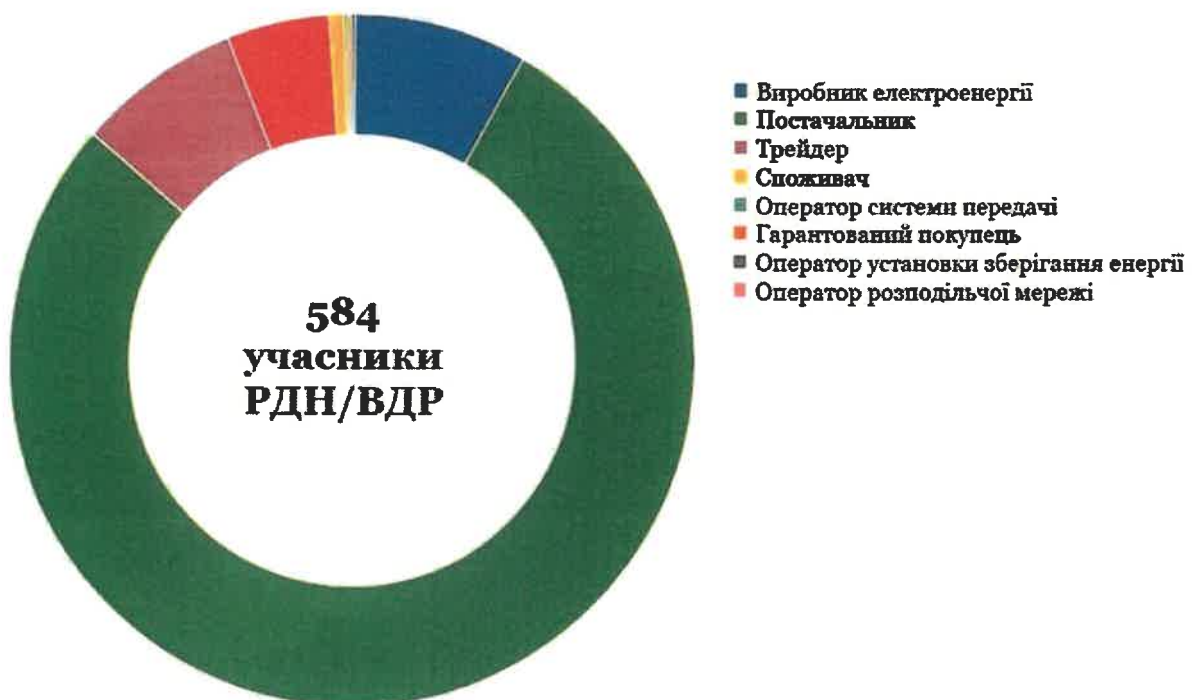
За результатами 2024 року інформаційно-консультативні послуги щодо роботи ринку електричної енергії України надані 201 учаснику – як юридичним, так і фізичним особам.

АТ «Оператор ринку» дотримується принципу клієнтоорієнтованості, тож для доступного замовлення та користування інформаційно-консультативними послугами Товариством розроблено та впроваджено в роботу окремий вебресурс (landing page), який містить зручний інтерфейс з відображення послуг, що доступні для замовлення. Варто також зазначити, що сторінка доступна у версіях для стаціонарних комп'ютерів та мобільних пристроїв, а також містить календар подій, зокрема, щодо відображення майбутніх консультацій щодо роботи ринку електричної енергії України, що дозволяє учасникам заздалегідь планувати свою участь у них.

2. Результати діяльності

Результати ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку

За 2024 рік АТ «Оператор ринку» укладено 105 договорів про участь у РДН та ВДР. Усього, станом на 31 грудня 2024 року діяли 584 договори про участь у РДН та ВДР, при цьому серед учасників РДН/ВДР – 48 виробників електричної енергії, 28 операторів системи розподілу, 456 постачальників електричної енергії, 45 трейдерів, 4 споживачі, оператор установки зберігання енергії, оператор системи передачі та гарантований покупець.

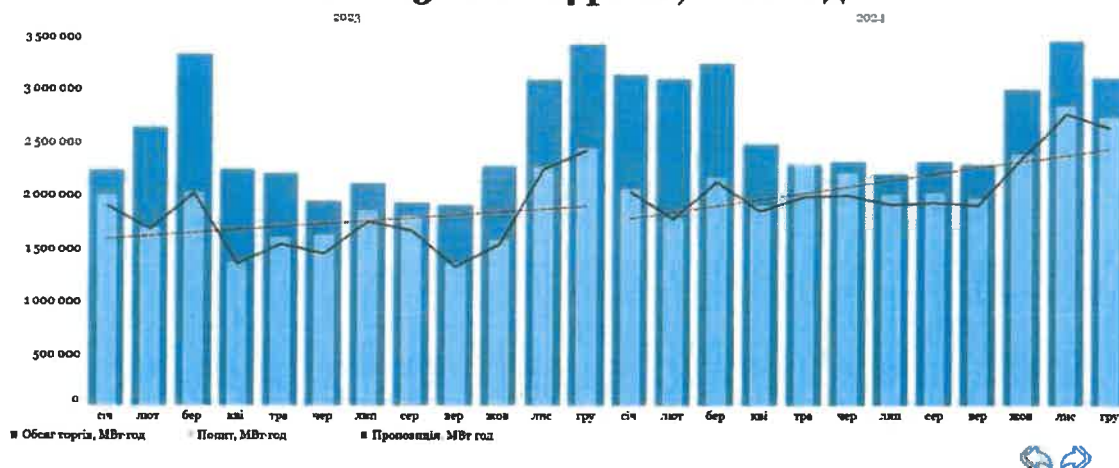

Основні показники РДН та ВДР

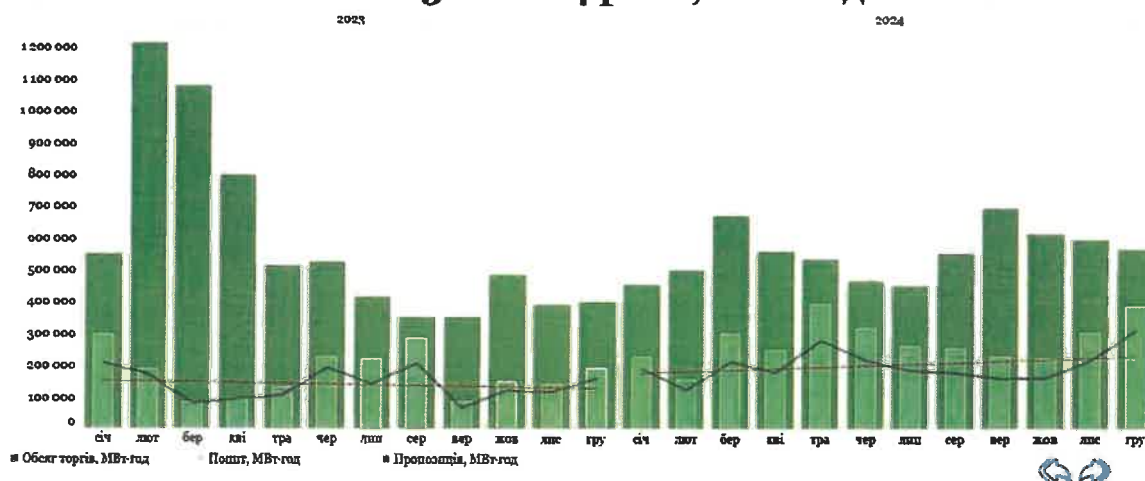
Незважаючи на продовження збройної агресії з боку російської федерації 2024 рік для ринку «на добу наперед» і внутрішньодобового ринку відзначився зростанням цінових показників та обсягів торгів у порівнянні з 2023 роком.

Динаміку основних показників на РДН та ВДР відображено нижче.

 Динаміка попиту, пропозиції та обсягів торгів на РДН за 2023 та 2024 роки, МВт·год

 Динаміка попиту, пропозиції та обсягів торгів на ВДР за 2023 та 2024 роки, МВт·год

Обсяг торгів на РДН та ВДР у 2024 році мав тенденцію до зростання і в порівнянні з 2023 роком збільшився на 22,62%. Середньодобовий обсяг торгів на РДН у 2024 році склав 68 548,3 МВт·год, що більше на 20,58% у порівнянні із середньодобовим обсягом торгів на РДН у 2023 році, який становив 56 850,4 МВт·год. На ВДР у 2024 році середньодобовий обсяг торгів становив 6 523,1 МВт·год, що більше на 43,67% за аналогічний показник 2023 року (4 540,4 МВт·год). Інформацію щодо основних показників РДН та ВДР за 2024 рік в порівнянні з 2023 роком наведено нижче.

Основні показники РДН та ВДР

» Ринок «на добу наперед»

	2024	2023	Зміна, %
Індекс база (ОЕС), грн/МВт-год	4 522,27	3 373,52	↑ +34,05%
Індекс пік (ОЕС), грн/МВт-год	4 503,44	3 739,04	↑ +20,44%
Індекс позапик (ОЕС), грн/МВт-год	4 541,03	3 007,85	↑ +50,97%
Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт-год	4 878,06	3 617,60	↑ +34,84%
Обсяг купівлі-продажу на РДН, МВт-год	25 088 683,5	20 750 401,9	↑ +20,91%
Середньодобовий обсяг торгів на РДН, МВт-год	68 548,3	56 850,4	↑ +20,58%

» Внутрішньодобовий ринок

	2024	2023	Зміна, %
Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії, грн/МВт-год	4 986,44	3 856,67	↑ +29,29%
Обсяг купівлі-продажу на ВДР, МВт-год	2 387 462,8	1 657 236,6	↑ +44,06%
Середньодобовий обсяг торгів на ВДР, МВт-год	6 523,1	4 540,4	↑ +43,67%

» Усі ціни вказані без ПДВ
 Індекс базового навантаження (постачання електричної енергії протягом 24-годинного періоду від 00:00 до 24:00);
 Індекс пікового навантаження (постачання електричної енергії протягом 12-годинного періоду від 08:00 до 20:00);
 Індекс позапикового навантаження (постачання електричної енергії протягом 12-годинного періоду від 00:00 до 08:00 та від 20:00 до 24:00)

У 2024 році максимальне значення індексу ціни базового навантаження, зафіксоване на РДН, становило 6 669,89 грн/МВт-год (без ПДВ), що перевищує на 37,97% аналогічний показник у 2023 році.

Максимальні та мінімальні значення цін та обсягів, зафіксовані на РДН та ВДР у 2024 році, наведено нижче.

Максимальні та мінімальні значення, зафіксовані на РДН та ВДР

» РДН

	Максимальні значення		Мінімальні значення	
Індекс ціни «База» за добу, грн/МВт-год	22.07.2024	6 669,89	01.01.2024	280,27
Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії за добу, грн/МВт-год	22.07.2024	7 037,11	01.01.2024	307,28
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за годину, МВт-год	13.11.2024 19:00:00	5 333,8	02.01.2024 04:00	57,2
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за добу, МВт-год	19.11.2024	100 056,0	01.01.2024	22 026,6
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за місяць, МВт-год	листопад 2024 р.	2 754 222,8	лютий 2024 р.	1 763 332,7

» ВДР

	Максимальні значення		Мінімальні значення	
Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії за добу, грн/МВт-год	31.08.2024	7 389,47	01.01.2024	325,45
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за годину, МВт-год	13.06.2023 00:00	2 043,9	28.02.2024 01:00	7,9
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за добу, МВт-год	02.12.2024	22 601,2	22.09.2024	1 905,4
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за місяць, МВт-год	грудень 2024 р.	307 347,9	лютий 2024 р.	121 303,1

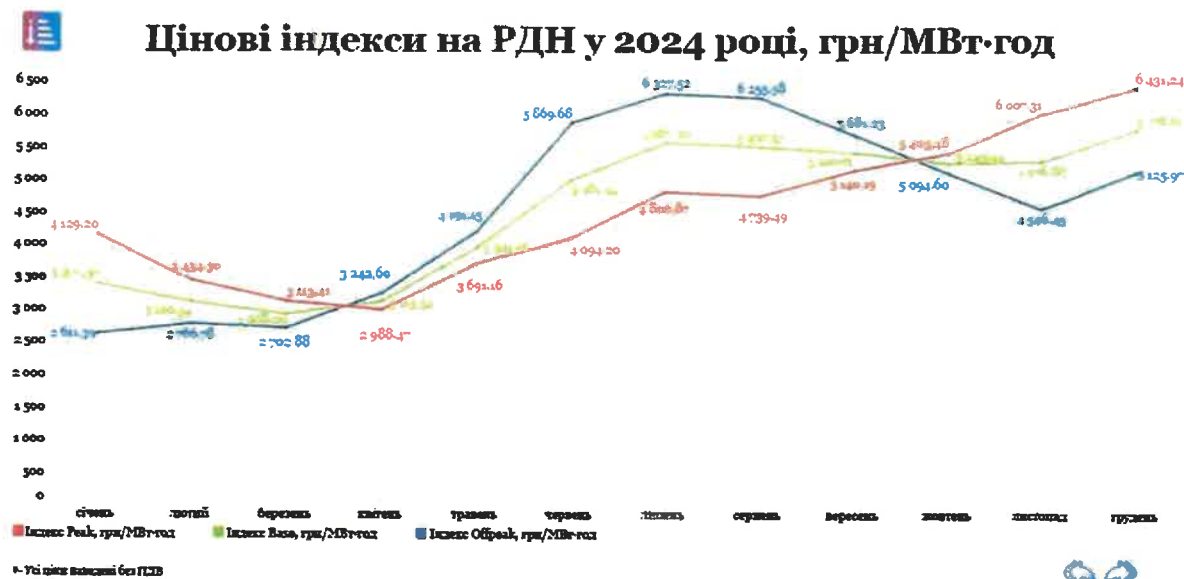
» Усі ціни вказані без ПДВ

Цінові індекси та середньозважені ціни на РДН та ВДР

У 2024 році спостерігалось зростання індексів цін та середньозважених цін на РДН. Так, мінімальне значення індексу цін базового навантаження за добу зафіксовано 01 січня 2024 року на рівні 280,27 грн/МВт-год (без ПДВ),

максимальне значення на рівні 6 669,89 грн/МВт·год (без ПДВ) зафіксовано 22 липня 2024 року.

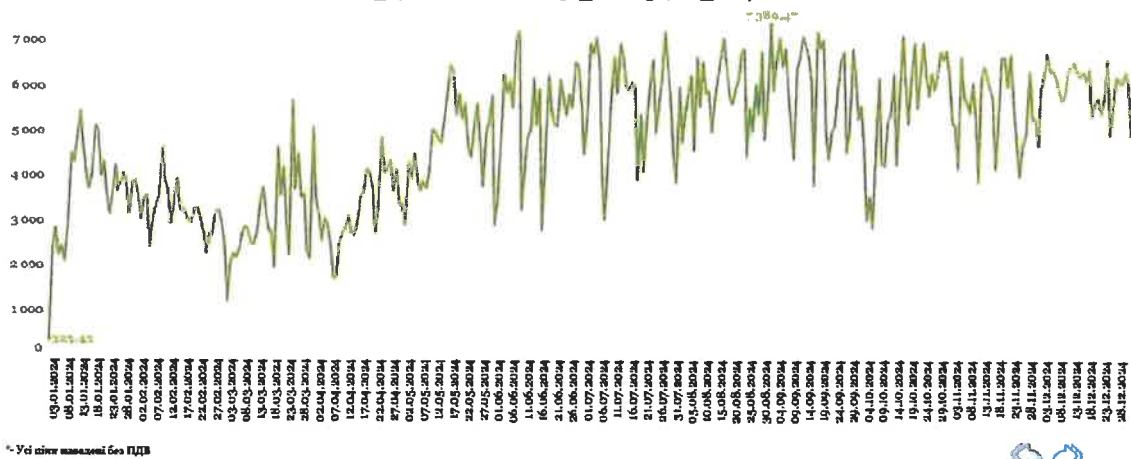

Індекс ціни РДН для періоду базового навантаження у 2024 році становив 4 522,27 грн/МВт·год (без ПДВ), що на 34,05% більше ніж у 2023 році. При цьому в II половині 2024 року спостерігалась більша волатильність індексів цін та середньозважених цін на РДН та на ВДР порівняно з I півріччям року.

Середньозважені добові ціни на ВДР у січні-грудні 2024 року, грн/МВт·год

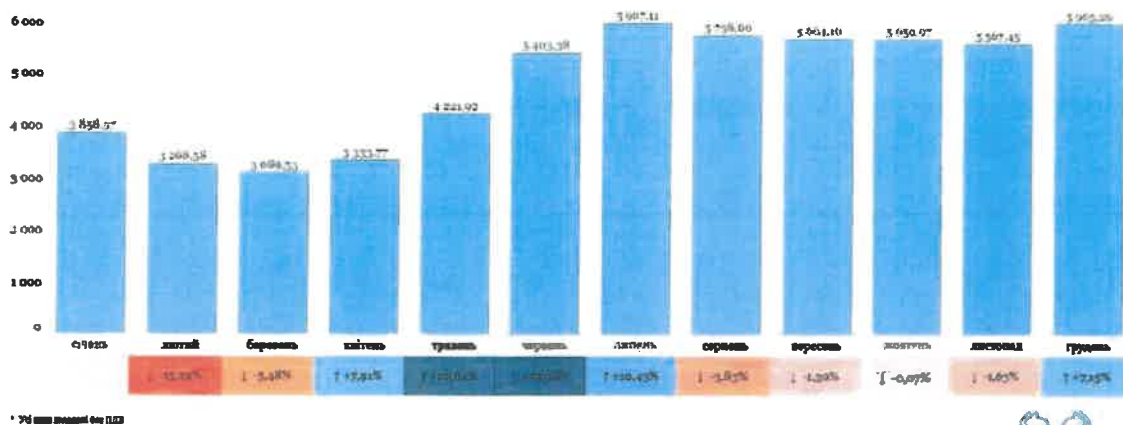

Середньозважена ціна на РДН у 2024 році збільшилась на 34,84% в порівнянні з 2023 роком та склала 4 878,06 грн/МВт·год (без ПДВ).

Станом на початок 2024 року продовжували діяти обмеження для учасників РДН/ВДР щодо мінімального та максимального рівня граничних цін в заявках на торги електричною енергією на РДН та на ВДР, встановлені відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 09 листопада 2023 року № 2099 «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку». Однак відповідно до постанови НКРЕКП від 20 травня 2024 року № 949 «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку» на РДН та на ВДР з доби постачання 01 червня 2024 року діють наступні рівні максимальних та мінімальних граничних цін для заявок на торги: максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 11:00 до 17:00 – 5 600,00 грн/МВт·год; з 07:00 до 11:00 та з 23:00 до 24:00 – 6 900,00 грн/МВт·год; з 17:00 до 23:00 – 9 000,00 грн/МВт·год, мінімальна гранична ціна – 10,00 грн/МВт·год.

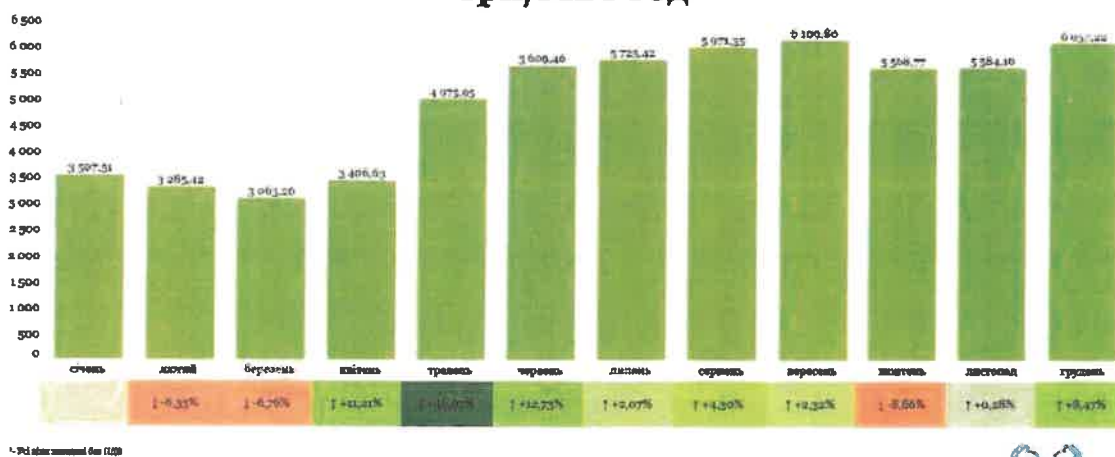
Середньозважені ціни на РДН у січні-грудні 2024 року, грн/МВт·год

На ВДР у 2024 році середньозважена ціна збільшилась на 29,29% у порівнянні з 2023 роком та становила 4 986,44 грн/МВт·год (без ПДВ).

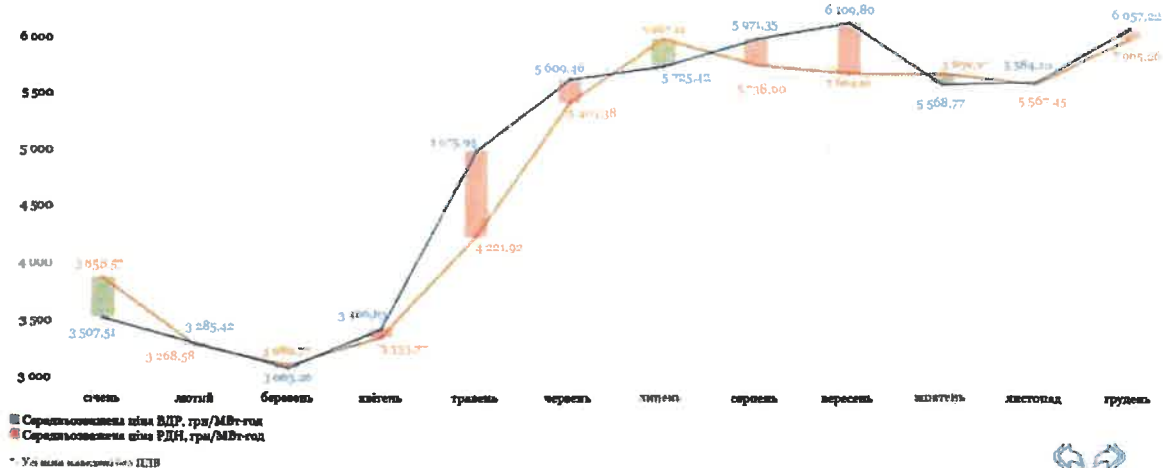
Середньозважені ціни на ВДР у січні-грудні 2024 року, грн/МВт·год

Середньозважені ціни на ВДР у 2024 році в більшості місяців складались на вищому від цін на РДН рівні, виключенням стали січень, березень, липень та жовтень 2024 року.

Порівняння середньозважених за місяць цін РДН та ВДР у 2024 році

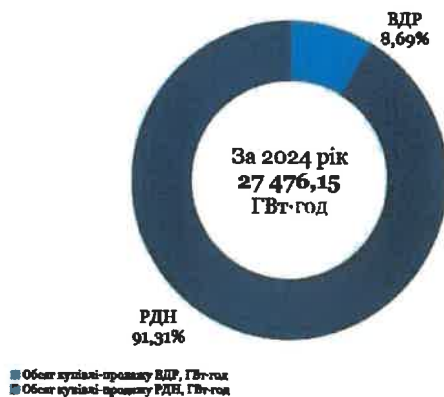
Обсяг та вартість

Загальний обсяг торгів на РДН та ВДР у 2024 році склав 27 476,15 ГВт·год, що на 22,62% більше ніж у 2023 році. Вартість купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР у 2024 році становила 134 289,09 млн.грн. (без ПДВ).

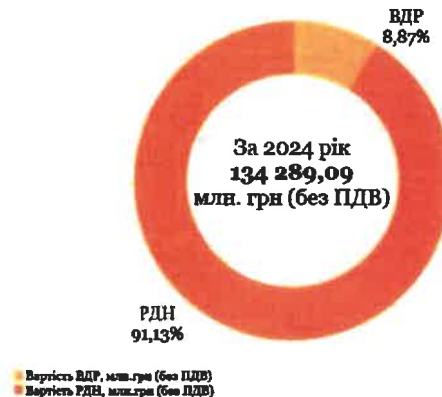

Обсяг та вартість акцептованої електричної енергії на РДН та ВДР

Обсяг купівлі-продажу електроенергії на РДН та ВДР

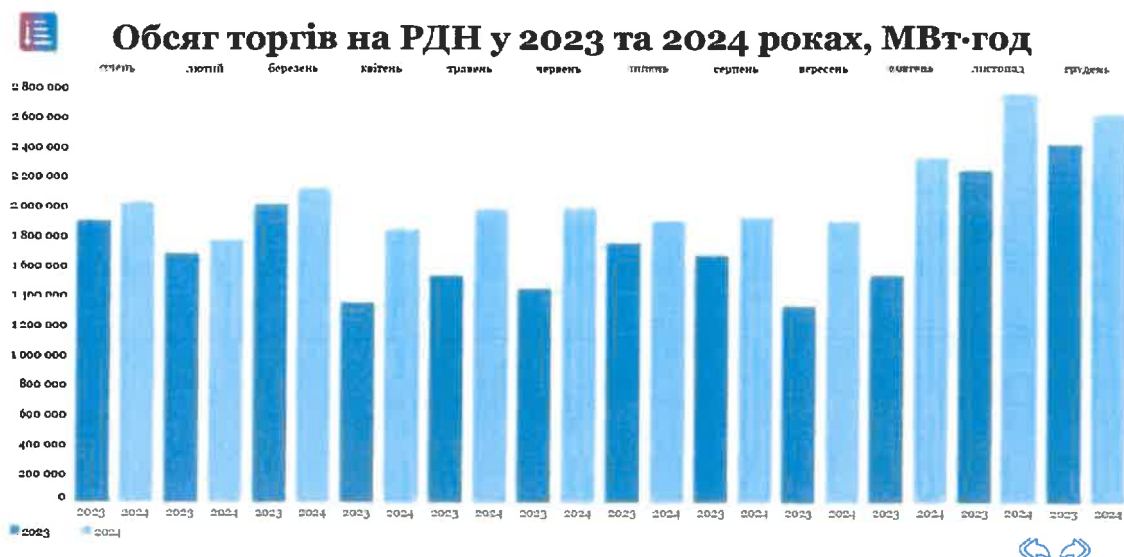

Вартість купівлі-продажу електроенергії на РДН та ВДР

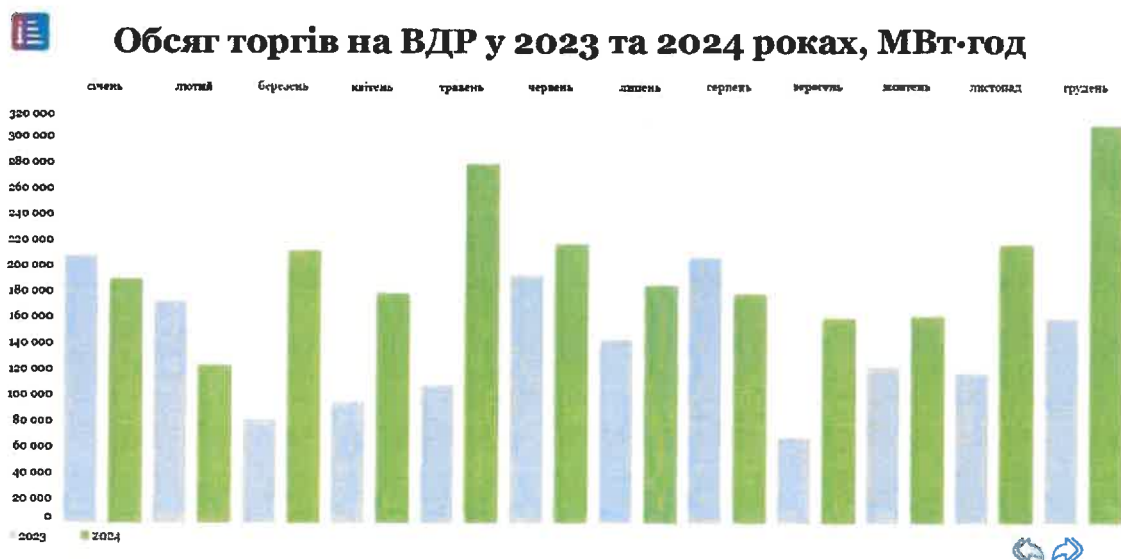
РДН

На РДН у 2024 році обсяг торгів склав 25 088,68 ГВт·год, що більше на 20,91% у порівнянні з 2023 роком, де обсяг торгів був на рівні 20 750,40 ГВт·год.

ВДР

На ВДР у 2024 році обсяг торгів збільшився на 44,06% у порівнянні з 2023 роком та становив 2 387,46 ГВт·год.

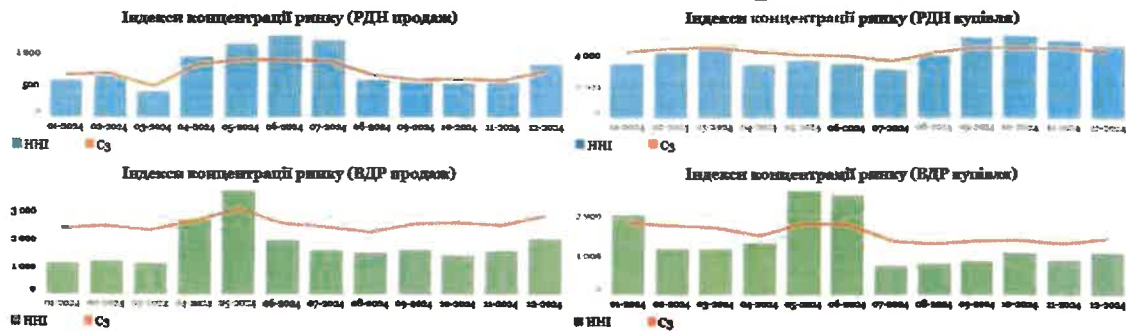

Рівень конкурентності

Згідно з коефіцієнтом ринкової концентрації (C5) в ОЕС України спостерігався високий рівень концентрації покупців електричної енергії на РДН – в середньому за 2024 рік рівень їх концентрації становив 76,80%, зі сторони продавців на РДН – в середньому 52,92%. На ВДР за 2024 рік зі сторони купівлі – в середньому 56,60%, зі сторони продажу – 65,69%.

Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ) та коефіцієнт ринкової концентрації (С5)

Показник	Концентрація		
	Низька	Середня	Висока
Коефіцієнт концентрації (С5)	менше 45%	45% - 70%	70% - 100%
Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ)	менше 1000	1000 - 1800	більше 1800

Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ) являє собою суму квадратів часток ринку учасників, які здійснювали операції купівлі/продажу. При аналізі конкуренції реагує на питому вагу кожного учасника на ринку. Чим вище значення приймає індекс Херфіндаля-Хіршмана (вище концентрація), тим слабша конкуренція на ринку.

Коефіцієнт ринкової концентрації (С5) являє собою суму процентного співвідношення ринкової частки перших п'яти учасників з найбільшими обсягами купівлі/продажу. Чим вище значення даного показника, тим вище ступінь концентрації на ринку, і тим слабша конкуренція.

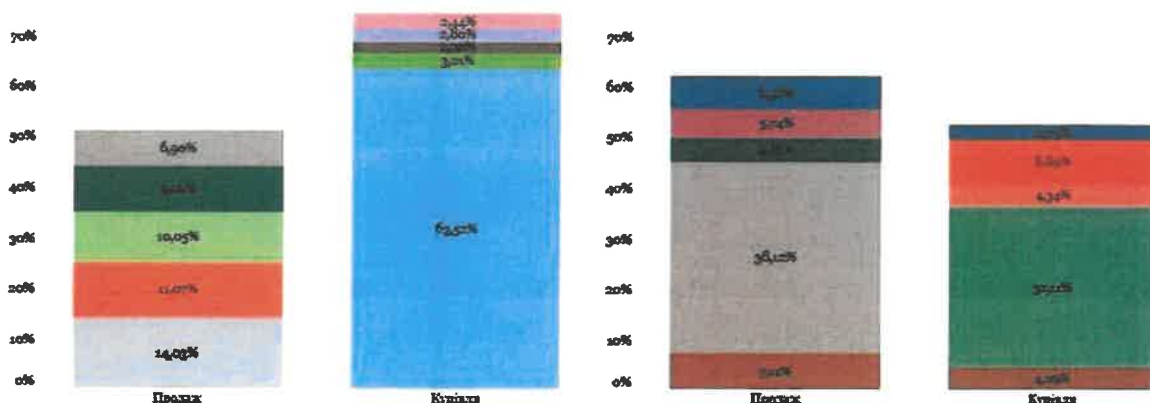
Питома вага 5 найбільших учасників РДН та ВДР наведена нижче.

Питома вага в обсягах купівлі та продажу п'яти найбільших учасників на РДН та ВДР

Ринок «на добу наперед» січень – грудень 2024 р.

Внутрішньодобовий ринок січень – грудень 2024 р.

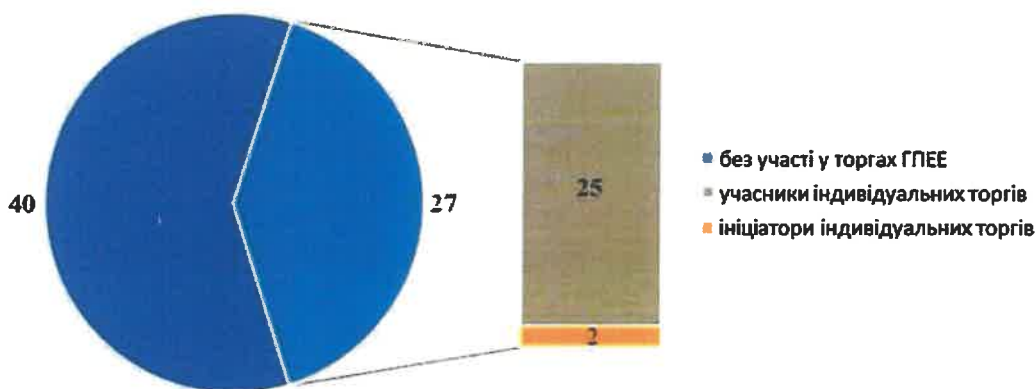

Результати торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії

10 жовтня 2024 року, після початку повноцінного функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії – електронної системи, що забезпечує формування ГПЕЕ (далі – реєстр гарантій походження), облік відомостей про видачу, обіг та погашення ГПЕЕ, а також надання інформації про них, АТ «Оператор ринку» відкрито площадку для торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії та відповідно розпочато реєстрацію учасників у програмному комплексі.

Усього у 2024 році, в результаті укладення з Товариством Договору про організацію та проведення торгів з купівлі-продажу ГПЕЕ, доступ до площадки АТ «Оператор ринку» з продажу ГПЕЕ отримало 67 учасників, серед яких 27 учасників приймали безпосередню участь у торгах ГПЕЕ, у тому числі 2 учасника в якості ініціаторів індивідуальних торгів.

Учасники торгів ГПЕЕ

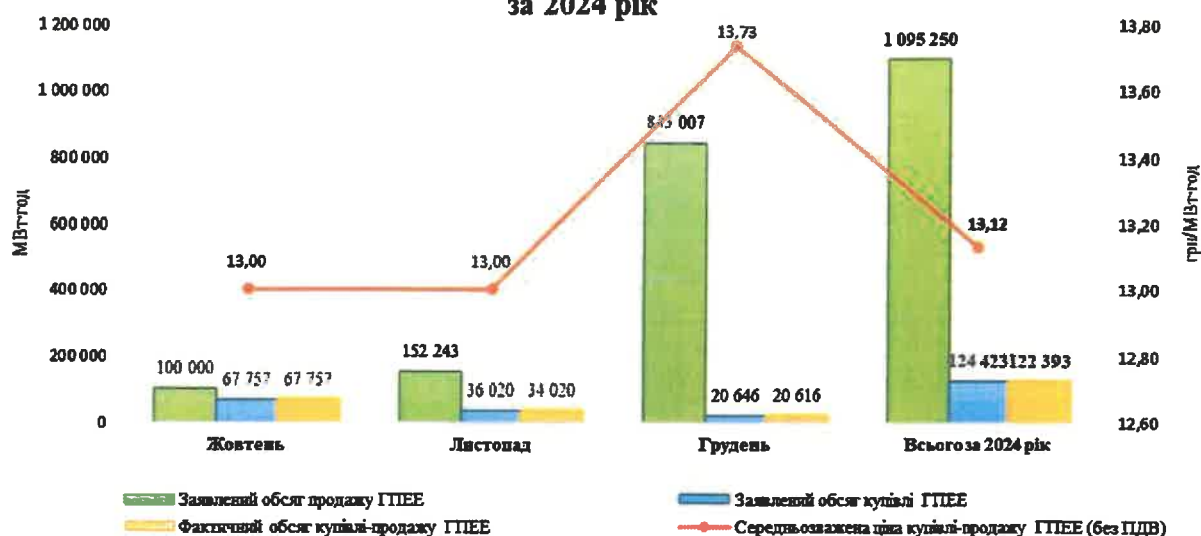

Основні показники торгівлі ГПЕЕ

21 жовтня 2024 року відбулися перші індивідуальні торги ГПЕЕ на платформі Товариства. Окрім ініціатора торгів в них прийняло участь 12 компаній. Усього у 2024 році на площадці оператора ринку ініційовано 16 індивідуальних торгів (всі торги – на продаж) двома компаніями-ініціаторами.

Обсяг запропонованих учасниками на продаж ГПЕЕ у 2024 році склав – 1 095 250 МВт·год, обсяг попиту – 124 423 МВт·год, фактичний обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ – 122 393 МВт·год.

Динаміка попиту, пропозиції, обсягів торгів та ціни ГПЕЕ за 2024 рік

Структура торгів ГПЕЕ

Структура обсягів ГПЕЕ, що пропонувалися учасниками для продажу на площадці АТ «Оператор ринку» у 2024 році, у розрізі видів ВДЕ, що використовувались у процесі виробництва електричної енергії, виглядає наступним чином: вироблена із використанням гідроенергії – 95,44%, енергії сонця – 2,74%, енергії вітру – 0,91%, інших видів енергії – 0,91%.

Структура реалізованих учасниками ГПЕЕ на платформі ОР за видами ВДЕ має тільки дві складові: ті, що видані за електричну енергію вироблену із гідроенергії та сонячної енергії – 87,74% та 12,26% відповідно.

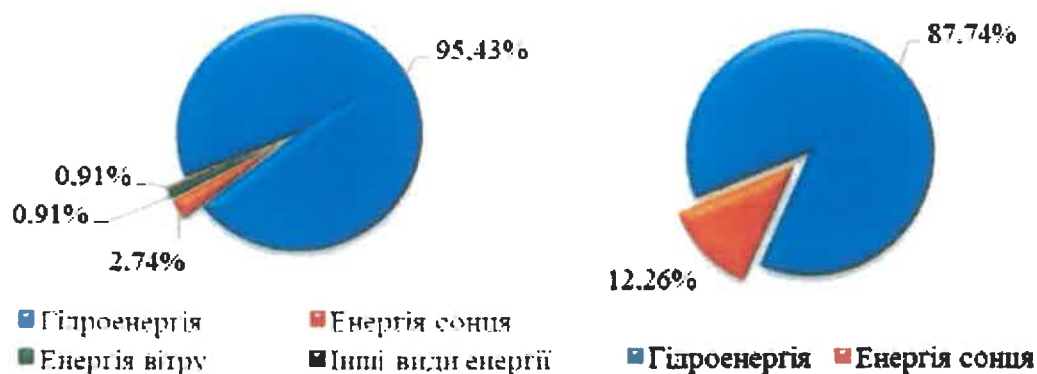
Структура заявлених на продаж та реалізованих ГПЕЕ за видами ВДЕ у 2024 році

Структура пропозицій ГПЕЕ

Вид ВДЕ	Обсяг, МВт·год	Частка
Гідроенергія	1 045 243	95,44%
Енергія сонця	30 007	2,74%
Енергія вітру	10 000	0,91%
Інші види енергії	10 000	0,91%
Всього	1 095 250	100,00%

Структура реалізованих ГПЕЕ

Вид ВДЕ	Обсяг, МВт·год	Частка
Гідроенергія	107 393	87,74%
Енергія сонця	15 000	12,26%
Енергія вітру	0	0,00%
Інші види енергії	0	0,00%
Всього	122 393	100,00%

У розрізі періодів виробництва електричної енергії, щодо яких видані ГПЕЕ, структура обсягів ГПЕЕ, що заявлялись учасниками на продаж у програмному комплексі оператора ринку у 2024 році склалася наступним чином: ГПЕЕ видані за електричну енергію вироблену у серпні 2024 року – 47,04%, у вересні 2024 року – 31,96%, у жовтні 2024 року – 21,00%.

У загальному обсязі фактично куплених-проданих ГПЕЕ у 2024 році, частка ГПЕЕ, виданих за електричну енергію вироблену у серпні 2024 року становила – 87,74%, у вересні 2024 року – 12,26%.

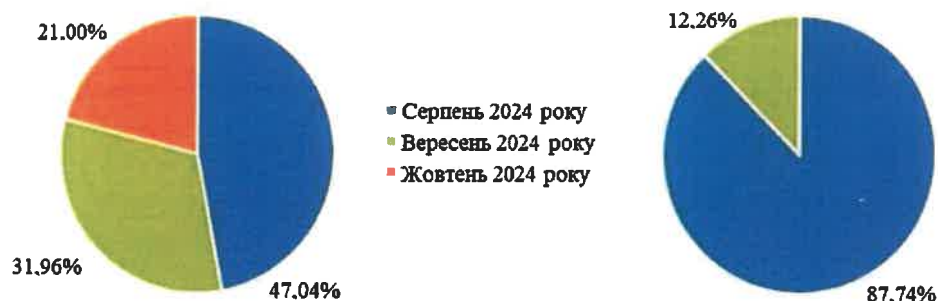
Структура пропонованих на продаж та реалізованих ГПЕЕ в розрізі періодів виробництва електричної енергії, щодо яких видані ГПЕЕ у 2024 році

Структура пропозицій ГПЕЕ

Період виробництва	Обсяг, МВт-год	Частка
Серпень 2024 року	515 250	47,04%
Вересень 2024 року	350 000	31,96%
Жовтень 2024 року	230 000	21,00%
Всього	1 095 250	100,00%

Структура реалізованих ГПЕЕ

Період виробництва	Обсяг, МВт-год	Частка
Серпень 2024 року	107 393	87,74%
Вересень 2024 року	15 000	12,26%
Жовтень 2024 року	0	0,00%
Всього	122 393	100,00%

Результати виконання функцій адміністратора передачі даних

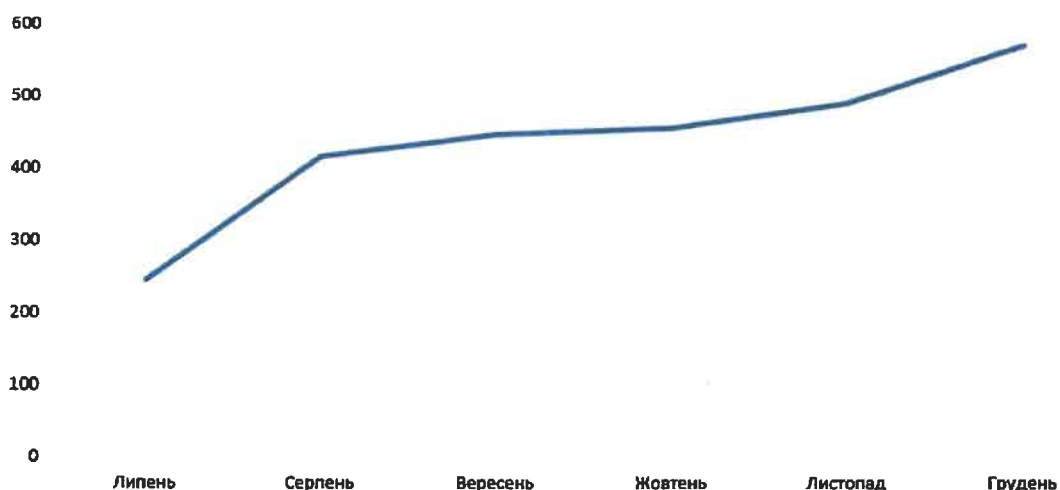
Згідно з положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-ІХ, АТ «Оператор ринку» зобов'язане забезпечити здійснення функції адміністратора передачі даних протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом (до 01.07.2024 включно).

З 01 липня 2024 року Товариством, в якості адміністратора передачі даних, розпочато процес підписання з учасниками оптового енергетичного ринку договорів про передачу даних та безпосередньо збір, агрегацію та подання Регулятору інформації про здійснені учасниками господарсько-торговельні операції на ринку електричної енергії та/або на ринку природного газу, а також в якості особи, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами, розпочато передачу Регулятору інформації про господарсько-торговельні операції, здійснені учасниками ринку на РДН та на ВДР.

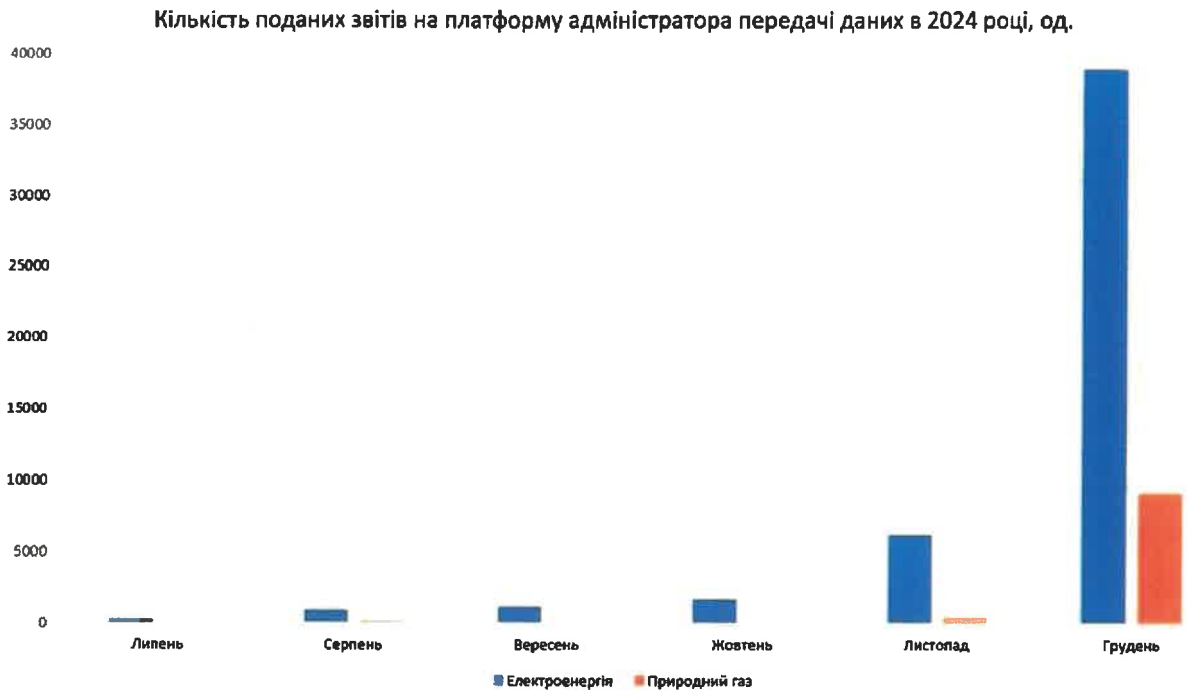
Механізм подання Регулятору звітності впроваджено з урахуванням положень Порядку набуття, призупинення і припинення статусу адміністратора передачі даних, затвердженого постановою НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2613 та Порядку подання інформації про здійснені господарсько-торговельні операції, пов'язані з оптовими енергетичними продуктами, затвердженого постановою НКРЕКП від 27 березня 2024 року № 618.

За 2024 рік АТ «Оператор ринку» укладено 568 договорів про передачу даних.

Динаміка кількості учасників платформи адміністратора передачі даних в 2024 році, од.

Кількість поданих звітів учасниками оптового енергетичного ринку протягом липня-грудня 2024 року через платформу передачі даних АТ «Оператор ринку» наведена нижче.

Результати виконання функцій адміністратора платформи інсайдерської інформації

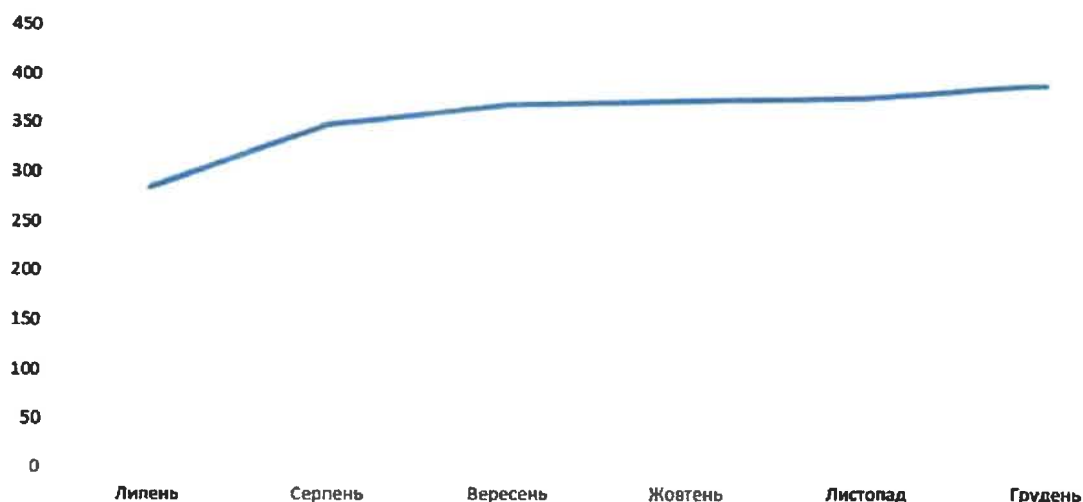
Згідно з положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-IX, АТ «Оператор ринку» зобов'язане забезпечити функціонування платформи інсайдерської інформації протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності Законом (до 01.07.2024 включно).

З 26 червня 2024 року Товариством, в якості адміністратора платформи інсайдерської інформації, розпочато процеси підписання з учасниками оптового енергетичного ринку договорів про оприлюднення (розкриття) інсайдерської інформації, а з 01 липня 2024 року – безпосередньо функціонування платформи інсайдерської інформації.

Публікація інсайдерської інформації учасниками оптового енергетичного ринку через платформу згідно з постановою НКРЕКП від 27 березня 2024 року № 614 відбувається з урахуванням обмеження загального доступу до неї на період дії воєнного стану на території України.

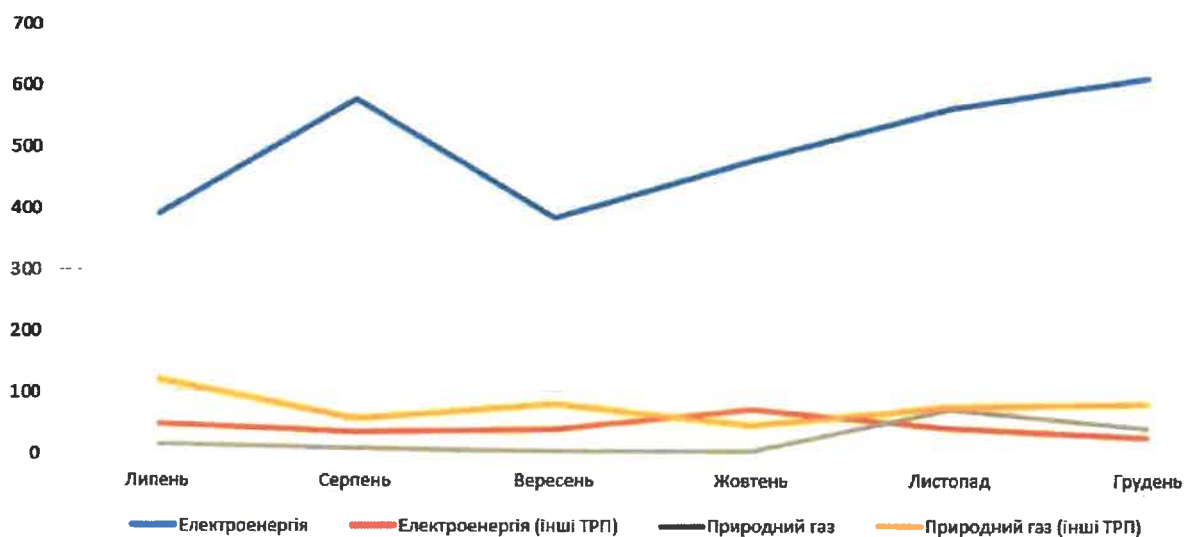
За 2024 рік АТ «Оператор ринку» укладено 389 договорів про оприлюднення (розкриття) інсайдерської інформації.

Динаміка кількості учасників платформи інсайдерської інформації в 2024 році, од.

Динаміка кількості поданих учасниками оптового енергетичного ринку протягом липня-грудня 2024 року термінових ринкових повідомлень наведена нижче.

Кількість поданих учасниками ТРП в 2024 році, од.

Фінансові результати діяльності

Фінансовий план АТ «Оператор ринку» на 2024 рік погоджений рішенням Наглядової ради (протокол засідання від 20 лютого 2024 року № 03/2024) та затверджений наказом Міненерго від 27 лютого 2024 року № 84. Протягом 2024 року Товариством вносились зміни до фінансового плану (накази Міненерго від 25 червня 2024 року № 239 та від 14 вересня 2024 року № 352).

Однією із основних цілей діяльності Товариства, визначених у Статуті, є одержання прибутку та забезпечення достатнього рівня рентабельності діяльності.

За результатами фінансово-господарської діяльності в 2024 році АТ «Оператор ринку» отримало чистий прибуток у сумі 48 200 тис. гривень. Показник виконання рівня чистого прибутку у 2024 році склав 185%, у порівнянні із запланованим у фінансовому плані Товариства на 2024 рік.

Зростання чистого прибутку відбулось за рахунок:

збільшення чистого доходу від реалізації послуг, що пов'язано із значним зростанням обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР наприкінці 2024 року;

зменшення операційних витрат (амортизація, відрахування на соціальні заходи, інші операційні витрати).

Чистий прибуток Товариства на одну просту акцію склав 463,81 гривень.

Основні показники виконання фінансового плану АТ «Оператор ринку» за 2024 рік

Стаття	2024 (план)	2024 (факт)	тис. грн (без ПДВ) Виконання	
			(+/-)	%
Чистий дохід від реалізації продукції	376 629	391 363	14 734	104%
Собівартість реалізованої продукції	136 507	125 111	-11 396	92%
Валовий прибуток	240 122	266 252	26 130	111%
Фінансовий результат до оподаткування	31 820	59 845	28 025	188%
Чистий прибуток	26 092	48 200	22 108	185%
EBITDA	70 690	98 457	27 767	139%

Товариством у звітному періоді сплачено податків та зборів в сумі 185 128 тис. грн, у тому числі:

податок на прибуток – 4 353 тис. грн;

податок на додану вартість 119 104 тис. грн (76% від загальної суми сплачених податків), який майже у 2 рази більше у порівнянні із запланованим показником.

Показниками, які характеризують здатність АТ «Оператор ринку» створювати необхідний прибуток у процесі своєї господарської діяльності є коефіцієнти рентабельності, які напряду залежать від доходів та чистого прибутку Товариства.

Коефіцієнт рентабельності діяльності показує наскільки ефективно використовуються активи Товариства. У 2024 році значення цього коефіцієнту складає 0,12. Це свідчить про те, що на кожну одиницю витрат Товариство отримує 12% прибутку.

Іншим показником, що використовується для оцінки того, наскільки прибутковою є операційна діяльність Товариства є коефіцієнт рентабельності EBITDA (визначає ефективність діяльності компанії незалежно від її заборгованості перед різними кредиторами і державою, а також від методу нарахування амортизації). Товариство у 2024 році має високе значення коефіцієнту EBITDA - 0,25, що говорить про високий рівень операційної ефективності, стабільність доходів та оптимізацію витрат.

В процесі здійснення господарської діяльності АТ «Оператор ринку» генерує власний капітал, який необхідно підтримувати на достатньому рівні для подальшої можливості здійснення розвитку Товариства.

Коефіцієнтом, що характеризує ефективність використання власного капіталу є коефіцієнт рентабельності власного капіталу, значення якого у 2024 році було на рівні 0,3 та означає, що Товариство отримує 30% прибутку на кожную гривню власного капіталу. Таке значення коефіцієнту вказує на ефективне використання власного капіталу, а також на здатність генерувати високий прибуток при порівняно низьких витратах на власний капітал.

Капітальні інвестиції

№ з/п	Стаття	2024 рік (план)	2024 рік (факт)	тис. грн (без ПДВ)	
				Виконання	
				(+/-)	%
1	придбання (виготовлення) основних засобів	12 439	14 622	2 183	118%
2	придбання (створення) нематеріальних активів	6 082	7 216	1 134	119%
3	модернізація, модифікація (добудова, дообладнання, реконструкція) основних засобів	14 672	17 646	2 974	120%
Капітальні інвестиції, усього		33 193	39 484	6 291	119%

У 2024 році АТ «Оператор ринку» були заплановані капітальні вкладення в сумі 33 193 тис. грн, (без ПДВ), з них фактично спрямовано за цільовим призначенням 39 484 тис. грн (без ПДВ). Перевищення цього показника на 19% пов'язане із отриманням у I кварталі 2024 року серверного обладнання, за договором, який укладений у 2023 році.

У 2024 році Товариством здійснені капітальні інвестиції у серверне та комп'ютерне обладнання, що є важливим для розвитку та стабільної роботи Товариства. Також проведено інвестування у посилення кібербезпеки, з метою захисту інформаційних систем АТ «Оператор ринку» від внутрішніх та зовнішніх загроз (антивірусні системи і апаратно-програмні комплекси з кібербезпеки) та придбання/модернізацію необхідного програмного забезпечення.

Тарифна політика

Метою діяльності Товариства є забезпечення функціонування РДН та ВДР, організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, забезпечення надання інших послуг, що входять до функцій оператора ринку (відповідно до ліцензійних умов), а також одержання прибутку від провадження господарської діяльності.

Відповідно до частини шостої статті 51 Закону України «Про ринок електричної енергії» фінансування діяльності оператора ринку здійснюється за рахунок учасників РДН та ВДР відповідно до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 «Про затвердження Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» (далі – Правила РДН та ВДР).

Порядок розрахунку вартості послуг Товариства та оплати таких послуг визначається Правилами РДН та ВДР.

Вартість послуг оператора ринку складається з:

фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням оператора ринку;

платежу за здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН та ВДР, що оплачується покупцями та продавцями електричної енергії щоденно за результатами проведених торгів. Його величина залежить від обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР та розміру тарифу на здійснення операцій з купівлі-продажу електроенергії на РДН та ВДР, який погоджується НКРЕКП.

З 01 січня 2024 року тариф на здійснення операцій купівлі-продажу електроенергії на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку становив 6,54 грн/МВт·год (без ПДВ) (відповідно до постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2616).

Фіксований платіж за користування програмним забезпеченням оператора ринку з 01 січня 2024 року становив - 4 038,02 грн (без ПДВ).

Крім того, плата за надання послуг, які Товариство здійснює в якості адміністратора передачі даних, адміністратора платформи інсайдерської інформації, а також забезпечуючи функціонування торгової площадки з купівлі-продажу ГПЕЕ визначається АТ «Оператором ринку» самостійно та публікується на власному вебсайті.

3. Ліквідність та зобов'язання

Джерелами забезпечення ліквідності АТ «Оператор ринку» є необоротні та оборотні активи.

Структура активів АТ «Оператор ринку» у 2024 році

тис.грн

Показник	станом на 01.01.2024	станом на 31.12.2024	Зміни, (+/-)
I. Необоротні активи	79 031	119 862	+ 40 831
Нематеріальні активи	32 854	45 458	+12 604
Незавершені капітальні інвестиції	32	708	+676
Основні засоби	46 145	67 905	+21 760
Інші необоротні активи	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість та інше	-	5 791	+5 791
II. Оборотні активи	277 995	735 110	+ 457 115
Запаси	1 071	911	-160
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	154 993	604 023	+449 030
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	22 464	6 182	-16 282
з бюджетом	5 093	692	-4 401
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 635	2 935	-2 700
Гроші та їх еквіваленти	54 618	34 122	-20 496
Витрати майбутніх періодів	4 863	11 968	+7 105
Інші оборотні активи	29 258	74 277	+45 019
Активи всього	357 026	854 972	497 946

Активи АТ «Оператор ринку» збільшились з початку року на 497 946 тис. грн і, станом на 31 грудня 2024 року, склали 854 972 тис. гривень. Частка оборотних активів збільшилась на кінець року на 164%, що пов'язано із збільшенням дебіторської заборгованості майже у 4 рази.

Частка дебіторської заборгованості Товариства, станом на 31 грудня 2024 року склала 71% валюти балансу. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2024 року склала 604 023 тис. грн, з якої лівова частка дебіторської заборгованості складається із зобов'язань по розрахунках за електричну енергію (602 353 тис. грн). Зважаючи на особливості проведення торгів електричною енергією на РДН та ВДР, відповідно до Правил РДН та ВДР, у Товариства щоденно, ураховуючи вихідні та святкові дні, за результатами проведених торгів, виникає дебіторська заборгованість за продану електричну енергію перед учасниками-покупцями, і одночасно кредиторська заборгованість за куплену електричну енергію перед учасниками-продавцями. При цьому, оплата за куплену/продану електричну енергію здійснюється протягом двох-трьох днів з моменту проведення торгів відповідно до вимог постанови НКРЕКП від 22 грудня 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану».

АТ «Оператор ринку», здійснюючи організацію торгів та забезпечуючи проведення розрахунків, не впливає на обсяги та ціни за куплену-продану електричну енергію, а тому, не може впливати і на обсяги дебіторської та кредиторської заборгованостей за електричну енергію, яка утворюється в останній день звітного місяця. Відповідно, всі фінансові показники, що пов'язані із дебіторською та кредиторською заборгованостями, у певній мірі не залежать від управлінських рішень Товариства.

Структура зобов'язань АТ «Оператор ринку» у 2024 році

тис. грн

Показник	станом на 01.01.2024	станом на 31.12.2024	Зміни, (+/-)
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	3 136	11 285	+8 149
Поточні зобов'язання і забезпечення:	207 877	684 421	+476 544
поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	11 979	19 194	+7 215
поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	154 431	602 635	+448 204
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1 823	4 502	+2 679
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, із страхування, оплати праці	23 583	36 628	+13 045
Поточні забезпечення та інше	16 061	21 462	+5 401
Усього зобов'язання і забезпечення	211 013	695 706	+484 693

Зобов'язання і забезпечення Товариства збільшились з початку року і, станом на 31 грудня 2024 року, склали 695 706 тис. гривень.

Довгострокові зобов'язання (складаються з зобов'язань за договором з АТ «Сфера» щодо надання права користування XMtrade, зобов'язань з оренди, довгострокових зобов'язань за розрахунками з працівниками і відстрочених податкових зобов'язань) збільшились у 2024 році до 11 285 тис. грн, у зв'язку із переукладенням на новий термін (2,5 роки) договору щодо надання права користування програмним забезпеченням.

Поточні зобов'язання Товариства збільшились у 4 рази і, станом на 31 грудня 2024 року, склали 684 421 тис. гривень. Найбільшим зобов'язанням в структурі зобов'язань є поточна заборгованість за електричну енергію (87%) в сумі 602 353 тис. гривень. Зважаючи на особливості організації купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР, установлені законодавчо, кредиторська заборгованість за електричну енергію (602 353 тис. грн) повністю покривається дебіторською заборгованістю за електричну енергію (602 353 тис. грн).

Одним із критеріїв оцінки фінансового стану Товариства виступає його ліквідність і платоспроможність.

Товариство має достатній рівень ліквідності, про що свідчить коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) – 1,07. Цей коефіцієнт вказує на достатність ресурсів, які можуть бути використані для погашення поточних зобов'язань (нормативним значенням є $> 1-1,5$).

Коефіцієнт фінансової стійкості АТ «Оператор ринку», за допомогою якого можна визначити можливість Товариства погасити борги у короткостроковій та довгостроковій перспективі за рахунок наявного власного капіталу, на кінець 2024 року становить 0,23. Однак, при цьому, слід ураховувати, що левова доля поточних зобов'язань складається із кредиторської заборгованості за електричну енергію, яка буде погашена за рахунок аналогічної дебіторської заборгованості на наступний день, за датою складання балансу. Тому, без урахування поточної кредиторської заборгованості за електричну енергію в сумі 602 353 тис. грн, коефіцієнт фінансової стійкості АТ «Оператор ринку» становитиме 1,7, що дозволяє товариству перекривати наявну кредиторську заборгованість власним капіталом.

Робочий капітал, необхідний для підтримки фінансової стійкості Товариства, на кінець 2024 року склав 50 689 тис. гривень. Тобто, перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що АТ «Оператор ринку» не тільки може погасити свої короткострокові зобов'язання, але і має резерви для розширення своєї діяльності та інвестування активів у свій подальший розвиток.

4. Екологічні аспекти

Для зменшення впливу діяльності Товариства на навколишнє середовище проведено наступні заходи:

- у цілях управління відходами на території адмінбудівлі та орендованих приміщень АТ «Оператор ринку» впроваджено роздільний збір побутових відходів;

- у цілях зменшення споживання електроенергії із застосуванням енергозберігаючих технологій в приміщенні АТ «Оператор ринку» встановлено світлодіодні стельові LED-панелі;

- у цілях зменшення викидів парникових газів АТ «Оператор ринку» використовує електромобілі. Впровадження електромобілів відзначається не лише переходом до нових технологій, але і являє собою крок у напрямку збереження навколишнього середовища. З метою популяризації електротранспорту, як екологічно чистого виду транспорту, Товариством встановлено зарядну станцію для зарядки електромобілів;

- у цілях зменшення використання паперу для друку, у Товаристві введено електронний документообіг. Мінімізація використання паперу сприяє збереженню лісів та зменшенню кількості відходів, що позитивно впливає на навколишнє середовище.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Станом на 31 грудня 2024 року кількість працюючих в АТ «Оператор ринку» складає 137 працівників, з яких 49% - чоловіки, 51% - жінки (рис.1).

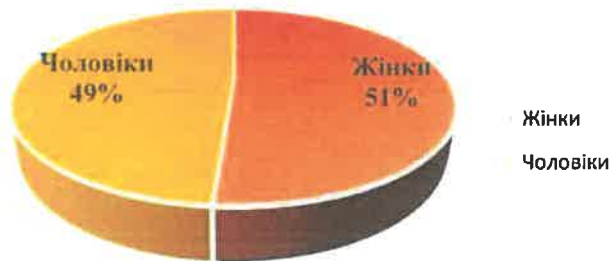

Рис.1 Частка працівників за статтю.

В АТ «Оператор ринку» дотримуються політики рівних можливостей для працевлаштування кандидатів на зайняття вакантних посад.

Це регламентується внутрішніми організаційно-розпорядчими документами Товариства, зокрема:

основні принципи кадрової політики щодо формування персоналу АТ «Оператор ринку» визначені в Порядку підбору персоналу АТ «Оператор ринку», Порядку прийому на роботу та звільнення працівників та карті процесу КП 2.1 «Забезпечення компетентним персоналом» стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015);

принцип недискримінаційності – Товариство надає усім працівникам, незалежно від статі, національності, раси, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, релігійних або політичних переконань, віку, фізичних можливостей чи займаної посади, рівні можливості для успішної роботи, професійного розвитку та кар'єрного зростання – викладений в Кодексі ділової поведінки АТ «Оператор ринку».

АТ «Оператор ринку» сповідує принципи гендерної рівності в управлінському процесі, гарантує рівні можливості та ставлення у відносинах зайнятості, рівну винагороду за рівноцінну працю, рівний доступ до безпеки й соціального забезпечення, рівність у кар'єрному розвитку та баланс між роботою та сімейним життям, справедливий як для чоловіків, так і для жінок.

Середній вік працівників Товариства становить 40 років.

Плинність кадрів за 2024 рік становить 14,6%.

Воєнний стан змушує діяти в критичних та неординарних ситуаціях, а технологічний прогрес, інновації, цифровізація та законодавчі зміни спонукають до вдосконалення. Тому, професійний розвиток є одним з пріоритетів для працівників Товариства. Так, у 2024 році 26 працівників АТ «Оператор ринку» опанували/продовжують навчатись у 2025 році за наступними напрямками:

Управління фінансами фірми (Фінансовий менеджмент);
Vmware vSphere: Troubleshooting [V8] (VSTS8);
ACCA DipIFP;
Англійська мова («Speak Up English School»);
МСФЗ Profi;
Комерційна діяльність й керування «Корпоративний секретар»;
Математика та статистика для Data Science;
Основи програмування на Python;
Організація та ведення військового обліку на підприємствах усіх форм власності;
Advanced Python для Data Science.

Слід зазначити, що з метою набуття корисних навичок в умовах сьогодення, працівники АТ «Оператор ринку» проходили курс з надання домедичної допомоги.

Для підвищення рівня обізнаності працівників Товариства з питань протидії корупції 100 працівників у липні 2024 року пройшли онлайн навчання за програмою Національного агентства з питань запобігання корупції та отримали сертифікати «Основи антикорупції для всіх і кожного».

З метою мотивації та висловлення подяки за сумлінну роботу у такий складний для всієї країни час, у 2024 році 35 працівників АТ «Оператор ринку» відзначені нагородами до професійного свята – Дня енергетика України, з них:

7 працівників заохочено відзнаками Міністерства енергетики України та
28 працівників – відзнаками АТ «Оператор ринку».

Антикорупційний комплаєнс

Одною з основних завдань в діяльності Товариства є побудова системи корпоративного управління з урахуванням кращих європейських практик, що передбачає нульову толерантність до будь-яких проявів корупції.

Відповідність системи менеджменту протидії корупцією Товариства до норм міжнародного права, у напрямку антикорупційного комплаєнсу, у 2024 році підтверджено представниками незалежного акредитованого органу сертифікації PECB сертифікацією Товариства на відповідність вимогам міжнародного стандарту та отриманню міжнародного сертифікату ISO 37001:2016 (Системи менеджменту протидії корупцією).

Діяльність по запобіганню корупційних проявів у Товаристві, визначена керівництвом як пріоритетна. Прийнята нова Антикорупційна програма Товариства на 2024-2026 роки. Прийняті та внесені зміни у 11 внутрішніх організаційно-розпорядчих актів з питань запобігання корупції.

З метою підвищення знань та професійного рівня в області запобігання корупції, керівництвом Товариства впроваджуються процеси щодо участі працівників та Уповноваженого в заходах навчального характеру на тему антикорупційного комплаєнсу, законодавчої антикорупційної нормативної бази України. У постійному режимі, з метою формування у працівників Товариства сталого розуміння «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції,

уповноваженим з антикорупційної діяльності проводяться профілактично-роз'яснювальні співбесіди в підрозділах та безпосередньо з окремими працівниками Товариства.

У відповідності до вимог Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28 грудня 2021 року № 830/21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2022 року за № 220/37555, міжнародного стандарту ISO 37001:2016 та Антикорупційної програми Товариства створена постійно діюча робоча група з оцінювання корупційних ризиків. Проведено 10 засідань робочої групи. Установлено та врегульовано 3 випадки потенційних конфліктів інтересів.

У відповідності до розділу III Антикорупційної програми та «Положення про порядок здійснення антикорупційної перевірки ділових партнерів» протягом 2024 року здійснювалася антикорупційна перевірка ділових партнерів АТ «Оператор ринку» (проведено 46 перевірок). Також проводилася перевірка кандидатів на посади на предмет їх доброчесності (здійснено 20 перевірок).

У 2024 році працівниками Товариства не допущено дій, які мали ознаки корупції чи пов'язаних з корупцією правопорушень, порушень Антикорупційної програми та політики.

Охорона праці та пожежна безпека

Інформація про стан охорони праці

В АТ «Оператор ринку» особлива увага приділяється організації та виконанню правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та аваріям, що можуть трапитися у ході трудової діяльності.

Навчання, інструктажі й перевірка знань працівників з питань охорони праці здійснюється відповідно до вимог чинних нормативних документів: «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», «Положення про професійне навчання кадрів на виробництві» тощо. Протягом 2024 року проведено вступні інструктажі для 25 працівників, прийнятих на роботу в АТ «Оператор ринку». У 2023 році – для 22 працівників.

З метою зниження тяжкості наслідків від травм, настання яких можливе через воєнну агресію російської федерації на Україну, у 2024 році 35 працівників товариства пройшли тренінг щодо підготовки навичкам надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати. Протягом 2023 у таких тренінгах взяло участь 30 працівників.

У структурних підрозділах Товариства проводились первинні, повторні та позапланові інструктажі з питань охорони праці та пожежної безпеки.

На постійній основі проводяться медичні огляди водіїв транспортних засобів та поповнюються аптечки транспортних засобів.

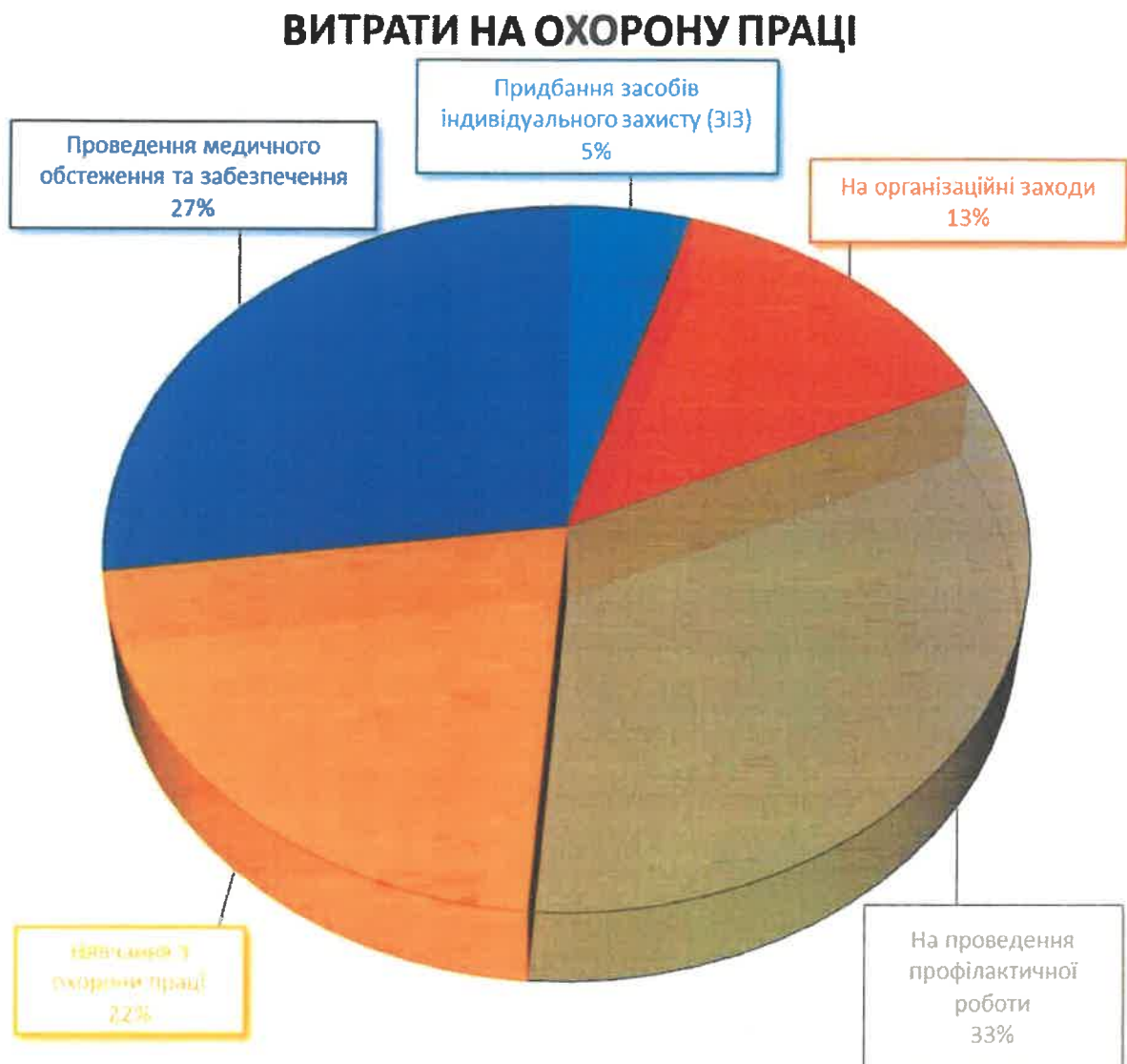
Протягом 2024 року проводилась робота з підтримання на належному рівні системи управління охороною здоров'я та безпекою праці (СУОЗБП),

впровадженій у товаристві у 2022 році. За результатами 2-го наглядного аудиту продовжено дію сертифікату відповідності СУОЗБП вимогам стандарту ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT) «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосовування». На проведення наглядного аудиту використано 19 040,00 грн (без ПДВ).

Нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, у 2024 році не зареєстровано.

Заплановані на 2024 рік заходи з питань охорони праці виконані.

Використання коштів, спрямованих на поліпшення стану охорони праці, упродовж 2024 року розподілилось наступним чином:

Інформація про стан пожежної безпеки

Наказом АТ «Оператор ринку» від 05 січня 2024 року № 6 затверджено План основних організаційно-технічних заходів з пожежної та техногенної безпеки в АТ «Оператор ринку» на 2024 рік. Відповідно до зазначеного наказу в Товаристві забезпечується виконання у повному обсязі комплексу організаційно-технічних заходів із забезпечення техногенної та пожежної безпеки у 2024 році з урахуванням специфіки господарської діяльності.

14 жовтня 2024 року та 26 листопада 2024 року до Товариства надходили повідомлення про заміпування. У зв'язку з цим проводилась перевірка території Товариства та прилеглих ділянок представниками структурних підрозділів МВС з метою виявлення наявності снарядів, вибухових пристроїв та інших підозрілих предметів і матеріалів, що створюють або можуть створити загрозу працівникам. Сторонні предмети не виявлені.

Наказами АТ «Оператор ринку» від 05 квітня 2024 року №141 «Про посилення пожежної безпеки у весняно-літній період 2024 року» та від 18 вересня 2024 року № 372 «Про посилення пожежної безпеки в осінньо-зимовий період 2024/2025 років» визначено заходи, направлені на посилення протипожежного захисту Товариства і забезпечення його безперебійної роботи у пожежонебезпечні весняно-літній період 2024 року та осінньо-зимовий період 2024/2025 років.

Робота Товариства з питань пожежної та техногенної безпеки висвітлювалась на електронній платформі для корпоративного спілкування та на видних місцях Товариства.

Відповідно до впровадженої системи управління охороною здоров'я та безпекою праці (далі – СУОЗБП) здійснено ідентифікацію небезпек та проведено оцінку ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру (пожеж, аварій, аварійних ситуацій, що виникають внаслідок пожеж) у Товаристві, організовано роботу з управління ризиками, здійснено аналіз і вдосконалення системи оцінки та управління ризиками. Сторонньою організацією проведено другий наглядний аудит СУОЗБП за результатами якого продовжено дію сертифікату відповідності.

Перед початком пожежонебезпечних весняно-літнього та осінньо-зимового періодів відповідальними працівниками Товариства проведено перевірки території Товариства та складських приміщень. Недоліків виявлено не було.

Перевірки з боку органів державного нагляду (контролю) за додержанням і виконанням вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки в Товаристві не проводилися, приписи не виносились.

Установлено контроль за виконанням заходів, спрямований на забезпечення на належному рівні стану техногенної та пожежної безпеки у Товаристві. Орендодавцем забезпечується підтримування в робочому стані впровадженої системи централізованого пожежного спостереження, виведення сигналів автоматичного протипожежного захисту на пульти централізованого пожежного спостереження. Відповідальними працівниками Товариства здійснюється контроль у орендованих приміщеннях, а також підтримання в робочому стані в приміщеннях Товариства впровадженої системи централізованого пожежного

спостереження, виведення сигналів автоматичного протипожежного захисту на пульти централізованого пожежного спостереження. З цією метою укладено договір від 27 грудня 2023 року № 12/103-ЗвО з ТОВ «Охоронні системи майбутнього» на загальну суму 50 040,00 грн (без ПДВ).

Виконання робіт щодо реконструкції та модернізації наявних систем протипожежного захисту в Товаристві, установка нових і заміна таких, що відпрацювали свій ресурс не потребується.

Первинні засоби пожежогасіння утримуються у справному стані та в постійній готовності, не за призначенням не використовуються. За результатами проведеного технічного огляду проведено заміну 11 вогнегасників, у яких вийшов термін експлуатації. Для видалення непридатних до використання вогнегасників укладено договір від 31 липня 2021 року № 12/49-РпО з ТОВ «Науково-виробнича компанія «Укрекопром» на суму 6 000,00 грн (без ПДВ).

За результатами вивчення можливості використання альтернативних джерел протипожежного водопостачання встановлено, що окрім зовнішнього та внутрішнього протипожежного водопроводу інші (альтернативні) джерела протипожежного водопостачання місць розташування Товариства відсутні.

За результатами проведеної у грудні 2024 року інвентаризації наявних первинних засобів пожежогасіння та протипожежного інвентарю недостатчі не виявлено.

Структурні підрозділи Товариства забезпечені сертифікованими засобами пожежогасіння у необхідній кількості. Своєчасно проводиться їх технічне обслуговування відповідно до експлуатаційних вимог.

Періодично організовуються та проводяться протипожежні тренування для персоналу Товариства. У тренуваннях беруть участь адміністративно-технічні працівники та працівники невиробничих структурних підрозділів.

Проходження спеціального навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки посадовими особами не організовувались та не проводились у зв'язку із відсутністю необхідності.

Працівникам своєчасно проводяться протипожежні інструктажі, що підтверджується записами в журналах реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Проведено перегляд програм інструктажів з урахуванням загроз воєнного характеру.

Обслуговування Товариства державними пожежно-рятувальними підрозділами та підрозділами Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) здійснюється на загальних засадах. На 2024 рік було укладено договір від 27.12.2023 №12/103-ЗвО з ТОВ «Охоронні системи майбутнього» щодо проведення технічного обслуговування пожежної сигналізації. Аналогічний договір укладено на 2025 рік.

У 2024 році в Товаристві проводилась робота з покращення умов праці та рівня пожежної безпеки. Основними напрямками з реалізації питань пожежної безпеки були:

продовження удосконалення та актуалізації внутрішніх документів Товариства з питань пожежної безпеки;

продовження проведення інструктажів персоналу з питань пожежної безпеки;

проведення нагляду та перевірки справного стану пожежної сигналізації; здійснення ТО та перезарядки вогнегасників;

проведення утилізації вогнегасників, у яких вийшов термін експлуатації; продовження роботи з покращення санітарно-побутових умов.

Пріоритетним завданням на 2024 рік було створення належних та безпечних умов праці, запобігання нещасних випадків та професійних захворювань, поліпшення стану пожежної безпеки у структурних підрозділах Товариства, своєчасна евакуація та перебування працівників у безпечних місцях під час дії повітряної тривоги.

Працівниками Товариства вогневі роботи не проводяться. Основних заходів пожежної безпеки працівники дотримуються. Періодично для персоналу проводиться інструктаж, в якому вказуються вимоги пожежної безпеки, а саме:

місце знаходження аварійного виходу;

місце знаходження пожежних кранів;

місце знаходження первинних засобів пожежогасіння тощо.

6. Ризики

АТ «Оператор ринку» у процесі свого функціонування зазнає впливу різноманітних видів ризиків. При цьому, існує можливість певною мірою прогнозувати настання ризикових подій та вживати заходів для зниження ступеню ризику.

Основні виявлені ризики описані у Реєстрі ідентифікованих ризиків АТ «Оператор ринку»:

оголошення надзвичайної ситуації в ОЕС України може призвести до скасування торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що спричинить тимчасове припинення основної діяльності товариства;

витік конфіденційної інформації та персональних даних учасників торгів може мати суттєві репутаційні наслідки для компанії, що вплине на довіру ринку та регуляторів;

збій у роботі програмного забезпечення або серверного обладнання може спричинити призупинення виконання функцій оператора ринку, що негативно позначиться на безперервності ринкових процесів.

Управління ризиками в АТ «Оператор ринку» побудоване на міжнародних стандартах менеджменту ризиків. Товариство працює над унеможливленням операційних, фінансових, корупційних, ринкових та ІТ-ризиків. Впроваджена, зокрема, система внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю, що дозволяє своєчасно виявити незаконне або неефективне використання активів.

Операційний ризик – ймовірність виникнення прямих або непрямих втрат (збитків) в результаті недоліків чи помилок у внутрішніх процесах Товариства, у діях співробітників, у роботі інформаційно-комп'ютерних систем або внаслідок зовнішнього впливу. Це може призвести до тимчасового припинення торгів, втрати доступу до програмних комплексів або необхідності анулювання торгів у разі надзвичайних ситуацій;

З метою управління операційним ризиком в Товаристві запроваджена система внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю для досягнення поставлених цілей з питань: достовірності фінансової і управлінської інформації; економічності та ефективності діяльності Товариства; належного збереження та раціонального використання фінансових і матеріальних ресурсів; дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при здійсненні операцій; запобігання та викриття фальсифікацій та помилок; забезпечення стабільного та ефективного функціонування.

Система внутрішнього контролю впроваджена в усіх структурних підрозділах та забезпечує своєчасне виявлення незаконного або неефективного використання активів.

Фінансовий ризик (кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик) – ризик, пов'язаний з імовірністю втрат фінансових ресурсів (грошових коштів), через неналежне виконання контрагентами своїх зобов'язань, зміну кон'юнктури ринку, вартості товару на ринку, а також можливі фінансові втрати через судові позови учасників ринку.

Ринковий ризик – полягає у зміні обсягу купівлі-продажу електричної енергії, що може негативно впливати на фінансові показники Товариства. Водночас, Правила РДН та ВДР дозволяють звернутися до НКРЕКП щодо зміни тарифу на здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН та ВДР з метою коригування доходів, що є дієвим механізмом управління даним ризиком.

Чинним законодавством, що регулює діяльність на РДН та ВДР, а саме купівлю-продаж електричної енергії, було практично нівельовано ризик виникнення заборгованості за такими операціями. Проте на сьогодні такий ризик існує. Він пов'язаний з блокуванням банками рахунків умовного зберігання (ескроу) учасників РДН та ВДР (накладання арешту на грошові кошти, що знаходяться на рахунку ескроу). Блокування таких рахунків призводить до утворення заборгованості за куплену учасниками РДН та ВДР електричну енергію, оскільки на рахунок зі спеціальним режимом використання Товариства не надходять кошти за куплену електричну енергію в повному обсязі, що, в свою чергу, призводить до виникнення заборгованості у Товариства перед учасниками – продавцями електричної енергії на РДН та ВДР, і в подальшому може призвести до недостатності фінансових ресурсів за рахунок яких здійснюється фінансування продавців.

Разом з цим, така заборгованість не може бути погашена з метою стабілізації грошових потоків на РДН та ВДР, за рахунок коштів АТ «Оператор ринку» через відсутність відповідних джерел для покриття заборгованостей учасників та неможливості законодавчо встановити превентивні механізми без додаткового значного фінансового навантаження на учасників.

Тому, з метою усунення цього ризику, АТ «Оператор ринку» ініціювало внесення змін до Цивільного кодексу України в частині недопущення звернення стягнення та/або накладення арешту на право вимоги (з рахунків ескроу) до банку від Товариства (бенефіціара) із виплати грошових коштів за результатами проведених торгів відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та зміни до Правил РДН та ВДР, щодо зміни алгоритму перерахування коштів та визначення результатів торгів. Прийняття зазначених змін призведе до суттєвого зниження зазначеного ризику.

Крім того, фінансовий ризик виникає і у зв'язку з порушеннями учасниками ринку обов'язку та термінів щодо реєстрації податкових накладних.

У результаті порушень учасниками ринку обов'язку та термінів щодо реєстрації податкових накладних, АТ «Оператор ринку» недоотримує податковий кредит та зобов'язане сплачувати до бюджету на електронний рахунок системи електронного адміністрування податку на додану вартість (СЕА ПДВ) недоотриману суму податкового кредиту за рахунок власних обігових коштів, що не передбачено структурою діючого тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР.

Проблеми зі своєчасною та у повному обсязі реєстрацією податкових накладних учасниками ринку на користь АТ «Оператор ринку» за результатами операцій купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР періодично виникали з початку діяльності Товариства, а у 2024 році ця проблема знов набула значних масштабів.

З метою управління цим ризиком Товариством розроблено пропозиції щодо внесення змін до Порядку розрахунку розміру фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням ОР та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР, що є додатком 9 до Правил РДН та ВДР, у частині визначення джерелом поповнення електронного рахунку СЕА ПДВ оператора ринку цільового фонду, що наповнюється за рахунок відрахувань з передбаченої на ці цілі частини прибутку оператора ринку, його додаткового доходу від ліцензованої діяльності та економії коштів, отриманих за рахунок погодженого Регулятором тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР.

Товариство неодноразово зверталось до Регулятора з проєктами змін до Правил РДН та ВДР щодо комплексного вирішення зазначеного питання. Прийняття зазначених змін до Правил РДН та ВДР та створення такого фонду дасть можливість Товариству, виключно у разі виникнення проблемних питань з реєстрацією податкових накладних, залучати власні кошти – кошти цільового фонду, позбавить залежності від дій учасників, які неможливо спрогнозувати та передбачити, а також дозволить суттєво знизити зазначений ризик.

Якщо зазначену ситуацію залишити нерегульованою, в найближчому майбутньому АТ «Оператор ринку» зіткнеться з фінансовими наслідками, зокрема наражання Товариства на значні фінансові санкції зі сторони контролюючих органів за неможливість зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних податкові накладні іншим учасникам РДН/ВДР. Наявність фінансових санкцій зі сторони контролюючих органів призведе до

примусової їх сплати, що може стати причиною неплатоспроможності АТ «Оператор ринку», втрати його репутації тощо.

Кібербезпека та інформаційний ризик – потенційні загрози втрати даних, несанкціонованого доступу або вірусних атак можуть вплинути на стабільність роботи Товариства, що може призвести до порушення конфіденційності, репутаційних втрат або збою в забезпеченні інформаційної безпеки.

Регуляторний та правовий ризик – пов'язані з можливими змінами у законодавстві, що можуть ускладнити господарську діяльність Товариства, а також з ризиками невиконання контрагентами судових рішень, що може спричинити фінансові втрати.

Стратегічний ризик – включає ризики, пов'язані із затримками у впровадженні нових регуляторних норм або неврахуванням специфіки діяльності Товариства під час ухвалення нормативно-правових актів, що може вплинути на ефективність роботи АТ «Оператор ринку» та його статус у ринковій екосистемі.

Ризик безперервності діяльності – враховує потенційний вплив зовнішніх факторів, таких як військові дії, форс-мажорні обставини або техногенні катастрофи, що можуть спричинити пошкодження інфраструктури, збій у постачанні електроенергії та значні обмеження у функціонуванні ринку.

Товариство здійснює оцінку ризиків на постійній основі з метою їх своєчасного попередження, виявлення та усунення.

АТ «Оператор ринку» у встановленому порядку подає на розгляд до Міненерго наступні документи:

реєстр ідентифікованих ризиків АТ «Оператор ринку», який містить інформацію про виявлені ризики, їх категоризацію та можливі наслідки для діяльності товариства;

план реалізації заходів контролю та моніторингу впровадження їх результатів, що визначає комплекс заходів щодо мінімізації ризиків, механізми контролю та оцінку ефективності їх виконання;

інформацію про ідентифікацію та оцінку ризиків, яка включає методологію аналізу ризиків, їх оцінку та потенційний вплив на операційну діяльність.

7. Дослідження та інновації та перспективи розвитку

Дослідження та інновації

У 2024 році Товариство розпочало здійснювати діяльність адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації відповідно до законодавства.

У рамках виконання функції адміністратора передачі даних Товариство забезпечує своєчасність, безперебійність та регулярність передачі даних, зокрема, учасників оптового енергетичного ринку, а також безпеку, конфіденційність та повноту інформації, що передається.

У рамках виконання функції адміністратора платформи інсайдерської інформації Товариство забезпечує невідкладне автоматичне оприлюднення (розкриття) такої інформації, при цьому, відповідальність за зміст та достовірність інформації несе учасник.

27 липня 2023 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», яким внесено зміни до ряду Законів України, зокрема й до Закону України «Про ринок електричної енергії». Відповідно до зазначених змін, оператор ринку затверджує правила продажу ГПЕЕ на площадці оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів ГПЕЕ на такій торговій площадці.

З 16 серпня 2024 року НКРЕКП розпочато прийом від фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які мають намір отримати статус користувача реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – реєстр гарантій походження), заяв про створення облікового запису в реєстрі гарантій походження, а станом на початок жовтня 2024 року вже створено понад 900 облікових записів та видано перші ГПЕЕ за вироблену в серпні 2024 року електричну енергію.

Рішенням Наглядової ради затверджено Правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці оператора ринку і функціонування площадки розпочалось 10 жовтня 2024 року. Від початку її функціонування і до кінця 2024 року на площадці реалізовано 122 393 ГПЕЕ.

30 травня 2024 року за рішенням зборів Асоціації органів-емітентів (Association of Issuing Bodies – AIB) Україна в особі НКРЕКП набула офіційного статусу члена асоціації. Асоціація, зокрема, об'єднує національні уповноважені органи Європи, що відповідають за обіг гарантій походження «зеленої» електроенергії та відновлюваних газів. Це ключовий крок для започаткування роботи української системи гарантій походження за принципами та правилами ЄС. Вступ до АІВ також є умовою для міжнародної торгівлі гарантіями походження та подальшого визнання українських гарантій у Європейському Союзі та Енергетичному співтоваристві. Після виконання НКРЕКП всіх узгоджувальних процедур та підписання договорів з усіма країнами Енергетичного Співтовариства про взаємне визнання ГПЕЕ, для українських продавців ГПЕЕ з'явиться можливість експортувати їх на європейський ринок.

З метою визначення перспектив торгівлі ГПЕЕ після їх взаємного визнання з європейськими країнами, АТ «Оператор ринку» досліджує відповідний європейський досвід.

Перспективи розвитку

АТ «Оператор ринку» має на меті розвивати та удосконалювати напрями своєї діяльності, враховуючи європейський досвід та кращі практики розвитку операторів ринку країн ЄС. Розвиток та удосконалення напрямів діяльності Товариства направлені на підвищення прозорості та ліквідності ринку

електричної енергії, створення нових можливостей для торгівлі електричною енергією та ГПЕЕ, формування механізмів гарантування виконання зобов'язань між учасниками ринку електричної енергії та між учасниками торгів ГПЕЕ тощо.

Місією Товариства є надання доступних та якісних послуг учасникам ринку електричної енергії, що відповідатимуть найкращим європейським та світовим зразкам, з метою забезпечення прозорості функціонування та конкуренції на ринку електричної енергії.

Ураховуючи стратегічні цілі АТ «Оператор ринку» на період 2022 – 2026 роки та імплементацію європейських нормативно-правових актів в українське законодавство, пріоритетними цілями на 2025-2026 роки визначені:

- об'єднання ринку електричної енергії України з ринками суміжних країн;
- організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами);

- запровадження клірингу при здійсненні купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами);

- організація надання інформаційно-консультативних послуг учасникам оптових енергетичних ринків.

З метою створення єдиної архітектури ринку електричної енергії з європейськими країнами, сприяння успішній ринковій реалізації електричної енергії, що генерується, серед іншого, відновлювальними джерелами електричної енергії, забезпечення подальшого підвищення рівня енергоефективності економіки, важливим є об'єднання ринку електричної енергії України з об'єднаним ринком електричної енергії Європи (Market Coupling).

Об'єднання ринку електричної енергії України з ринками суміжних країн є стратегічною метою України.

Товариство з метою виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та виконання Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2022/03/МС-ЕпС від 15 грудня 2022 року, враховуючи Указ Президента України від 08.11.2023 №744/2023, розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 липня 2023 року № 642-р, комітетські слухання на тему впровадження Україною Четвертого Енергопакету ЄС «Чиста енергія для усіх європейців», що відбулися у Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг 25 вересня 2023 року, безпосередньо залучено до процесу об'єднання ринку електричної енергії України з ринком ЄС (маркет каплінг). В рамках впровадження маркет каплінг АТ «Оператор ринку» необхідно здійснити організаційні та технічні заходи, які забезпечать функціонування об'єданого ринку електричної енергії. Зокрема, після імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling Товариство здійснюватиме відповідні до прийнятих НПА кроки для отримання статусу NEMO, а після призначення NEMO здійснюватиме діяльність для підписання та приєднання до необхідних планів/договорів для роботи у SDAC/SIDC.

АТ «Оператор ринку» є одним із провідників структурних змін в електроенергетиці країни, які стануть підґрунтям до інтеграції ринку електричної енергії України до об'єднаних європейських ринків електричної енергії, що

посилить енергетичну безпеку України, збільшить конкурентоздатність та прозорість енергетичного ринку України, максимізує загальну економічну вигоду всіх учасників ринку.

Зважаючи на європейський досвід, оптимальним механізмом, який дозволив би підсилити конкуренцію та забезпечити прозорість у сегменті двосторонніх договорів, є запровадження біржової торгівлі електричною енергією. Це сприятиме максимізації попиту та пропозиції з метою створення сприятливих умов для конкуренції як серед продавців, так і серед покупців електричної енергії.

АТ «Оператор ринку» планує здійснювати діяльність з організації та проведення електронних аукціонів з використанням нових як фінансових, так і нефінансових інструментів, передбачених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (за умови отримання ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках). А впровадження механізму клірингу на товарних біржах зможе гарантувати виконання усіх укладених договорів між учасниками, за двосторонніми договорами: дозволить керувати ризиками невиконання зазначених договорів, гарантуватиме їх оплату та виконання фізичної поставки. Враховуючи чинне законодавство, повноцінна модель клірингу дозволить проводити кліринг між угодами, що укладені на різних сегментах ринку, з використанням різних фінансових та нефінансових інструментів.

Крім того, з метою надання належного рівня інформаційно - консультативних послуг учасникам ринку та розширення кількості отримувачів таких послуг Товариство продовжує свою активну роботу над підвищенням якості надання інформаційно-консультативних послуг, знаходиться у постійній комунікації з учасниками ринку та вдосконалює зазначені послуги відповідно до їхнього запиту, розробляє нові теми які будуть цікаві замовникам послуг та дозволять покращити професійність учасників ринку, а також позитивно сприятимуть іміджу, впізнаваності Товариства серед учасників ринку та інших зацікавлених осіб.

Водночас АТ «Оператор ринку» співпрацює з Інститутом проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є. Пухова Національної академії наук України (далі – ІМПЕ). Між ІМПЕ та АТ «Оператор ринку» 30 листопада 2022 року укладений Меморандум про співпрацю з метою розробки математичних моделей прогнозування обсягів попиту на електроенергію на спотовому ринку України. На підставі отриманих від Товариства тестових завдань та даних в ІМПЕ був розроблений алгоритм розрахунку прогнозу ринкових показників.

Результатом співпраці між АТ «Оператор ринку» та ІМПЕ є Порядок (методика) визначення прогнозних погодинних обсягів попиту, пропозиції та акцепту на ринку «на добу наперед» затверджений рішенням Вченої ради Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є. Пухова НАН України від 31 жовтня 2024 року (далі – Методика). Наведений у Методиці алгоритм розрахунку прогнозних показників реалізований технічними рішеннями АТ «Оператор ринку».

8. Фінансові інвестиції

У 2024 році Товариство не здійснювало фінансових інвестицій.

9. ІТ – інфраструктура та кібербезпека

Для виконання Товариством положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-IX, розроблено та введено у виробничу експлуатацію наступне програмне забезпечення:

«Платформа інсайдерської інформації» – забезпечує прийом інсайдерської інформації від учасників оптового енергетичного ринку та можливість оприлюднення (розкриття) зазначеної інформації;

«Платформа адміністратора передачі даних» – забезпечує збір, агрегацію та подання до НКРЕКП інформації про здійснені учасником оптового енергетичного ринку господарсько-торговельні операції відповідно до оптових енергетичних продуктів;

«Система спостереження за роботою ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» - забезпечує здійснення спостереження за роботою ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та поведінкою учасників ринку в процесі участі у торгах.

Крім цього:

створено окремий вебсайт для надання інформаційно-консультативних послуг;

створено модуль торгівлі гарантіями походження електроенергії на базі програмного комплексу ETS/UA. Зазначений функціонал дозволив Товариству в жовтні 2024 року провести перші в Україні торги сертифікатами ГПЕЕ;

оптимізовано роботу програмного комплексу оператора ринку «XMtrade/PXS», модернізовано його програмне забезпечення та апаратну частину.

Протягом 2024 року продовжувалась робота щодо розвитку та вдосконалення інформаційного забезпечення ринку електричної енергії в частині підвищення рівня інформаційної безпеки. Зокрема, у 2024 році:

впроваджено централізовану систему контролю привілейованого доступу;

впроваджено програмний комплекс для запобігання витоку інформації;

впроваджено захищену систему віддаленого доступу за принципом нульової довіри (ZTNA VPN);

впроваджено нові апаратно-програмні комплекси з кібербезпеки (міжмережеві екрани).

У 2025 році заплановані заходи для подальшого підвищення рівня інформаційної безпеки, а саме:

впровадження нового апаратно-програмного комплексу для виявлення шкідливого трафіку;

впровадження нового апаратно-програмного засобу централізованого керування інформаційною безпекою (SIEM);
впровадження нового апаратно-програмного засобу виявлення складних загроз (Sandbox);
впровадження засобу захисту від DoS та DDoS атак для резервної серверної.

10. Корпоративне управління

1. Органи управління, їх склад та повноваження, стратегії корпоративного управління:

Відповідно до Статуту у Товаристві функціонує дворівнева система управління. Органами управління Товариства є:

Вищий орган Товариства – Загальні збори;

Наглядова рада;

Виконавчий орган Товариства – Генеральний директор.

До повноважень Загальних зборів належать повноваження визначні законами України «Про акціонерні товариства», «Про управління об'єктами державної власності», Статутом та іншим нормативно-правовими актами, як визначають повноваження загальних зборів (акціонера) в особі держави по відношенню до акціонерного товариства 50 відсотків акцій якого належать державі.

Повноваження Загальних зборів, передбачені Статутом та законодавством України, здійснюються єдиним акціонером, а саме Міненерго одноосібно. Редакції Статуту розміщені на вебсайті Товариства за посиланням: <https://www.oree.com.ua/index.php/web/11139>.

Наглядова рада Товариства здійснює захист прав акціонера Товариства і в межах компетенції здійснює управління Товариством, а також контролює та регулює діяльність його виконавчого органу.

До повноважень Наглядової ради віднесено повноваження передбачені для Наглядової ради законами України «Про акціонерні товариства», «Про управління об'єктами державної власності», Статутом, Положенням про Наглядову раду Акціонерного товариства «Оператор ринку», затвердженим наказом Міненерго від 26 грудня 2022 року № 430, договорами, укладеними з членами Наглядової ради та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність Наглядової ради та її членів, крім повноважень, що належать до виключної компетенції Загальних зборів та повноважень генерального директора.

Положення про Наглядову раду Акціонерного товариства «Оператор ринку» розміщено на вебсайті Товариства за посиланням: <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10569>.

Управління поточною діяльністю Товариства здійснює одноосібно генеральний директор, обрання та припинення повноважень якого належить до компетенції Наглядової ради. До повноважень генерального директора належать повноваження передбачені законами України «Про акціонерні товариства», «Про управління об'єктами державної власності», Статутом, контрактом, укладеним з генеральним директором та іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до пункту 11.4 глави 11 Статуту Наглядова рада складається з 5 (п'яти) осіб.

До складу Наглядової ради входять 3 (три) незалежних члена Наглядової ради, що становить більшість членів Наглядової ради Товариства та відповідає вимогам, встановленим частиною другою статті 11-2 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та пунктом 11.6 Статуту, а саме:

Житник Юлія Валеріївна – незалежний член;

Лукаш Дзеконський – незалежний член;

Ліна Масюлієне – незалежний член;

Ковальчук Олена Василівна – представник акціонера – держави України в особі Міненерго, обрана наказом Міненерго від 28 грудня 2022 року № 441 «Про обрання членів наглядової ради Акціонерного товариства «Оператор ринку»;

Степаненко Андрій Васильович – представник акціонера – держави України в особі Міненерго, обраний наказом Міненерго від 09 лютого 2024 року № 56 «Про обрання члена Наглядової ради Акціонерного товариства «Оператор ринку».

У період до 09 лютого 2024 року кількісний склад Наглядової ради складав чотири члени.

Голова Наглядової ради не обирався, а його повноваження відповідно до пункту 11.15 Статуту виконує заступник голови Наглядової ради Житник Юлія Валеріївна, що є незалежним членом Наглядової ради.

Відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» в акціонерному товаристві, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) прямо або опосередковано належать державі, обов'язково утворюються комітет з питань аудиту, комітет з питань визначення винагороди посадовим особам акціонерного товариства і комітет з питань призначень. При цьому комітет з винагород та комітет з питань призначень можуть бути об'єднані. Комітет з питань аудиту, комітет з винагород і комітет з питань призначень очолюють члени наглядової ради товариства, які є незалежними директорами. Більшість членів зазначених комітетів мають становити незалежні члени наглядової ради.

Протягом 2024 року у Товаристві функціонували комітети Наглядової ради, утворені у 2023 році, а саме Комітет з питань визначення винагороди посадовим особам АТ «Оператор ринку» та з питань призначень наглядової ради АТ «Оператор ринку» (далі – Комітет з питань винагород та призначень) та Комітет з питань аудиту, управління ризиками та комплаєнсу АТ «Оператор ринку» (далі – Комітет з питань аудиту).

Рішенням Наглядової ради від 02 квітня 2024 року (протокол № 05/2024) до складу Комітету введено Степаненка Андрія Васильовича, як представника держави.

Кількісний та персональний склад Комітету з питань аудиту зазнав змін:

Житник Юлія Валеріївна (незалежний член Наглядової ради);

Дзеконський Лукаш Феліц'ян (незалежний член Наглядової ради);

Масюлієне Ліна (незалежний член Наглядової ради);

Степаненко Андрій Васильович (представник акціонера).

Посаду голови Комітету обіймає незалежний член наглядової ради Житник Юлія Валеріївна, що відповідає вимогам статті 76 Закону України «Про акціонерні товариства».

Склад Комітету є оптимальним для виконання його функцій, встановлених Положенням про Комітет з питань аудиту, управління ризиками та комплаєнсу АТ «Оператор ринку».

Кількісний та персональний склад Комітету з питань винагород та призначень з дати утворення незмінний:

Дзеконський Лукаш Феліц'ян (незалежний член Наглядової ради);

Ковальчук Олена Василівна (представник акціонера);

Масюлієне Ліна (незалежний член Наглядової ради, голова Комітету).

Комітет з питань винагород та призначень очолюється незалежним членом, що відповідає вимогам статті 76 Закону України «Про акціонерні товариства».

Склад Комітету з питань винагород та призначень є оптимальним для виконання його функцій, встановлених Положенням про Комітет з питань винагород та призначень.

Наглядовою радою у звітному році проведено 20 (двадцять) засідань Наглядової ради, на яких розглядалися питання, що належать до її компетенції.

У засіданнях Наглядової ради, які скликалися у звітному періоді, брали участь члени Наглядової ради, повноваження яких є дійсними, у кількості, що становить більше половини її загального складу. Таким чином, засідання Наглядової ради, які відбувались в 2024 році, були правомочними, не зважаючи на те, що у період з 01 січня у по 09 лютого 2024 року кількісний склад Наглядової ради становив 4 особи, що відповідає абзацу другому частини другої статті 75 Закону України «Про акціонерні товариства».

Наглядовою радою приймалися рішення з питань фінансового, інвестиційного та стратегічного планування, управління ризиками та комплаєнсу, питання виплати винагород персоналу підпорядкованому Наглядовій раді, питання щодо добору суб'єкта аудиторської діяльності, питання звітування виконавчого органу, затвердження внутрішніх документів Товариства, що регулюють його діяльність, щодо розгляду та затвердження звітів передбачених законодавством, організаційні питання діяльності Наглядової ради та її комітетів.

Комітети Наглядової ради виконували свої обов'язки відповідно до предмета свого відання та доповідали/звітували Наглядовій раді про результати

своєї діяльності згідно з вимогами частини десятої статті 76 Закону України «Про акціонерні товариства».

Протягом звітного періоду Комітетом з питань аудиту проведено 13 (тринадцять) засідань, 3 (три) з яких об'єднані засідання комітетів Наглядової ради (Комітету з питань аудиту і Комітету з питань винагород та призначень).

Протягом звітного періоду Комітетом проведено 9 (дев'ять) засідань, 3 (три) з яких - об'єднані засідання комітетів Наглядової ради (Комітету з питань аудиту, управління ризиками та комплаєнсу і Комітету з питань визначення винагороди посадовим особам АТ «Оператор ринку» та з призначень Наглядової ради акціонерного товариства «Оператор ринку»).

Звітування за результатами роботи Комітетів здійснювалось з періодичністю та у строки визначені законодавством та внутрішніми положеннями Товариства.

Товариство у своїй діяльності застосовує Кодекс корпоративного управління Акціонерного товариства «Оператор ринку», затверджений наказом Міненерго від 22 квітня 2022 року № 160.

Кодекс корпоративного управління розміщено на вебсайті Товариства за посиланням: <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10571>.

За звітний період відхилень від застосування Кодексу корпоративного управління не встановлено.

У Товаристві запроваджено ризик та комплаєнс менеджмент, зокрема, Наглядовою радою затверджено Комплаєнс політику Акціонерного товариства «Оператор ринку», яка розміщена за посиланням <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10905>; Порядок проведення комплаєнс перевірок в АТ «Оператор ринку», який розміщено за посиланням <https://www.oree.com.ua/index.php/web/11230>, а також впроваджено антикорупційний комплаєнс із відповідною оцінкою ризиків, що розміщені за посиланнями <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10456> та <https://www.oree.com.ua/index.php/web/11085>.

2. Скликання та проведення загальних зборів:

Відповідно до законів України «Про акціонерні товариства» та «Про управління об'єктами державної власності», Статуту до Товариства не застосовуються положення статей Закону України «Про акціонерні товариства» щодо порядку скликання та проведення загальних зборів акціонерів.

Повноваження загальних зборів, передбачені статтею 39 цього Закону та внутрішніми документами акціонерного товариства, здійснюються акціонером одноосібно.

Рішення акціонера з питань, що належать до компетенції загальних зборів, оформлюється ним письмово (у формі рішення). Таке рішення має статус протоколу загальних зборів.

Протягом 2024 року акціонером приймалися рішення щодо: затвердження інвестиційного плану товариства;

погодження відповідно до законодавства обсягу витрат на страхування та допомогу;

призначення суб'єкта аудиторської діяльності;

затвердження відповідних звітів та результатів фінансово-господарської діяльності та затвердження розміру дивідендів.

Рішення акціонера розміщено на сайті Товариства за посиланням <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10321>.

3. Структура акціонерів та їх частки в акціонерному капіталі.

100 % акцій Товариства належать державі, особі Міненерго.

Схематичне зображення структури власності розміщено за посиланням <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10320>.

4. Власники цінних паперів.

У Товариства відсутні власники цінних паперів з особливими правами контролю та опис цих прав.

5. Діяльність Товариства стосовно операцій з власними акціями.

Протягом звітного періоду Товариством не здійснювалось операцій з власними акціями.

6. Система внутрішнього контролю.

У звітному періоді система внутрішнього контролю складається з Комітету з питань аудиту, управління ризиками та комплаєнсу Наглядової ради та менеджера з управління ризиків та комплаєнсу.

Товариство створює комплексну та адекватну систему управління ризиками з урахуванням особливостей своєї діяльності, характеру, обсягів операцій Товариства, профілю ризиків та системної важливості Товариства.

Система управління ризиками Товариства, у тому числі забезпечує своєчасне (на ранній стадії) виявлення, ідентифікацію, оцінку, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію всіх суттєвих ризиків Товариства по відношенню до його профілю, ризиків, ринкових і макроекономічних умов.

Декларація про схильність до ризиків емітента не затверджувалась.

7. Дивідендна політика.

Товариством не розроблялась дивідендна політика, ураховуючи, що 100% акцій Товариства належать державі в особі Міненерго, яке реалізує державну дивідендну політику сформовану Мінекономіки разом з Мінфіном по відношенню до Товариства, як до господарські організації з державною часткою у статутному капіталі.

8. Перспективи розвитку та удосконалення корпоративного управління.

Розвиток та корпоративне управління Товариства із 100% акцій, що належать державі здійснюватиметься відповідно до Політики державної

власності, з урахуванням корпоративних стандартів ОЕСР, зокрема одним із напрямків розвитку є запровадження політики сталого розвитку.

9. Політика Товариства стосовно адміністративних, управлінських та наглядових органів товариства.

Політика Товариства стосовно адміністративних, управлінських та наглядових органів товариства не розроблялась.

10. Інформація щодо наявності зв'язків з іноземними державами зони ризику.

У Товариства відсутні зв'язки із іноземними державами зони ризику. Зазначені відомості розміщені за посиланням <https://www.oree.com.ua/index.php/web/11160>.

В.о. генерального директора

Андрій ЧАЙЧЕВСЬКИЙ

